

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

INHOUD : Het verder verloop van de saneering der geldcirculatie — De ordening van de sociale zekerheid in België — Berichten over geld-, bank- en financiewezenen — Berichten over handel en nijverheid — Economische Wetgeving — Statistieken

HET VERDER VERLOOP VAN DE SANEERING DER GELDCIRCULATIE

Vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare vermogens

Bij gebrek aan statistische gegevens, bleek het tot dusver vrij moeilijk een overzichtelijk beeld te geven van den algemeenen toestand van ons geldwezen, zooals hij voortvloeit uit de sedert October doorgevoerde maatregelen. Thans meenen wij een bevredigende voorloopige raming te mogen voorleggen van de resultaten der geldsaneering alsmede een tabel van 's lands monetairen toestand in zijn geheel per 31 December 1944.

Vooraleer deze cijfergegevens nader te beschouwen, lijkt het ons gewenscht, de wetgevende maatregelen in herinnering te brengen die sedert begin November getroffen werden tot aanvulling van de reeds vroeger vermelde besluiten (1). Zij houden hoofdzakelijk verband met de vrijmaking der tijdelijk onbeschikbare vermogens. Hierna volgt de lijst dezer besluiten :

» Besluit van den Regent van 20 November 1944 houdende vaststelling van de modaliteiten volgens welke de tijdelijk onbeschikbare vermogens van de gesinistreerden zullen worden vrijgemaakt (*Staatsblad*, 22 November 1944; *Tijdschrift* n^r 3, 1944, blz. 171).

» Besluit van den Regent van 20 November 1944 houdende vrijmaking van bepaalde onbeschikbare vermogens toebehoorende aan de werkgevers (*Staatsblad*, 22 November 1944; *Tijdschrift* n^r 3, 1944, blz. 171).

» Besluit van den Regent van 21 November 1944 betreffende de vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare vermogens van de nijverheids-

handels- en ambachtsbedrijven (*Staatsblad*, 22 November 1944; *Tijdschrift* n^r 3, 1944, bl. 172).

» Ministerieel besluit van 21 November 1944 genomen ter uitvoering van het besluit van den Regent dd. 21 November 1944 betreffende de vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare vermogens van de nijverheids-, handels- en ambachtsbedrijven (*Staatsblad*, 22 November 1944; *Tijdschrift* n^r 3, 1944, bl. 172).

» Besluitwet van 14 November 1944 tot wijziging van sommige bepalingen van de besluitwetten van 6 October 1944 en 18 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt (*Staatsblad*, 23 November 1944; *Tijdschrift* n^r 3, 1944, blz. 168).

» Besluitwet van 31 Januari 1945 tot aanvulling van die van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt (*Staatsblad*, 8 Februari 1945; *Tijdschrift* n^r 3, 1945).

» Besluitwet van 31 Januari 1945 betreffende de telling van sommige roerende activa (*Staatsblad*, 9 Februari 1945; *Tijdschrift* n^r 3, 1945).

» Besluitwet van 5 Februari 1945 houdende aanvulling en wijziging van de bepalingen van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, en tevens van de besluitwet van 28 October 1944, betreffende de ruiling en de neerlegging van de Deutsche en Belgische bankbiljetten in de gebieden die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst (*Staatsblad*, 11 Februari 1945; *Tijdschrift* n^r 3, 1945).

» Besluit van den Regent van 12 Maart 1945 tot wijziging van dat van 20 November 1944 houdende vaststelling van de modaliteiten vol-

(1) Cfr *Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting*, November 1944, blz. 73.

gens welke de tijdelijk onbeschikbare vermogens van de gesinistreeerden zullen worden vrijgemaakt (*Staatsblad*, 15 Maart 1945; *Tijdschrift* n° 4, 1945). »

Zoals bekend, werd op het oogenblik der monetaire operaties, een eerste bedrag ter beschikking van het publiek gesteld, door de omwisseling van *fr* 2.000 aan biljetten per lid van het gezin. De houders van depositorekeningen konden naar keus één van de volgende drie oplossingen aanvaarden: het bedrag per 9 Mei 1940, 10 pCt. van het bedrag per 6 October 1944 of *fr* 1.000 per werknemer. Met ingang van 17 November 1944 werd dan een tweede vrijmaking toegestaan van *fr* 3.000 op alle speciale biljettenrekeningen en op alle depositorekeningen. Het saldo dat na deze eerste vrijmakingen overblijft, wordt, zoo voor de speciale biljettenrekeningen als voor de depositorekeningen, ingedeeld in een tijdelijk onbeschikbaar tegoed ten beloope van 40 pCt. en een definitief geblokkeerd tegoed dat 60 pCt. van het totaal vertegenwoordigt.

Terwijl de definitief geblokkeerde middelen voor goed uit den geldomloop verdwijnen, zal het tijdelijk onbeschikbaar tegoed door opeenvolgende deblocageverrichtingen geleidelijk weer in de circulatie worden opgenomen. Voor het welslagen van de monetaire saneering is evenwel vereischt, dat die deblocage geleidelijk wordt doorgevoerd en zulks naarmate het beschikbaar goederenvolume op de binnenslandsche markt aangroeit. Koopkracht vrijgeven dan wanneer de goederen nog ontbreken, zou neerkomen op een bewuste en zeer bedenkelijke geldinflatie. Onder de heerschende omstandigheden zou een vermeerdering van de geldcirculatie nauwelijks bijdragen tot een verbetering van de economische bedrijvigheid, daar deze laatste hoofdzakelijk verband houdt met onze invoermogelijkheden. Een dergelijke inflatie zou integendeel onvermijdelijk opnieuw een opwaartschen druk op de prijzen uitoefenen en een niet te ontwijken depreciatie van de binnenslandsche valuta ten gevolge hebben.

Van meet af aan werd voorzien, dat tijdens de overgangperiode, de vrijmakingen gunstig in overweging zouden genomen worden, zoodra de economische bedrijvigheid dank zij den invoer of de hereniging van een bedrijf of een sector van 's lands economie, er zou op verbeteren. In dit geval gaat inderdaad de koopkrachtexpansie gepaard met een vermeerdering van het aanbod der beschikbare goederen, zoodat het algemeen evenwicht wordt gehandhaafd.

De aanvragen tot vrijmaking van tijdelijk onbeschikbare vermogens worden door een speciaal daartoe ingesteld Deblocagecomité onderzocht. Zijn taak bestaat er in de aanvragen in ontvangst te nemen, hun gegrondheid te onderzoeken, na te gaan of de wettelijke beschikkingen werden nageleefd en het vrij te maken bedrag vast te stellen.

Welke zijn nu de belangrijkste wettelijke beschikkingen die inzake deblocage van de tijdelijk onbeschikbare vermogens werden genomen?

Van in den beginne was de overheid er op bedacht aan de ondernemingen meer geldmiddelen vrij te geven, ten einde hen in staat te stellen de salarissen van het personeel te betalen gedurende de eerste weken na de doorvoering van de geldsaneering.

Bij besluit van den Regent van 20 November 1944 kan ieder « werkgever » éénmaal een vrijmaking van zijn tijdelijk onbeschikbaar tegoed bekomen ten beloope van :

1° zestig maal de hoofdbijdrage betaald voor de maand October 1944 door de werkgevers die bij de krachtens de wet van 4 Augustus 1930 opgerichte compensatiekassen zijn aangesloten, wanneer de door die kassen gevraagde staten met inlichtingen maandelijks worden opgemaakt;

2° of twintig maal de hoofdbijdrage betaald voor het derde kwartaal 1944 door de werkgevers die bij de krachtens de wet van 4 Augustus 1930 opgerichte compensatiekassen zijn aangesloten, wanneer de door die kassen gevraagde staten met inlichtingen per kwartaal zijn opgemaakt.

De bij dezen maatregel voorziene vrijmaking bedroeg nagenoeg *fr* 2.000 per arbeider die bestendig is tewerkgesteld; aldus kregen de ondernemingen de beschikking over vrij aanzienlijke bedragen die in directe verhouding staan tot de personeelsterkte van het bedrijf. Deze vrijmaking kon worden bekomen zonder dat hiervoor het Deblocagecomité diende aangesproken.

Daarentegen is de tusschenkomst van bedoeld Comité in principe vereischt voor de andere deblocagemaatregelen.

De overheid was er verder op bedacht een speciale schikking te treffen ten gunste van geteisterde en uit de oorlogszone geëvacueerde personen.

Bij besluit van den Regent van 20 November 1944 zijn zekere groepen geteisterden gerechtigd vrijmaking van hun tijdelijk onbeschikbaar tegoed te bekomen ten beloope van *fr* 10.000 voor het herstel van een woning, *fr* 5.000 voor de vervanging van huisraad, *fr* 5.000 voor allerlei kosten en *fr* 2.000 per lid van het gezin (1).

Gelijkaardige vrijmakingen werden verleend, met ingang van einde December 1944, ten voordeele van de uit de oorlogszone van de Ardennen geëvacueerde personen en met ingang van einde Januari 1945, ten voordeele van de geëvacueerden uit Antwerpen en Luik.

Doch de maatregelen die voor de verdere evolutie van den monetairen toestand het meest belangrijk zijn, hebben betrekking op de vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare vermogens van de nijver-

(1) Bij besluit van 12 Maart 1945 werden de krachtens deze beschikkingen vrijgemaakte bedragen verdubbeld.

heids-, handels- en ambachtsbedrijven (besluit van den Regent van 21 November 1944).

Elke natuurlijke of rechtspersoon die een industriële bedrijvigheid, een handel of een ambacht uitoefent is er toe gerechtigd vrijmaking van zijn tijdelijk onbeschikbaar vermogen aan te vragen, ten beloope van ten hoogste de helft van het aanvankelijk tegoed. Evenwel mag de Minister, in bijzondere gevallen, deze grens overschrijden en wel naarmate de economische behoeften zulks vereischen.

Hierbij heeft het Deblocagecomité een zeer gewichtige taak te vervullen. De belanghebbenden dienen hun aanvraag tot deblocage te richten aan dit Comité en daarbij de noodige bewijsstukken te voegen. Deze contrôle maakt het bovendien mogelijk de prijspolitiek van de overheid in de hand te werken en den goederenafzet op de officieele markt te bevorderen. Zij vormt als het ware de schakel tusschen de economische politiek en de monetaire politiek, in dien zin dat ze er voor moet zorgen de geldexpansie aan de prijs- en valutapolitiek ondergeschikt te houden. Het uiteindelijke doel van de geldsaneering ligt inderdaad niet bij het geldwezen zelf, doch bij het niveau der prijzen en wisselkoersen.

Dat gedurende de eerste weken, de deblocageverrichtingen niet zeer omvangrijk waren, heeft een drie-

dubbele oorzaak. Vooreerst deed het publiek zeer weinig beroep op het Deblocagecomité en hadden de aanvragen tot vrijmaking slechts betrekking op vrij matige bedragen. Verder diende met omzichtigheid te werk gegaan, daar uit hoofde van de krijgsverrichtingen en de vertraging van den invoer, de schaarschteverschijnselen en de bedrijfsslapte dermate waren toegenomen, dat een massale vrijmaking van geblokkeerde geldmiddelen van een zeer onbezonnen politiek zou hebben getuigd. Ten slotte hebben de voorschotten aan den Staat en aan de Geallieerde strijdkrachten nieuwe koopkracht in omloop gebracht, zoodat de voorbijgaande moeilijkheden der maanden October en November spoedig verdwenen.

Sedertdien zijn de deblocageverrichtingen ietwat toegenomen. Per 31 December beliep het bedrag door het Deblocagecomité vrijgegeven op de tijdelijk onbeschikbare rekeningen 29 millioen, dan wanneer het totaalbedrag der aanvragen ruim 119 millioen bedroeg. Per 28 Februari 1945 had het Deblocagecomité vrijmaking verleend voor 337 millioen op een totaalbedrag van fr 921 millioen ingediende aanvragen.

Tabel I specificeert deze vrijmakingen per groep van begunstigten.

TABEL I

Door het Deblocagecomité verleende vrijmakingen op tijdelijk onbeschikbare rekeningen
Staat per 28 Februari 1945

AANVRAGEN	Nijverheid, handel, ambachtswezen		Schippers		Geteisterden		Totaal	
	Aantal	Bedrag (duizenden franken)	Aantal	Bedrag (duizenden franken)	Aantal	Bedrag (duizenden franken)	Aantal	Bedrag (duizenden franken)
Aangenomen	3.844	150.381	1.742	21.431	21.755	165.580	27.341	337.392
Geweigerd	1.223	187.041	8	137	442	9.909	1.673	197.087
In behandeling	488	174.032	12	3.946	2.473	208.946	2.973	386.924
Ingediend	5.555	511.454	1.762	25.514	24.670	384.435	31.987	921.403

Naarmate de economische bedrijvigheid en de invoer zullen toenemen, kan de deblocagepolitiek geleidelijk op een ruimer schaal worden toegepast. Het komt ons evenwel voor dat het niet in de bedoeling van de overheid ligt, algemeene deblocagematregelen te nemen, daar deze laatste niet aan de werkelijke behoeften der economie beantwoorden en niet noodzakelijk met een toeneming van de productieve bedrijvigheid zouden gepaard gaan. Het volume van de koopkracht zou andermaal vermeederen zonder dat hiertegenover een aangroei van het goederenquantum staat.

Om dit onderzoek van de jongste wettelijke beschikkingen inzake geldsaneering te beëindigen, moge nog verwezen worden naar enkele minder belangrijke maatregelen.

Het tijdelijk onbeschikbare tegoed kan aangewend worden ter betaling van zekere aan den Staat verschuldigde belastingen; deze maatregel werd naderhand ook uitgebreid tot de aan provinciën en gemeenten verschuldigde belastingen.

Verder mogen van de onbeschikbare 40 pCt., bedragen worden afgenomen ten gunste van liefdadigheidsverenigingen die hulp aan geteisterden verleen.

Bijzondere maatregelen zijn voorzien waarbij notarissen, advocaten, pleitbezorgers, deurwaarders, effectenmakelaars, correspondenten, verzekeringsmakelaars en dispatcheurs gerechtigd zijn het tegoed dat aan derden toebehoort van hun eigen tegoed af te zonderen en in sommige gevallen de gelden vrij te

maken, die onder hun berusting waren of die zij voor rekening van derden in deposito gegeven hadden.

Ten slotte krijgen de houders van depositorekeningen op 9 Mei 1940 de vrije beschikking over dit deel van hun speciale biljettenrekening, dat het verschil uitmaakt tusschen het bedrag van hun deposito-rekening per 8 October 1944 en dit per 9 Mei 1940.

Resultaten van de geldsaneering

Bij de berekening van de resultaten der geldsaneeringsoperaties, rezen tal van moeilijkheden op, vooral wegens gebrek aan bepaalde statistische gegevens.

Voor sommige cijfergegevens, inzonderheid deze betreffende de bankrekeningen, was het dan ook noodzakelijk tot voorloopige ramingen over te gaan. Verificaties hebben evenwel uitgewezen dat deze ramingen dicht genoeg de werkelijkheid benaderen om hun volle waarde te behouden.

Nochtans werden de resultaten berekend, onder voorbehoud van latere correcties.

Bij een poging om 's lands monetairen toestand der laatste maanden onder cijfers te brengen wordt een dubbel probleem gesteld.

Vooreerst komt het er op aan de resultaten van de eigenlijke geldsaneering vast te stellen, d.w.z. na te gaan in hoever de door de geldhervorming getroffen koopkracht nog voorhanden is en in welke verhouding deze koopkracht verdeeld is over het vrije, het tijdelijk onbeschikbare en het geblokkeerde tegoed. Deze berekening kan eens voor altijd gemaakt worden en omvat niet de koopkracht-expansie die sedert de monetaire maatregelen tot uiting is gekomen.

Het tweede probleem houdt verband met den concreten toestand van 's lands geldwezen, d.w.z. met de uitslagen van de geldsaneering met inachtneming van de eventueele wijzigingen ten gevolge van de voorschotten der Nationale Bank van België aan den Staat en aan de Geallieerden, de bewegingen van de bankrekeningen, de expansie van het bankcrediet, de transferten van een sector van den monetairen kringloop naar een anderen, enz. De eerste berekening van den werkelijken toestand van 's lands geldwezen geschiedde per 31 December 1944. Zij zal natuurlijk op latere datums regelmatig dienen herzien en bijgewerkt.

Alvorens de analyse van de resultaten der eigenlijke geldsaneering en van den werkelijken monetairen toestand op 31 December aan te vatten is het gewenscht onze methode van berekening te verduidelijken.

Allereerst zij opgemerkt, dat wij in onze berekeningen de deposito's bij de Spaarkas en bij de particuliere spaarkassen niet hebben opgenomen, daar deze geen werkelijk circuleerende koopkracht vertegenwoordigen, maar wel spaargelden, althans voor

het meerendeel der deposito's. Om klaarblijkende redenen was het echter gewenscht deze deposito's bij de geldsaneeringsmaatregelen te betrekken. Het zou echter verkeerd zijn deze middelen op te nemen in een berekening, die zich ten doel stelt het bedrag der circuleerende koopkracht te bepalen, dan wanneer deze deposito's wegens hun aard en de voorwaarden van opvraging, vermoedelijk weinig of niet in circuleerende koopkracht zullen omgezet worden.

Wat de rubriek « bankrekeningen » betreft, moge worden opgemerkt dat wij uitsluitend rekening houden met de in Belgische franken gestelde depositorekeningen. De in vreemde muntsoort gestelde deposito's vallen voorloopig onder toepassing van de wetgeving op de valutaverrichtingen. Bij de in Belgische franken gestelde bankrekeningen zijn mede inbegrepen : de depositorekeningen en de rekeningen-courant op zicht en op termijn, de depositoboekjes, de deposito's der financieele vennootschappen, alsmede de rekeningen « tusschen banken », d.w.z. de tegoeden en voorschotten der Belgische bankiers en der moedermaatschappijen, dochtermaatschappijen en filialen in België (1).

Ten slotte moge worden opgemerkt dat daar waar er sprake is van « bijzondere instellingen », hiermede alle instellingen worden bedoeld waarvan de geldmiddelen (biljetten en rekeningen) niet door de geldsaneering getroffen werden, nl. de Staat, de provincies, de gemeenten, de openbare instellingen, de N.M.B.S., de N.M.B., tal van semi-publieke en parastatale instellingen, de instellingen bedoeld bij art. 16 van de besluitwet van 6 October 1944 (banken, deposito- en credietinstellingen), de cultureele en liefdadige instellingen zonder winstoogmerken, enz. Sommige dezer instellingen konden onmiddellijk hun oude biljetten omwisselen, andere moesten ze aangeven, maar de tegenwaarde er van werd op hun postrekening overgeschreven. Hun depositorekeningen bleven volledig vrij.

I. Resultaten van de eigenlijke geldsaneering

In tabel 11 komt een raming voor van de resultaten der eigenlijke geldsaneering, d.w.z. van :

1° de onmiddellijke omwisseling van fr 2.000 oude bankbiljetten van de Nationale Bank van België;

2° de aangifte en de inlevering der bankbiljetten van fr 100 en meer van de Nationale Bank van België, die overbleven na de onmiddellijke omwisseling;

3° de blokkeering der in Belgische franken gestelde depositorekeningen;

4° de eerste vrijmakingen voorzien bij besluitwet van 6 October 1944 en bij ministerieel besluit van 28 October 1944. Deze laatste omvatten de bijzon-

(1) Normaliter worden de rekeningen « tusschen banken » niet in de omlopende koopkracht begrepen. Doch wegens de bijzondere bepalingen van de monetaire besluiten waarbij deze rekeningen volledig worden vrijgemaakt, moesten ze in de berekening worden opgenomen.

dere schikkingen ten gunste van de « bijzondere instellingen », de driedubbele optie voorzien bij artikel 16 van de besluitwet van 6 October 1944 voor de depositorekeningen (het tegoed op 9 Mei 1940, 10 pCt. van het tegoed op 8 October 1944, of fr 1.000 per werknemer) en ten slotte een vrijmaking van fr 3.000 (ministerieel besluit van 28 October 1944) op alle speciale biljettenrekeningen en op alle in Belgische franken gestelde depositorekeningen.

TABEL II

Algemeene resultaten van de eigenlijke geldsaneering
(raming in millioenen franken)

	Berekening		Vrije of vrijgemaakte bedragen	Niet vrije bedragen		
	Werkelijk cijfer	Geramd cijfer		Totaal	40 pCt. tijdelijk onbeschikbaar	60 pCt. geblokkeerd
Muntstukken	1.800		1.800			
Biljetten van de Schatkist	4.600		4.600			
Totaal...	6.400					

Bankbiljetten Nationale Bank van België :

Onmiddellijk omgewiss. .	14.571		14.571			
Totaalbedrag der aangegeven biljetten (particulieren en « bijzondere instellingen ») ..		77.006				
Biljetten toebehorende aan « bijzondere instellingen »		2.500	2.500			
Vrijgemaakte biljetten uit depositorekeningen bestaande op 9 Mei 1940		1.626	1.626			
Vrijmaking van fr 3.000 per speciale biljettenrekening		6.589	6.589			
Niet vrije biljetten waarvan :						
40 pCt. tijdelijk onbeschikbaar		66.291		66.291		
60 pCt. geblokkeerd ..		26.516			26.516	
		39.775				39.775

In Belgische franken gestelde bankrekeningen :

Deposito's per einde September 1944	41.735					
Eerste vrijmak. (art. 16)		13.545				
Tweede vrijmaking (fr 3.000)		900				
Totaal vrijgemaakt bedrag		14.445	14.445			
Niet vrijgemaakt saldo waarvan :						
40 pCt. tijdelijk onbeschikbaar		27.290		27.290		
60 pCt. geblokkeerd ..		10.916			10.916	
		16.374				16.374

In Belgische franken gestelde rekeningen tusschen banken (1) :

Rekening-courantsaldi Nationale Bank van België :						
Bedrag einde September 1944	3.554		3.554			

Bestuur der Postchèques :

Tegoed van rekenplichtigen van den Staat ..	2.523		2.523			
Tegoed van particulieren	8.397					
Eerste vrijmak. (art. 16)		3.506				
Tweede vrijmaking (fr 3.000)		380				
«Bijzondere instellingen»		250				
Totaal vrijgemaakt bedrag		4.136	4.136			
Niet vrijgemaakt saldo waarvan :						
40 pCt. tijdelijk onbeschikbaar		4.261		4.261		
60 pCt. geblokkeerd ..		1.704			1.704	
		2.557				2.557
Eindtotaal...			57.344	97.842	39.136	58.706

(1) Normaliter zijn deze rekeningen « tusschen banken » niet in de omlopende koopkracht begrepen. [Zie voetnota (1) bl. 64.]

Tabel III geeft een raming van de gezamenlijke resultaten der geldsaneering per koopkrachtgroep.

TABEL III

Resultaten van de eigenlijke geldsaneering
(raming in milliarden franken)

	Munten en biljetten van de Schatkist	Biljetten Nationale Bank van België	Rekening-courantsaldi Nationale Bank van België	In Belg. fr. gestelde bankrekeningen (a)	Bestuur der postchèques	Totaal
Vrij	6,4	25,3	3,6	15,4	6,7	57,4
40 pCt. tijdelijk onbeschikbaar ..	—	26,5	—	10,9	1,7	39,1
60 pCt. definitief geblokkeerd ..	—	39,8	—	16,4	2,6	58,8
Eindtotaal ..	6,4	91,6	3,6	42,7	11,0	155,3
Totaal : vrij + tijdelijk onbeschikbaar	6,4	51,8	3,6	26,3	8,4	96,5
Totaal : tijdelijk onbeschikbaar + definitief geblokkeerd	—	66,3	—	27,3	4,3	97,9

(a) Incl. de in Belgische franken gestelde rekeningen « tusschen banken ».

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de saneering der geldcirculatie een uiterst bevredigend resultaat heeft opgeleverd. De koopkracht die bij de saneering betrokken was, daalde van 155,3 milliard tot 57,4 milliard, terwijl de tijdelijk onbeschikbare koopkracht die geleidelijk terug in omloop zal gebracht worden, 39,1 milliard bedraagt. Zoo wij bij de 57,4 milliard vrije koopkracht, de tijdelijk onbeschikbare 39,1 milliard voegen, bekomen we een totaalbedrag van 96,5 milliard. Principeel zou dit het definitieve resultaat van de geldsaneering zijn. Ten overstaan van de gezamenlijke koopkracht (1) van gemiddeld 47,5 milliard voor de jaren 1936-1938 en 49,4 milliard in Mei 1940 of van de koopkrachtexpansie in onze onmiddellijke naburstaten alsmede in Groot-Brittannië en in de Vereenigde Staten, kan dit resultaat beslist gunstig genoemd worden.

Wat het cijfer van de definitief geblokkeerde 58,8 milliard betreft, dient te worden aangestipt dat het geblokkeerde tegoed bij de Spaarkas en de particuliere spaarkassen hierin niet begrepen is. Er moge evenwel opgemerkt worden, dat naar een eerste zeer ruwe raming, het definitief geblokkeerde bedrag bij de Algemeene Spaarkas 3,3 milliard en bij de particuliere spaarkassen 1,1 milliard zou bedragen. Dientengevolge zou in totaal 63,2 milliard definitief geblokkeerd zijn en dienen afgeroomd te worden.

Op grond van het gemiddelde der jaren 1936-1938 is het indexcijfer der na de geldsaneering overblijvende gezamenlijke koopkracht, 121 voor de vrije en 203 voor de vrije en tijdelijk onbeschikbare koop-

(1) Met het oog op een nauwkeuriger vergelijking, bevatten deze cijfers eveneens de in Belgische franken gestelde rekeningen « tusschen banken », terwijl de in vreemde muntsoort gestelde depositorekeningen buiten beschouwing gelaten worden.

kracht samen. Tabel IV geeft de indexcijfers per koopkrachtgroep.

TABEL IV

**Indexcijfers der na de geldsaneering
overblijvende koopkracht
Gemiddelde 1936-1938 = 100**

	Munten en biljetten van de Schatkist	Biljetten Nationale Bank van België	Rekening-courantsaldi Nationale Bank van België	In Belg. fr. gestelde bankrekeningen (a)	Bestuur der postchèques	Totaal
Vrij	440	115	102	90	195	121
Vrij + tijdelijk onbeschikbaar.	(440)	236	(102)	154	245	203

(a) Incl. de in Belgische franken gestelde rekeningen « tussen banken ».

Een laatste bijzonderheid verdient onze aandacht. Mogelijk bestond de vrees, dat de geldsaneering de verdeling der koopkracht over de verschillende soorten betalingsmiddelen grondig zou hebben gewijzigd. In strijd daarmee kon evenwel vastgesteld worden, dat de geldsaneering niet alleen geen algehele storing van het normale evenwicht tussen de verschillende betalingsmiddelen heeft teweeggebracht, doch ook dat ze een meer normalen toestand in die verdeling heeft bewerkstelligd, welke toestand meer gelijkenis vertoont met het basistijdvak 1936-1938. Deze vaststelling wordt duidelijk geïllustreerd door tabel V die de verdeling geeft over verschillende tijdvakken.

TABEL V

**Relatieve verdeling van de koopkracht
over de verschillende betalingsmiddelen
na de eigenlijke geldsaneering
Cijfers in pCt. van het totaal**

	Gemiddelde 1936-1938	Mei 1940	Einde September 1944	Uitslagen van de eigenlijke muntsaneering	
				Vrij	Vrij + tijdelijk onbeschikbaar
Munten en biljetten van de Schatkist	3,2	3,2	3,4	11,1	6,6
Biljetten Nationale Bank van België	46,2	60,3	61,8	44,1	53,7
Rekening-courantsaldi Nationale Bank van België	7,4	1,8	1,6	6,3	3,7
In Belgische franken gestelde bankrekeningen (a)	36,1	25,1	26,6	26,8	27,3
Bestuur der Postchèques.	3,4	9,5	6,6	11,7	8,7
Totaal...	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(a) Incl. de rekeningen « tussen banken ».

II. Werkelijke toestand van de omlopende koopkracht per 31 December 1944

Sommige gegevens gebruikt bij de raming van den werkelijken toestand der circulerende koopkracht per 31 December 1944, laten aan nauwkeurigheid te wenschen over.

Zoo het totaalbedrag als juist mag beschouwd worden, is dit geenszins het geval voor de verdeling der koopkracht over de verschillende betalingsmiddelen. Deze laatste is dan ook slechts als een aanwijzing bedoeld. Inderdaad, de tijdelijk onbeschikbare vermogens op speciale biljettenrekeningen, bankrekeningen of postrekeningen, die gedeblokkeerd werden, kunnen in om het even welke betalingsmiddelen worden omgezet. Geen enkel beschikbaar statistisch gegeven laat toe te bepalen welken vorm deze vrijgemaakte koopkracht aanneemt. Er dient dan ook op een eenigszins willekeurige wijze te werk gegaan.

De twee belangrijkste oorzaken van de koopkrachtexpansie die sedert de geldsaneeringsoperaties valt waar te nemen, liggen in :

a) de geleidelijke vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt. ;

b) de expansie « buiten de geldhervorming om », d.w.z. de voorschotten van de Nationale Bank van België aan den Staat en aan de Geallieerde strijdkrachten en de uitbreiding van de credietverleening door het bankwezen.

De vrijmaking van tijdelijk onbeschikbaar tegoed wordt in de hiernavolgende gevallen voorzien :

1. « *Bijzondere gevallen* ». Het gaat hierbij om bijzondere vrijmakingen die door den Minister van Financiën worden verleend voor niet bij de monetaire besluiten voorziene gevallen. Per 31 December 1944 beliepen ze fr 37 miljoen.

2. « *Geteisterden* ». De aan de geteisterden toegestane vrijmakingen geschieden door tussenkomst van het Deblocagecomité; ze werden opgenomen in de statistiek vermeld onder punt 4.

3. « *Salarissen* ». De vrijmakingen ten gunste van werkgevers voor de uitbetaling der loonen belopen gemiddeld fr 2.000 per « gesalarieerde » (besluit van den Regent dd. 20 November 1944). Deze vrijmaking wordt automatisch toegestaan en is niet onderworpen aan de contrôle van het Deblocagecomité. Het totaalbedrag der aldus vrijgemaakte sommen is dan ook niet gekend.

Volgens de bedrijfstelling van 1937 beliep het aantal gesalarieerden (mannen en vrouwen) der nijverheids- en handelsondernemingen op den datum van de telling 1.267.587 eenheden. Wordt rekening gehouden met het deel der actieve bevolking dat zich ten gevolge van de oorlogsgebeurtenissen in het buitenland bevindt en met de heerschende aanzienlijke werkloosheid, dan stellen we het aantal gesalarieerden dat voor de vrijmaking « salarissen » in aanmerking komt op 750.000.

Op grond van fr 2.000 per vrijmaking, zou het totale deblocagebedrag fr 1,5 milliard bedragen. Voorloopig nemen we dit cijfer aan.

4. « *Deblocagecomité* ». Op 31 December 1944 bedroegen de door het Deblocagecomité toegestane vrijmakingen fr 29 miljoen.

Tabel VI specificeert deze vrijmakingen per groep van begunstigen.

TABEL VI

**Door het Deblocagecomité verleende vrijmakingen op tijdelijk onbeschikbare rekeningen
Staat per 31 December 1944**

AANVRAGEN	Nijverheid, handel, ambachtswezen		Schippers		Geteisterden		Totaal	
	Aantal	Bedrag (franken)	Aantal	Bedrag (franken)	Aantal	Bedrag (franken)	Aantal	Bedrag (franken)
Aangenomen	242	9.343.400	377	3.574.840	2.118	16.041.346	2.737	28.959.586
Geweigerd.....	119	16.046.365	1	10.000	90	1.886.960	210	17.943.325
In behandeling.....	134	19.024.053					134	19.024.053
Teruggezonden	520	49.481.105	69	1.193.915	137	2.832.692	726	53.512.712
	1.015	93.894.923	447	4.783.755	2.345	20.760.998	3.807	119.439.676

5. « *Belastingen* ». Er zijn geen cijfers voorhanden over het bedrag dat ter betaling van belastingen op de onbeschikbare 40 pCt. werd vrijgemaakt. Bij wijze van raming stellen wij dit bedrag op *fr* 500 miljoen.

6. « *Geëvacueerden* ». Het bedrag dat ten gunste van de geëvacueerden uit de streek ten Oosten van de Maas en uit andere gebiedsdeelen werd vrijgemaakt, kan buiten beschouwing blijven, daar het hier waarschijnlijk slechts om onbeduidende sommen gaat.

In zijn geheel genomen, werd aldus ten gevolge van de vrijmakingsmaatregelen een bedrag terug in omloop gebracht dat per 31 December 1944 bij benadering op *fr* 2.066 miljoen kon geraamd worden, zooals blijkt uit onderstaande tabel :

TABEL VII

**Raming der vrijmakingen
op tijdelijk onbeschikbare rekeningen**

Toestand op 31 December 1944

(millioenen franken)

« Speciale gevallen »	37
« Deblocagecomité », incl. « geteisterden »	29
« Salarissen »	1.500
« Belastingen »	500
« Geëvacueerden »	—

Totaal. 2.066

Daar geen nauwkeurige gegevens beschikbaar zijn over den aard van deze vrijgemaakte *fr* 2,1 milliard betalingsmiddelen, zullen wij als eerste benadering aannemen dat 1,1 milliard vrijgemaakt werd op speciale biljettenrekeningen, 500 miljoen op bankrekeningen en 500 miljoen op postrekeningen.

Om rekening te houden met de koopkrachtexpansie « buiten de geldhervorming om », d.w.z. met de voorschotten van de Nationale Bank van België aan den Staat en aan de Geallieerde strijdkrachten en met de expansie van het bankcrediet, volstaat het de theoretische cijfers van de vrije koopkracht, weergegeven in tabel III, te vervangen door de werkelijke cijfers per 31 December 1944. Deze vervanging vindt men in tabel VIII voor alle koopkrachtgroepen, behalve

voor de in Belgische franken gestelde bankrekeningen waarvoor geen statistische gegevens beschikbaar waren. Verscheidene verificaties laten evenwel onderstellen dat de in Belgische franken gestelde bankrekeningen sedert de geldsaneeringsmaatregelen, weinig belangrijke wijzigingen hebben ondergaan.

Aan de hand van deze berekeningen kan aldus een globale staat worden opgemaakt van de koopkracht per 31 December 1944. Er zij nogmaals op gewezen dat in deze raming vele onbekende grootheden voorkomen en derhalve met veel omzichtigheid van onderstaande tabel dient gebruik gemaakt.

TABEL VIII

**Werkelijke toestand van de koopkracht
op 31 December 1944, in absolute cijfers**

(afgeronde cijfers in milliarden franken)

	Munten en biljetten van de Schatkist	Biljetten Nationale Bank van België	Rekening-courant-saldi Nationale Bank van België	In Belg. fr. gestelde bankrekeningen (a)	Bestuur der post-chèques	Totaal
Vrij	6,4	40,8	3,4	15,9	8,1	74,6
Tijdelijk onbeschikbaar	—	25,4	—	10,4	1,2	37,0
Geblokkeerd	—	39,8	—	16,4	2,6	58,8
Algemeen totaal.	6,4	106,0	3,4	42,7	11,9	170,4
Totaal: vrij + tijdelijk onbeschikbaar	6,4	66,2	3,4	26,3	9,3	101,6

(a) Incl. de in Belgische franken gestelde rekeningen « tusschen banken ».

Op 31 December 1944 beliep de gezamenlijke vrije koopkracht bijgevolg *fr* 74,6 milliard en de tijdelijk onbeschikbare koopkracht *fr* 37 milliard. Het indexcijfer van de vrije koopkracht t.o.v. het gemiddelde der jaren 1936-1938 bereikte aldus 157 en dit der vrije en tijdelijk onbeschikbare koopkracht samen 235; tabel IX geeft hiervan een duidelijk beeld :

TABEL IX

**Indexcijfers van de werkelijke koopkracht
op 31 December 1944**

Gemiddelde 1936-1938 = 100

	Munten en biljetten van de Schatkist	Biljetten Nationale Bank van België	Rekening-courant-saldi Nationale Bank van België	In Belg. fr. gestelde bankrekeningen (a)	Bestuur der post-chèques	Totaal
Vrij	427	186	97	93	238	157
Vrij + tijdelijk onbeschikbaar	(427)	302	(97)	154	273	235

(a) Incl. de in Belgische franken gestelde rekeningen « tussen banken ».

Uit deze cijfergegevens blijkt dat dank zij de geldsaneering, de gezamenlijke circulatie gedaald is op een peil waarop het mogelijk wordt de nieuwe prijzen valutapolitiek te ondersteunen en te handhaven zoodra de economische bedrijvigheid en de invoer zullen toenemen.

De hierboven gecommenteerde cijfers belichten als het ware het negatief aspect van de geldhervorming. Zij geven de resultaten aan van de bewarende maatregelen.

Thans is de saneering een positief stadium ingetreden, hetgeen zal toelaten zich een concreet beeld te vormen over haar gunstige uitwerkingen.

Deze positieve fase omvat de maatregelen betreffende de definitief geblokkeerde 60 pCt., de geleidelijke vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare 40 pCt., eventueel een politiek van leening en afrooming van de overtollige koopkracht, in geval de monetaire expansie in een te vlug tempo zou geschieden. Doch in deze fase komt het er inzonderheid op aan het prijspeil vast te stellen in overeenstemming met de nieuwe richtlijnen van de economische politiek, daar dit toch het uiteindelijke doel van de geldsaneering is.

Monetaire politiek

In een vorig artikel werden de beginselen uiteengezet van de politiek die aan het herstel van ons geldwezen ten grondslag ligt, terwijl er op gewezen werd dat er aan buitengewone maatregelen hier te lande, niet te ontkomen viel. In Groot-Brittannië en in de Vereenigde Staten kon de financiële saneering met behulp van klassieke middelen worden overwogen, daar in deze landen reeds sedert vijf jaren een rationeele politiek van afrooming der overtollige koopkracht kon gevoerd worden, het productie-apparaat er uiterst ontwikkeld is en op volle bedrijvigheid werkt, de prijsconstrôle er zeer doelmatig is en er geen vernielingen werden aangericht die met deze van de bezette landen kunnen vergeleken worden. Zulks is geenszins het geval voor België, Frankrijk, Nederland, Denemarken en Noorwegen, welke

landen van hun substantie werden beroofd via clearingverkeer en bezettingskosten. België, Frankrijk en Nederland hebben op hun grondgebied tweemaal krijgsverrichtingen van ongewonen omvang medege maakt. Het geheele Europeesche continent heeft gedurende vier jaren bloot gestaan aan geregelde bombardementen, die vooral systematisch werden doorgevoerd met het oog op de Geallieerde landing op 6 Juni 1944. Hierdoor werden buitengewoon zware verliezen geleden en ging het productie-vermogen aanzienlijk achteruit, te meer daar gedurende vijf jaren de industriele outilleering niet kon worden vervangen of gemoderniseerd. Ook de productiviteit van de arbeidskrachten daalde in belangrijke mate ten gevolge van ondervoeding, opeischingen en deportaties.

Naast deze verarming en fysieke verzwakking zagen de bevrijde landen zich in September 1944 geplaatst voor een bedenkelijken financieelen toestand en een uitzetting van de geldcirculatie die buiten verhouding stond tot het mogelijke volume van de transacties.

De Belgische monetaire autoriteiten waren er dan ook in de eerste plaats op bedacht het geldvolume te doen inkrimpen, daar dit aan ons land de eenige kans bood om den wisselkoers op een behoorlijk niveau te handhaven en een normale evenwichtsverhouding in stand te houden tusschen de prijzen in het binnenland en in die landen waarmee het ruilverkeer zal worden onderhouden.

De geldhervorming waartoe in October van vorig jaar werd besloten, had dan ook geen ander doel. Zij werd juist op dat tijdstip doorgevoerd omdat wegens de toen heerschende inactiviteit in het bedrijfsleven, de omstandigheden hiervoor zeer gunstig waren. De koopkracht gedurende de Duitse bezetting gecreëerd, was grotendeels ongebruikt gebleven. Er diende echter vermeden te worden dat zij, onder begunstiging van een verwachte economische herneming, haar invloed op de prijzen en loonen zou doen gelden en na weinige maanden de handhaving van een bevredigende verhouding tusschen de binnenlandsche en de buitenlandsche prijzen onmogelijk zou maken. Eerst na sterilisatie van deze koopkracht zou het mogelijk worden een nieuwe prijspolitiek aan te vangen en den aangenomen wisselkoers te handhaven. Eenmaal deze voorzorgsmaatregelen genomen, zouden de goederenimport en de herneming van onze industrie, de economische politiek steunen door een toenemende hoeveelheid goederen op de binnenlandsche markt te brengen. Tegelijkertijd zou de geleidelijke vrijmaking van het tijdelijk onbeschikbaar tegoed — hetzij 40 pCt. van de gezamenlijke gesteriliseerde koopkracht — een bijkomende koopkracht in circulatie brengen. Gehoopt werd dat aldus na enkele maanden het definitief evenwicht zou gevonden zijn.

Klaarblijkelijk werd de uitwerking van dit plan in zekere mate gehinderd door onvoorziene omstan-

digheden die verband houden met de verlenging van den oorlog, nl. met de vertraging van den invoer en de financieele bijdrage van het land aan den oorlog.

Vooreerst zag de regeering zich genoopt, uit hoofde van bovengenoemde vertraging, de rantsoenen op een uiterst laag peil te houden. Een daling van de prijzen in den sluikehandel ten gevolge van een geldcontractie kon dan ook niet worden verhoopt. Daarbij kwam nog dat de vertraging van den invoer een rem vormde voor de economische herneming en de nieuwe prijspolitiek hierdoor een zeer netelig probleem werd. Deze politiek zou inderdaad moeten kunnen steunen op een van dag tot dag stijgend volume van handelstransacties, waardoor aan de nieuwe prijszettingen een reële beteekenis wordt toegekend. Zoolang bedoelde prijspolitiek moet worden gevoerd in een schaarschte-economie, zal zij niet aan alle verwachtingen beantwoorden. Hiermee is niet gezegd dat geen enkel doeleinde werd bereikt. Zoo in den sector van de gerantsoeneerde voedingsmiddelen als in dezen van de industriele basisproducten, werden ondanks bovengenoemde ongunstige factoren, de prijzen op het gewenschte peil gehandhaafd.

Anderzijds heeft onze financieele bijdrage tot den oorlog in den loop der laatste maanden een bepaalden omvang aangenomen. Op korten termijn komt dit tot uiting in de belangrijke voorschotten in bankbiljetten die door de Nationale Bank van België aan den Staat worden verleend ter dekking van alle uitgaven der Geallieerde strijdkrachten en diensten op Belgisch grondgebied. Een deel dezer voorschotten werd niet gebruikt en zal teruggegeven worden, terwijl een ander zal terugbetaald worden in deviezen die voor aankopen in het buitenland kunnen aangewend worden. Dit neemt echter niet weg dat op korten termijn onze deelneming aan den oorlog een koopkrachtexpansie met zich medebrenge en zulks op een oogenblik waarop een belangrijke contractieoperatie werd voltrokken.

Hierdoor wordt de vraag gesteld of de vertraging van den invoer en onze financieele deelneming aan den oorlog van dien aard zijn dat zij de financieele saneering in gevaar brengen.

Een onderzoek der cijfers en feiten volstaat om deze vraag te beantwoorden.

Geleidelijk aan wordt de invoer georganiseerd en verwacht mag worden dat hij van maand tot maand zal aangroeien. Onze groote Geallieerden schijnen begrip te toonen voor den moeilijken toestand die hier te lande heerscht en bereid te zijn het mogelijke te doen om ons hulp te verleenen.

Naarmate de invoer toeneemt, zal de prijspolitiek doelmatiger worden en aan de financieele politiek den steun en de standvastigheid geven die haar in den loop der eerste maanden ontbraken.

Wat de voorschotten betreft aan de Geallieerde strijdkrachten en deze aan den Staat ter dekking van zijn eigen begroostingstekort mag, zonder nochtans de belangrijkheid er van te onderschatten, worden aangenomen dat ze de geldsaneering in haar geheel niet in gevaar brengen.

Overigens is de organisatie eener financieele politiek van afrooming der koopkracht onmisbaar; zij kan er nuttig toe bijdragen de monetaire expansie na heropening der Beurs te remmen. Ten slotte zal de fiduciaire circulatie kunnen inkrimpen in de mate waarin wij de tegenwaarde van de Geallieerde uitgaven in ons land zullen kunnen aanwenden voor aankopen in het buitenland.

Ongetwijfeld had het beëindigen van den oorlog in den loop van den Winter 1944-1945 in ruime mate het herstel van ons geldwezen vergemakkelijkt. Doch de bewering dat de voortzetting der vijandelijkheden, de saneering nutteloos heeft gemaakt, getuigt van weinig doorzicht. De waarde en het nut van het offer dat het land aanvaardde, blijven onverminderd. Men zal zich hierover rekenschap kunnen geven aan het einde van het conflict, als de invoer in een steeds sneller tempo zal plaats hebben en onze economische bedrijvigheid zal hernemen; alsdan zal men er zich over verheugen dat het terrein werd voorbereid voor den dag, dat ieder land zal moeten kunnen steunen op een eigen gezonde financieele structuur, om zich in de best mogelijke voorwaarden in te schakelen in een hernieuwde wereldeconomie.

DE ORDENING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID IN BELGIË

De hervorming die in de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de sociale zekerheid der arbeiders is voorzien, kan als een mijlpaal worden beschouwd in de geschiedenis van de sociale verzekeringen hier te lande. Nochtans luidt deze besluitwet minder een omwenteling in, dan wel een nieuw stadium van een evolutie die sinds jaren door de Belgische wetgeving wordt nagestreefd.

Ten einde een duidelijk inzicht te verkrijgen in de draagwijdte van deze hervorming, is het niet zonder belang de hoofdtrekken van de organisatie van de sociale zekerheid in België vóór 1944 in herinnering te brengen en daarna beknopt de essentiële kenmerken van de nieuw ingevoerde of eerstdaags in te voeren stelsels in België en Groot-Brittannië met elkaar te vergelijken.

Vooreerst moge er aan worden herinnerd dat een algemeen stelsel van sociale verzekeringen er steeds naar streeft de breede lagen der bevolking tegen het risico van verdwijning, inkrumping of ontoereikendheid der bestaansmiddelen, m.a.w. tegen het risico van behoeftigheid, te beveiligen.

Ten aanzien van de arbeiders beteekent zulks, dat het er om gaat hen te beveiligen tegen de risico's van verlies, verlaging of ontoereikendheid van het loon. In dit verband moge worden gewezen op de conclusies, waartoe een reeks vooroorlogsche enquêtes over de levensvoorwaarden in de voornaamste steden van Groot-Brittannië geleid hebben en waarvan Sir William Beveridge gewag maakt in zijn verslag over de sociale zekerheid. Uit deze enquêtes zou blijken dat het meerendeel (tusschen 3/4 en 5/6) der gevallen van behoeftigheid toe te schrijven is aan verlies van arbeidsbekwaamheid, terwijl de overige gevallen (tusschen 1/4 en 1/6) het gevolg zijn van een in verhouding tot de gezinslasten ontoereikend loon (1).

Welke zijn nu de risico's die een verlies, een verlaging of een ontoereikendheid van het loon met zich brengen? Zij kunnen in volgende groepen worden ingedeeld: arbeidsongevallen, beroepsziekten, gewone ongevallen en ziekten, invaliditeit, ouderdom, vroegtijdigen dood, werkloosheid en — voor zooverre hier van een risico kan sprake zijn — gezinslasten.

Volledigheidshalve zij nog vermeld dat in het huidige stadium van den socialen vooruitgang, een minimum vrijen tijd aan den arbeider als onontbeerlijk — en trouwens als onmisbaar voor zijn lichamelijke gezondheid — wordt beschouwd en geen verlies van loon mag ten gevolge hebben. Er wordt dan ook

gewoonlijk bij de sociale verzekeringen een stelsel van betaalde verlofdagen voorzien.

Onder de vóór 1944 vigeerende wetgeving waren alle bovengenoemde risico's het voorwerp geweest van verschillende, soms geïmproviseerde maatregelen, waarvan sommige een verplichte verzekering voorzagen, andere niet méér dan een aanmoediging waren tot individueele verzekering der belanghebbers.

Het risico van arbeidsongeval was oorzaak dat reeds van 24 December 1903 af, een bijzondere wetgeving tot stand kwam die, ofschoon zij niet de verplichte verzekering invoerde, toch practisch een stelsel van algemeene dekking in het leven riep.

Het risico van beroepsziekte is gedekt door de wet van 27 Juli 1927; deze laatste voorziet dat de ondernemingen die onder haar toepassing vallen, verplicht zijn een jaarlijksche bijdrage te storten in een hiertoe opgericht voorzorgsfonds.

Wat de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdigen dood betreft, zij wordt beheerscht door een zeer uitvoerige, vaak gewijzigde wetgeving die teruggaat tot vóór het jaar 1850. Een van haar hoofdkenmerken ligt hierin, dat onderscheid gemaakt wordt tusschen loonarbeiders in het algemeen, mijnwerkers, zeelieden en bedienden; elk dezer groepen geniet van een afzonderlijk regime. Voor de mijnwerkers bestaat de verzekeringsplicht reeds sedert 1911, voor de loonarbeiders in het algemeen sedert 1924 en voor de bedienden sedert 1930. Zooals gekend is het huidige regime der ouderdomspensioenen vastgelegd bij de wet van 15 December 1937.

Verder werden bij de wet van 4 Augustus 1930 de gezinsvergoedingen uitgebreid tot alle gesalarieerden en bij de wet van 10 Juli 1937 tot de niet-gesalarieerden.

Ten slotte werd een verplicht stelsel van betaalde verlofdagen ingevoerd op 8 Juli 1936.

Uit dit alles blijkt dat het risico van arbeidsongeval, beroepsziekte, ouderdom en vroegtijdigen dood alsmede de voorziening in de gezinslasten en het stelsel der betaalde verlofdagen reeds sedert verscheidene jaren gedekt waren door de verplichte verzekering of door een gelijkaardig stelsel van bestrijding der risico's.

Daarentegen bleef de gesalarieerde zijn eigen verzekeraar tegen gewone ongevallen, ziekte en invaliditeit, alsmede tegen werkloosheid. Er dient evenwel op gewezen, dat, krachtens het koninklijk besluit van 31 Mei 1933, de vrijwillige werkloosheidsverzekering

(1) *The Beveridge Report*, nr 11.

aangevuld werd door een stelsel van staatstoelagen (sedert 1939 gedeeltelijk ook door werkgeversbijdragen). Verder waren een buitengewoon groot aantal personen verzekerd tegen ziekte en invaliditeit bij de mutualiteitsverenigingen, welke laatste in 1938, 1.332.104 aangeslotenen bij den primairen dienst telden en van den Staat aanzienlijke subsidies ontvingen.

Zoo de sociale zekerheid in België aldus vóór den oorlog reeds grootendeels verwezenlijkt was, althans principieel, liet haar organisatie evenwel de deur open aan menige critiek.

De voornaamste bezwaren die hiertegen werden ingebracht kunnen tot de volgende punten herleid worden :

a) Het is niet voldoende het principe der sociale verzekeringen vast te leggen; de voorziene renten of vergoedingen moeten daarbij toelaten de minimumbehoefte der begunstigten te dekken. Sedert 1940 beantwoorden de ouderdoms- en overlevingsrenten, alsmede de gezinsvergoedingen niet meer aan dezen eisch.

b) De sociale zekerheid is niet volledig verwezenlijkt en het risico van behoeftigheid niet uitgeschakeld, zolang de arbeider, ten gevolge van ziekte of een gewoon ongeval, blootgesteld blijft aan het verlies van zijn loon. Alleen de invoering van de *verplichte* verzekering tegen ziekte en invaliditeit kan dit risico volledig dekken. De aansluitingen bij de vereenigingen van onderlingen bijstand hebben trouwens zulk een omvang genomen dat zij als een gewoonte kunnen beschouwd worden, zoodat de inwerkingtreding van de verplichte verzekering eenvoudig de bekrachtiging zou zijn van de ontelbare individuele krachtsinspanningen op het gebied van sociale voorzorg.

c) Zoowel van economisch als van psychologisch standpunt, is het weinig wenschelijk in het normale werkloosheidsrisico te voorzien door middel van den openbaren onderstand — dit was in de laatste jaren zoo niet in woorden, dan toch in daden het geval geworden —. Het gevaar voor den arbeider bij gebrek aan werkgelegenheid gedurende een beperkten tijd zonder werk te vallen, is een gewoon risico waartegen hij kan en moet beschut worden door de verzekering; m.a.w. niet enkel de Staat dient tot dekking ervan bij te dragen, doch ook en vooral de belanghebbende zelf alsmede zijn werkgever.

d) Onze sociale wetgeving, die het resultaat is van jarenlange bijwerking en gedeeltelijke verbeteringen en die daarbij fragmentarisch tot stand kwam, bevat tal van anomalieën en tegenstrijdigheden en, met name, een groote diversiteit wat het toepassingsgebied betreft der verschillende wetten. In zooverre de ingewikkelde aard van het probleem zulks toelaat, blijken een coördinatie en een zekere vereenvoudiging dan ook onmisbaar.

e) Er vallen eveneens aanzienlijke afwijkingen op te merken in de berekening en de wijze van inning der bijdragen; dit brengt voor de werkgevers een vermeerdering van administratieve arbeid met zich. Zoowel om het risico van vergissing te verminderen als om het werk te vergemakkelijken, heeft men er nogmaals belang bij de wettelijke reglementeering te vereenvoudigen.

f) Ten slotte telt men een menigte verzekeringsorganismen waardoor het zeer moeilijk wordt geschikte statistieken op te maken en een rationeele organisatie in het leven te roepen.

Over de meeste dezer bezwaren en suggesties, hadden reeds vóór den oorlog grondige gedachtenwisselingen plaats. Tijdens de bezetting werden ze in het geheim hernomen en opnieuw onderzocht. In 1944 werden de resultaten van dit onderzoek vastgelegd in een document, het zgn. « Accoord van sociale solidariteit », dat gemeenschappelijk werd opgesteld door bevoegde vertegenwoordigers der werkgevers- en arbeidersgroepeerings, alsmede door deskundigen.

Zoohaast het grondgebied bevrijd was, ging de regeering over tot de verwezenlijking van de in dit Accoord voorgestane hervormingen. Bij besluitwet van 28 December 1944 werd het kader er van vastgelegd. Het is niet van belang ontbloeit er op te wijzen dat deze tekst slechts een kaderwet vormt en dat voor iederen tak der sociale zekerheid (pensioenen, gezinsvergoedingen, enz.) bijzondere besluiten dienen voorzien. Hieruit volgt dat men eerst dan een volledig beeld van de hervorming zal kunnen geven wanneer een overzicht van alle gepubliceerde of nog te publiceeren uitvoeringsbesluiten zal kunnen verkregen worden. Voorzichtigheid is dus geboden bij de beoordeeling van maatregelen die op verre na nog niet tot volledige ontwikkeling zijn gekomen.

Onder dit voorbehoud nemen wij ons voor :

1° de algemeene principes van het nieuwe stelsel naar voren te brengen, zooals ze blijken uit een onderzoek van de tot dusver gepubliceerde wetteksten;

2° een korte vergelijking te maken tusschen deze wetgeving en diegene welke zoo pas door het Britsche Parlement werd goedgekeurd;

3° het bedrag der voorziene vergoedingen na te gaan in zooverre hieromtrent reeds iets bepaald werd;

4° het bedrag der voorziene bijdragen alsmede de vooruitzichten ten aanzien van de gezamenlijke kosten van de hervorming nader te onderzoeken.

Grondbeginselen

De besluitwet van 28 December 1944 en de daaropvolgende uitvoeringsbesluiten bekrachtigen het principe van de sociale zekerheid — dit wordt uitdrukkelijk gezegd in het Verslag aan den Regent — maar

voorzien slechts een voorloopig regime ten aanzien van de uitvoeringsmodaliteiten; het lag hierbij in de bedoeling van den wetgever voor de toekomst een definitieve reglementeering voor te bereiden. Bedoelde besluiten laten het huidige stelsel van de sociale verzekeringen in zijn geheel genomen voortbestaan, doch plaatsen boven de bestaande instellingen een zeker aantal aanvullende organen.

Aldus blijft het regime van de ouderdomspensioenen zooals het bij de wet van 15 December 1937 werd vastgelegd, ongewijzigd wat de capitalisatie van de rente en den kosteloozen bijslag betreft. De besluitwet voorziet alleen dat een pensioenaanvulling zal toegekend worden aan de begunstigden der bestaande wetgeving; het besluit van den Regent dd. 30 Januari 1945 stelt het bedrag er van vast.

Ook het regime van de gezinsvergoedingen wordt in zijn geheel gehandhaafd, behalve dat een verhooging van de tarieven wordt toegestaan. Er werden evenmin wijzigingen aangebracht aan het stelsel der betaalde verlofdagen.

De bestaande verzekeringsorganen blijven hun structuur behouden en vervullen hun taak zooals vroeger.

Verder werd niets nieuws ingevoerd ten aanzien van het toepassingsgebied van de sociale verzekeringen. In principe zijn hierbij alle gesalarieerden, met uitsluiting van de niet-gesalarieerden (behalve de gezinsvergoedingen, overeenkomstig bovengenoemde wet van 10 Juli 1937) betrokken; het begrip « gesalarieerden » dient in zeer ruimen zin opgevat, d.w.z. alle personen die door een dienstverhuringcontract gebonden zijn. De sociale verzekeringen hier te lande omvatten dus niet — zooals dit elders het geval is — de geheele bevolking en zelfs niet de « economisch zwakkeren ».

Bovendien bepaalt de besluitwet dat de mijnwerkers, de zeelieden der koopvaardij schepen en het personeel van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen niet onder haar toepassing vallen, daar voor deze groepen een speciaal regime voorzien is of nog zal voorzien worden; anderzijds zal de nieuwe reglementeering in zake sociale zekerheid eerst dan toepasselijk zijn op landbouwarbeiders en door dienstverhuringcontract gebonden arbeiders — andere dan deze tewerkgesteld krachtens een arbeids- of bediendencontract *sensu stricto* — wanneer de koninklijke besluiten hierover zullen verschenen zijn. Onder de huidige omstandigheden kunnen dus alleen de arbeiders in handel en nijverheid en de bedienden van het voordeel der hervorming genieten.

Uit de voorafgaande beschouwingen blijkt dat het nieuwe regime het eigen karakter van de Belgische wetgeving blijft behouden: het toepassingsgebied er van wordt bepaald door den juridischen aard van het contract dat tusschen de belanghebbenden werd afgesloten.

Toch heeft de besluitwet een heel belangrijke nieuwigheid in ons sociaal verzekeringswezen ingevoerd door het feit dat de ziekte- en invaliditeitsverzekering, evenals de werkloosheidsverzekering *verplicht* werden gemaakt. Dit beteekent inderdaad om een uiterst gewichtigen vooruitgang van de sociale zekerheid hier te lande.

De ziekte- en invaliditeitsverzekering zal verwezenlijkt worden door de mutualiteitsverenigingen die bij de landsbonden van erkende verenigingen zijn aangesloten. Bijkomende gewestelijke diensten zullen opgericht en door paritaire commissies beheerd worden. Het algemeene bestuur van deze verzekering zal worden toevertrouwd aan een publieke instelling, genaamd Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit.

Het werkloosheidsrisico zal ten deele worden gedekt door de verzekering en ten deele door staats-toelagen. Dit regime is essentieel als overgangsvorm bedoeld. Bijdragen en toelagen zullen toevertrouwd worden aan een Voorloopig steunfonds voor onvrijwillige werklozen, dat de vergoedingen aan de belanghebbenden zal uitkeeren, via de aangenomen werknemersverenigingen, de gemeenten of een of andere publieke instelling die speciaal met dit doel werd opgericht. Deze verzekering zal dus slechts een deel van het risico dekken, doch de uitzonderlijke omstandigheden waaronder we thans verkeerden laten blijkbaar niet toe, thans reeds wetenschappelijke vooruitzichten te maken die tot grondslag van een echte organisatie van de verzekering kunnen dienen. Het komt ons trouwens heel natuurlijk voor dat de Staat een speciale krachtsinspanning doet om het hoofd te bieden aan deze buitengewone toestanden, welke krachtsinspanning dient af te nemen naarmate de economische verhoudingen meer normaal zullen worden.

Een van de voornaamste punten der hervorming is de verhooging van het individueel bedrag der vergoedingen en de aanpassing van dit bedrag aan het loon. Er werd inderdaad uitgegaan van het beginsel dat de sociale verzekeringen een bestaansminimum aan den arbeider dienen te waarborgen. Tot dusver bestonden de voordeelen in een forfaitaire vergoeding of veeleer in een aanmoediging tot individuele voorzorg (1); daarentegen wil het principe van de sociale zekerheid zooals het door de besluitwet van 28 December werd bekrachtigd, een reële compensatie verstrekken voor het verlies of de ontoereikendheid van het loon der belanghebbenden. Te dien einde was het gewenscht een bepaalde overeenstemming te brengen tusschen de vergoeding en het loon.

Het regime van de bijdragen diende dan ook in dien zin gewijzigd. Ten einde een verband tusschen

(1) Dit was in den geest van den wetgever n.l. het geval voor de ouderdomspensioenen — Cfr « Rapport de la Commission du Travail et de la Prévoyance sociale du Sénat », *Pastorie*, 1937, blz. 538-539.

de vergoeding en het loon te handhaven, werd de bijdrage in percent van het loon vastgesteld.

Om anderzijds den administratieven arbeid te vereenvoudigen en de zekerheid te hebben dat alle bijdragen effectief betaald worden, voorziet de besluitwet slechts één enkele bijdrage waarin het aandeel van den werknemer zal begrepen zijn; dit laatste zal worden ingevorderd door afhouding van het loon.

De inning der bijdragen alsmede hun verdeling onder de verschillende verzekeringsorganen zal geschieden door den Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, welk orgaan, behalve de verdeling der gelden ook de algemeene richtlijnen van de politiek inzake sociale verzekeringen zal vaststellen en ordenen.

De bijdragen zullen verdeeld worden onder de Rijkskas voor ouderdoms-, weduwenrentebijslag en weezentolagen, het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit, het Voorloopig steunfonds voor werklozen en de Nationale compensatiekas voor kindertoelagen. Deze organen zullen op hun beurt de gelden verdeelen onder de eigenlijke verzekeringsinstellingen (Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, Mutualiteitsverenigingen, Werklozenkassen, Kassen voor kindertoelagen, enz.).

De besluitwet schaft geenszins de bestaande instellingen af; alleen worden er andere bovengesteld.

Vergelijking met het ontworpen Britsche stelsel

Een vergelijking tusschen het nieuwe Belgische stelsel en dit welk Groot-Brittannië op het punt staat in te voeren toont aan dat, naast tal van technische verschillen — waarbij wij hier niet kunnen blijven stilstaan — zekere fundamenteele tegenstellingen bestaan die niet onopgemerkt kunnen voorbijgegaan worden.

Het Britsche stelsel vertoont een uitgesproken « revolutionnair » karakter. De tot dusver vigeerende wetgeving — incl. deze nopens de arbeidsongevallen die in de Belgische hervorming terzijde is gelaten — wordt ingetrokken en er komt een eenheidsstelsel van arbeidsverzekering in de plaats dat alle sociale risico's dekt (met uitzondering evenwel van de arbeidsongevallen waarvoor een afzonderlijke reglementeering is voorzien, en van de gezinslasten die door een systeem van gezinstoelagen uitsluitend ten laste van den Staat zullen gegarandeerd worden); de uitwerking van dit verzekeringsstelsel wordt volledig aan den Minister van Sociale Verzekeringen d.w.z. aan de openbare machten toevertrouwd. Aldus wordt de ziekteverzekering aan de bevoegdheid der mutualiteitsverenigingen onttrokken.

Anderzijds zal in Groot-Brittannië het voordeel van de sociale zekerheid tot alle standen van de bevolking, dus niet alleen tot de gesalarieerden, worden uitgebreid. Hierdoor zullen alle Engelschen niet alleen door belastingen doch ook door bijdragen

rechtstreeks de lasten der sociale verzekeringen helpen bestrijden.

Het stelsel der sociale zekerheid in Groot-Brittannië vormt één volledig geheel dat niet enkel een hervorming der sociale verzekeringen omvat, maar tevens een politiek van werkverschaffing, van beroepsaangepassing der werklozen en een zeer breed opgevatte politiek van hygiëne en voorkoming der ziekten. Daarbij komt het ons voor, dat de Britsche regeeringsplannen een werkelijke administratieve vereenvoudiging willen doorvoeren, hetgeen in België, de wenschen van den wetgever en de openbare opinie ten spijt, in het huidige stadium van de hervorming, nog niet het geval is.

Vergoedingen

De vergoedingen die in toepassing van de besluitwet van 28 December 1944 voor de verschillende takken der sociale verzekeringen dienen uitgekeerd, worden bij uitvoeringsbesluiten vastgesteld.

Het besluit van den Regent van 30 Januari 1945 stelt het tarief vast van het aanvullingsbedrag der ouderdoms- en overlevingsrente.

Een besluit van 29 December 1944 regelde de modaliteiten der ziekte- en invaliditeitsverzekering voor een overgangperiode die eindigt op 31 Maart 1945; een besluit met meer definitief karakter zal van kracht worden op 1 April (besluit van den Regent van 21 Maart 1945).

Het tarief der gezinsvergoedingen is vastgelegd bij besluit van 29 December 1944.

In afwachting van de verschijning van een besluit over de oprichting van een Voorloopig steunfonds voor onvrijwillige werklozen, worden in zake werkloosheidsverzekering de beschikkingen verder toegepast van het besluit van den Regent van 14 October 1944, houdende wijziging van zekere bepalingen van het koninklijk besluit van 31 Mei 1933 dat het regime van de onvrijwillige werkloosheid wijzigde, gemaakt.

Wat de betaalde verlofdagen betreft, bleef het bestaande stelsel onveranderd.

In tabel I worden de naar het oude en naar het nieuwe regime toegekende voordeelen naast elkaar geplaatst.

Bijdragen

Zowel wat de bijdragen als de gezamenlijke kosten der sociale verzekeringen betreft, slaat alles wat volgt alleen op het regime de arbeiders in handel en nijverheid, de mijnwerkers uitgezonderd; het stelsel voor de bedienden wordt eveneens buiten beschouwing gelaten.

Zoals reeds eerder gezegd, worden de bijdragen thans vastgesteld in percenten van het loon. Vroeger werden ze uitgedrukt in absolute cijfers, behalve wat de betaalde verlofdagen betreft.

TABEL I

Voordeelen toegekend aan de begunstigden van de sociale verzekeringswetgeving

VERZEKERINGSTAK	STELSEL VAN 1938	STELSEL VAN 1945
1. OUDERDOMSPENSIOENEN (algemeen stelsel).		Zelfde voordeelen als in 1938 plus aanvullingsbedragen bij de ouderdoms- of de overlevingsrente zoodat de gezamenlijke voordeelen bedragen :
A. Ouderdomsrente en ouderdomsrentebijslag :		
Gehuwde mannelijke begunstigden	Fr 3.200 per jaar.	Fr 10.000 per jaar.
Andere begunstigden	Fr 2.100 " "	Fr 6.600 " "
B. Weduwenrente en weduwenrentebijslag	Fr 540 per jaar.	Fr 4.200 per jaar.
C. Weezentoelagen (voor kinderen beneden zestien jaar) :		Geen wijziging, maar toepassing van de besluitwet van 27 October 1944 :
Bij overlijden van den vader	Fr 240 per jaar.	Fr 480 per jaar.
Bij overlijden van vader en moeder	Fr 420 " "	Fr 840 " "
2. ZIEKTE-INVALIDITEIT.		
A. Gezondheidsdienst (medische kosten, enz.)	Geen verplichte verzekering. Vrije verzekering met veranderlijke voordeelen volgens de mutualiteitsvereenigingen.	a) Gebruikelijke medische en tandverzorging volgens barema's : ten minste 3/4 der kosten bij raadpleging ten huize van den dokter; ten minste 2/3 bij raadpleging ten huize van den patiënt; b) Bijzondere verzorging (heelkundige behandeling, ziekenhuisbehandeling, navorsching en behandeling van tuberculose en kanker, enz.) : volgens barema's; c) Artsenijkosten : volgens barema's; d) Bevallingskosten : volgens barema's.
B. Vergoeding voor primaire onbekwaamheid	Idem.	a) Ziekte (maximum 300 werkdagen) : 60 pCt. van het verloren salaris; b) Invaliditeit (meer dan 300 werkdagen ziekte) : 50 pCt. van het verloren salaris zoo de verzekerde familielasten draagt, zooniet 33 pCt.
		N. B. — Het in aanmerking genomen salaris bedraagt maximum fr 90 per dag.
3. WERKLOOSHEID.		
A. Statutaire periode : bedrag vrijelijk vastgesteld door de werkloosheidskassen; het mag nochtans de door den N. D. A. W. uitgekeerde vergoedingen voor de post-statutaire periode niet te boven gaan (zie hieronder).		
B. Post-statutaire periode :		(Besluit van 14 October 1944.) Geen onderscheid van periodes. Mannen : fr 32 per dag. Vrouwen : fr 24 per dag.
Gehuwde werklooze, gezinshoofd, of ouder dan vijf en twintig jaar :	Fr 10 per dag.	Vergoeding per kind ten laste fr 4 per dag.
Ongehuwde werklooze, weduwnaar of gescheiden zonder kinderen en minder dan vijf en twintig jaar oud :	Fr 8 per dag.	(Deze cijfers worden met 10 pCt. verhoogd in de zgn. gemeenten van eersten en tweeden rang of met 10 pCt. verminderd in de gemeenten van vierden en vijftenden rang.)
Werklooze van zestien tot achttien jaar oud :	Fr 7 per dag.	
Daarenboven : dagelijksche bijkomende vergoedingen van fr 1,50 tot fr 5 per dag volgens de streek.		
Gezinsvergoedingen :		
Voor de vrouw huishoudster : fr 4,50;		
Voor elk kind ten laste : fr 3,25.		
4. KINDERBIJSLAG.		
Maandelijksche vergoedingen voor drie en twintig werkdagen :	(Zoo het indexcijfer 800 overschrijdt)	
Voor het 1 ^{ste} kind	Fr 22,50	Fr 115,—
" " 2 ^{de} "	" 40,—	" 115,—
" " 3 ^{de} "	" 62,50	" 160,—
" " 4 ^{de} "	" 91,50	" 210,—
" " 5 ^{de} " en volgende	" 126,—	" 300,—
5. BETAALDE VERLOFDAGEN.	6 dagen per jaar.	6 dagen per jaar.

Onderstaande tabel geeft, zowel voor de periode 1936-1938 als voor het huidige regime, achtereenvolgens de werkgevers-, arbeiders- en Staatsbijdragen en daarbij het totaal dezer drie bijdragen. Om de vergelijking tusschen beide periodes mogelijk te

maken, hebben wij de absolute getallen der bijdragen van 1936-1938 in percenten van de salarissen omgerekend; als basis dezer berekening diende het gemiddelde jaarsalaris volgens de gegevens der telling van 1937.

TABEL II

Bijdragen
(in percenten van het salaris)

Verzekeringstak	Werkgeversbijdrage		Arbeidersbijdrage		Staatsbijdrage		Totaal	
	1936-38	1945	1936-38	1945	1936-38	1945	1936-38	1945
1. Ouderdomsrente (algemeen stelsel)	1.33	3.50	1.33	3.50	1.33	0.73	3.99	7.73
1. Ziekte-invaliditeit	—	2.50	1.04	3.50	0.18	(1)	1.22	6.00
3. Werkloosheid	—	1.00	(2)	1.00	4.70	3) 2.00	4.70	3) 4.00
4. Gezinsvergoed	2.23	6.00	—	—	—	—	2.29	6.00
5. Betaalde verlofdagen	2.50	2.50	—	—	—	—	2.50	2.50
	(sedert 1938)							
6. Arbeidsongevallen	2.28	2.28	—	—	—	—	2.28	2.28
Gezamenlijke sociale verzekering	8.40	17.78	2.37	8.00	6.21	2.73	16.98	28.51

- (1) Later vast te stellen.
(2) Zie tekst.
(3) Voorloopige raming.

Bij deze tabel dienen verschillende opmerkingen gemaakt.

Zowel voor de vooroorlogsche als voor de huidige periode heerscht er onzekerheid omtrent de lasten van de werkloosheidsverzekering.

Het bedrag der arbeidersbijdragen voor de jaren 1936-1938 is inderdaad niet gekend; zoo men de werkloosheidsuitgaven van den Staat in den loop van het jaar 1937 (fr 565.000.000) stelt tegenover het totaalbedrag der salarissen zooals dit blijkt uit de telling van 1937 (12 milliard), dan kan de Staatssusshenkomst geraamd worden op 4,70 pCt. der salarissen; deze berekening is dus zeer approximatief.

Anderzijds wordt de last van den Staat over het jaar 1945 evenmin voldoende bepaald. Bij het vaststellen van bovenstaand percentage ging men uit van de veronderstelling dat de normale werkloosheid 8 pCt. bedraagt (zie verslag aan den Regent dat aan de besluitwet van 28 December 1944 voorafging), en dat de toegekende vergoeding 50 pCt. van het gemiddelde salaris zullen vertegenwoordigen.

Wat de lasten van de arbeidsongevallen betreft, zij opgemerkt dat het bedrag voor 1945 niets méér is dan een eenvoudige raming die gesteund is op de cijfers van de vooroorlogsche jaren; slechts na afsluiting van het dienstjaar zal het juiste bedrag gekend zijn.

Onder dit voorbehoud mag men besluiten dat de gezamenlijke last der sociale verzekeringen voor het jaar 1945, uitgedrukt in percent van de salarissen, een verhooging zal te zien geven van 67 pCt. t.o.v. 1936-1938, waarbij dan het aandeel van de nijverheid met 111 pCt. en dit van de arbeiders met 237 pCt. zal toenemen, terwijl het aandeel van den Staat met 56 pCt. zal afnemen, zulks voor zoover de werkloosheid de 8 pCt. niet te boven gaat. Deze cijfers wijken ten zeerste af van diegenen die voor Groot-Brittannië werden vastgesteld (1).

(1) Zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, December 1944, blz. 155.

De twee onderstaande tabellen maken het mogelijk een vergelijking te maken tusschen de *gezamenlijke kosten* van de vooroorlogsche sociale verzekeringen en de voorloopige ramingen van de kosten van het huidige regime.

Voor de vooroorlogsche periode werd het jaar 1937 — mediaanjaar van het tijdvak 1936-1938 — als basis van vergelijking aangenomen. Daar evenwel geen voldoende statistische gegevens voor de mutualiteitsverenigingen voorhanden zijn, werden voor de rubriek « ziekte- en invaliditeitsverzekering » de gegevens over 1938 gebruikt.

TABEL III

Gemiddelde jaarlijksche kosten
der sociale verzekeringen vóór den oorlog (1937)
(franken)

Aard der lasten	Aandeel der werkgevers	Aandeel der arbeiders	Aandeel van den Staat	Gezamenlijke kosten
1. Ouderdomsrenten (algemeen stelsel)	125.243.098	125.243.098	571.239.896	821.726.092
2. Ziekte-invaliditeit	—	298.409.101	98.125.125	443.815.791
3. Werkloosheid	—	—	565.006.518	565.006.518
4. Kindertoeslag	389.286.789	—	—	389.286.789
5. Betaalde verlofdagen	240.000.000	—	—	240.000.000
6. Arbeidsongevallen	295.480.626	—	—	295.480.626
Gezamenlijke sociale verzekeringen	1.050.010.513	423.652.197	1.234.361.539	2.755.315.806

Hierbij dienen enkele aanmerkingen gemaakt.

1. In principe slaan bovenstaande gegevens op het gezamenlijke arbeiderspersoneel in nijverheid en handel, doch niet op de mijnwerkers; dit om een zoo bevredigend mogelijke vergelijking te maken met de ramingen voor 1945, welke alleen betrekking hebben op het arbeiderspersoneel in nijverheid en handel met uitsluiting van de mijnwerkers en de landbouwarbeiders, daar deze beide groepen niet onder toepassing vallen van de besluitwet van 28 December 1944.

Evenwel kan wegens gebrek aan coördinatie der statistische gegevens van de verschillende takken der sociale verzekering niet steeds de vereischte specificatie gemaakt worden; dit is met name het geval voor het ouderdomspensioen, den kindertoeslag en de ziekteverzekering. De gegevens die in tabel III voorkomen kunnen niettemin als voldoende representatief worden beschouwd.

2. Wat betreft de ouderdomspensioenen is het bedrag der werkgevers- en arbeidersbijdragen ontleend aan het jaarverslag van de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas. Het aandeel van den Staat komt voor in de begroting voor 1937; het omvat zowel de bijdrage tot de gevormde renten als de kosteloze ouderdomsrente-, en weduwenrentebijslag en de weezentoeelagen. Doch de beschikbare gegevens laten niet toe het bedrag vast te stellen dat uitsluitend

betrekking heeft op de arbeiders uit handel en nijverheid, met uitsluiting van de andere gesalarieerden die onder toepassing vallen van de algemeene wet op de pensioenen.

3. De cijfergegevens over de ziekteverzekering werden overgenomen uit de statistieken die voor het jaar 1938 in het *Arbeidsblad* (1) werden gepubliceerd. Dat het bedrag van de laatste kolom grooter is dan de som van de twee voorgaande, ligt hieraan dat de mutualiteitsverenigingen nog over andere middelen beschikken dan bijdragen en subsidiën. Anderzijds moet er aan herinnerd worden dat niet alleen de arbeiders bij de mutualiteitsverenigingen aangesloten zijn.

4. Het bedrag der werkloosheidsuitkeringen over 1937 blijkt uit een antwoord van den Minister van Arbeid aan den Senaat in Februari 1939 (2).

5. Dit is eveneens het geval voor kindertoelagen.

6. De uitgaven voor de betaalde verlofdagen zijn niet méér dan een veronderstelling, die gesteund is op het feit dat in 1937 dit bedrag in principe 2 pCt. beliep van het totaalcijfer der uitbetaalde loonen gedurende één jaar.

7. De gegevens betreffende de kosten van arbeidsongevallen werden ontleend aan een zeer uitvoerige statistiek die door den Centralen Dienst voor de Statistiek wordt gepubliceerd.

Ten slotte zijn in tabel IV ramingen opgenomen over het vermoedelijke totaalbedrag der sociale lasten in 1945. Het spreekt vanzelf dat deze cijfergegevens een zuiver theoretische waarde hebben en slechts een eerste gedachte willen geven van de financiële draagwijdte der jongste sociale maatregelen.

Deze ramingen gaan uit van de veronderstelling dat nagenoeg 1.200.000 werknemers — met uitsluiting van de bedienden — onder de huidige toepassing van de besluitwet van 28 December 1945 zullen vallen (in 1937 waren 1.127.090 arbeiders tewerkgesteld in de

nijverheid en 83.231 in den handel); anderzijds wordt verondersteld dat het gemiddeld uurloon, *fr* 9 beloopt en de jaarlijksche arbeidsduur 2.400 uren per arbeider; het gemiddeld jaarloon zou dan $2.400 \times 9 = \text{fr } 21.600$ bedragen en het jaarloon voor alle arbeiders samen : $1.200.000 \times \text{fr } 21.600 = \text{fr } 25.920$ millioenen.

Het aandeel der individueele takken van verzekering werd percentsgewijze vastgesteld in tabel II. Volledigheidshalve dient hierbij nog één post gevoegd die ten laste van den Staat valt en den kosteloozen ouderdoms- en weduwenrentebijslag alsmede de weezenoelagen vertegenwoordigt.

Voorts mag niet onopgemerkt blijven dat deze ramingen geen rekening houden met het werkelijk aantal werklozen, noch met de weggevoerden en krijgsgevangenen in Duitschland. Verder werd evenmin rekening gehouden met de reële loonsverhoging die klaarblijkelijk de normen te boven gaat die in 1944 door de Nationale Arbeidsconferentie werden vastgesteld.

TABEL IV

Ramingen over de gezamenlijke kosten
van de sociale zekerheid in 1945
(*millioenen franken*)

Aard der lasten	Aandeel der werkgevers	Aandeel der arbeiders	Aandeel van den Staat	Gezamenlijke kosten
1. Ouderdomspensioenen (algemeen regime)	907,2	907,2	689,2	2.503,6
2. Ziekte-invaliditeit	648,0	907,2	(1.)	1.555,2
3. Werkloosheid	259,2	259,2	518,4	1.036,8
4. Gezinsvergoedingen	1.555,2	—	—	1.555,2
5. Betaalde verlofdagen	648,0	—	—	648,0
6. Arbeidsongevallen	590,9	—	—	590,9
Totaalbedrag der sociale verzekeringen	4.608,5	2.073,6	1.207,6	7.889,7

(1) Later vast te stellen.

Een nauwkeuriger beeld van de gevolgen der nieuwe sociale wetgeving zal eerst dan kunnen opgehangen worden als, bij de afsluiting van het dienstjaar, de eerste verslagen van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid zullen gepubliceerd zijn.

(1) *Arbeidsblad*, 1940, blz. 1042 en volgende.

(2) *Arbeidsblad*, 1939, blz. 366.

BERICHTEN OVER GELD-, BANK- EN FINANCIEWEEZEN

INHOUD : Frankrijk : Financieele maatregelen in verband met het economisch herstel
 Groot-Brittannië : Oprichting van twee vennootschappen van financiering van de industrie : de
 « Finance Corporation for Industry » en de « Industrial and Commercial Finance Corporation »

FRANKRIJK

Financieele maatregelen in verband met het economisch herstel

De problemen welke de Fransche overheid dient onder oogen te nemen zijn vrijwel dezelfde als deze welke hier te lande worden gesteld : een door oorlogsuitgaven en bezettingskosten zwaar belasten financieelen toestand, een zeer omvangrijke geld-inflatie, een sterk toegenomen staatsschuld, een uitermate ingekrompen economische bedrijvigheid ten gevolge van oorlogsvernielingen, een gebrek aan allerlei grond- en hulpstoffen en geschoolde arbeidskrachten, een onevenwichtige prijsstructuur — ondanks de strenge contrôle —, een ontwricht vervoerwezen, een uiterst ontoereikende levensmiddelenvoorziening.

Ofschoon de Fransche regeering vermoedelijk haar financieele politiek reeds heeft vastgelegd is hieromtrent niets bekendgemaakt. Tot dusver werden slechts voorbereidende maatregelen getroffen, waaruit kan worden afgeleid dat er trapsgewijze en krachtadig zal worden te werk gegaan; evenwel zal ieder aspect van het probleem grondig worden onderzocht, ten einde te voorkomen dat een of andere maatregel het herstel van de industriele bedrijvigheid zou belemmeren.

Onder de eerste maatregelen die moesten bijdragen tot saneering van den bedenkelijken monetair toestand dient de uitgifte vermeld van de *Bevrijdingsleening* (Emprunt de la Libération), bestemd tot intrekking van bankbiljetten die gedurende de bezetting door de *Banque de France* werden in omloop gebracht.

Deze leening werd uitgegeven *à pari* in vorm van een 3 pCt. rente (*Rente 3 p. c. perpétuelle*) die ten allen tijde aflosbaar is tegen nominale waarde vermeerderd met de reeds geloopte rente. De stortingen konden verricht worden in baar geld of in Schatkist- en Spaarbons.

De leening bracht *Fr. fr* 164.400 millioen op waarvan 127.000 millioen in baar geld (77,4 pCt.) en 37.200 millioen in geconsolideerde schatkistbons (22,6 pCt.). Eerstgenoemd bedrag is samengesteld uit *fr* 73 millioen bankbiljetten en *fr* 54.200 millioen overschrijvingen.

Opmerkelijk is dat deze uitgifte, ondanks haar aanzienlijke opbrengst, de plaatsing van schatkistbons niet heeft gehinderd terwijl ook de aangroei van de netto-inlagen bij de spaarkassen niet werd vertraagd.

De nieuwe rente werd met de oude « rente 3 p. c. perpétuelle » geünificeerd en voor de eerste maal ter beurze genoteerd begin Januari; tegen het einde van de maand stond ze boven pari.

De positieve resultaten door de leening bereikt, weerspiegelen zich in de verkorte balansen van de *Banque de France*, die sedert 28 December 1944 wederom wekelijks worden bekendgemaakt. Dank zij de onderbrenging van de leening, kon een aanzienlijke daling van de dadelijk opeisbare verplichtingen en van de voorschotten aan den Staat worden geboekt; zulks treedt duidelijk te voorschijn uit onderstaande vergelijkende tabel.

Balans van de « Banque de France »

(millioenen *Fr. fr*)

	13 Juli 1944	28 December 1944
ACTIEF		
Goudekking	84.597,5	75.151,0
Handels- en overheidspapier ..	4.855,7	18.639,9
Verhandelbaar papier aangekocht in Frankrijk	10.726,2	12.170,1
Verbintenis van den Staat wegens de bewaargeving van goud door de Nationale Bank van België	—	9.446,5
Rentelooze leeningen aan den Staat	10.000,0	10.000,0
Voorloopige voorschotten aan den Staat	70.850,0	15.850,0
Voorloopige voorschotten voor bezettingskosten	409.200,0	426.000,0
PASSIEF		
Bankbiljetten	584.819,6	572.510,2
Creditsaldi in rekening-courant:		
Schatkist	20,1	15,1
Caisse autonome	709,1	732,8
Rekening-courantsaldi	40.871,6	29.500,3

De circulatie van bankbiljetten daalde dus in het tijdvak 13 Juli-28 December met 12.309 millioen; doch de reële vermindering dank zij de plaatsing van de Bevrijdingsleening was aanzienlijk grooter; zooals hierboven reeds vermeld, werden ruim 70 milliard

aan den omloop onttrokken daar tusschen 13 Juli en 5 October de bankbiljettenomloop nog sterk was toegenomen. Op 2 November, d.w.z. aan den vooravond van de uitgifte der leening stond de circulatie geboekt op 622.564 miljoen; bij dit bedrag dient nog 17.270 miljoen gevoegd wegens uitgifte van bankbiljetten buiten de contrôle van de Bank om, zoodat de circulatie in totaal 639.834 miljoen beliep. Op 28 December was dit bedrag met ruim 67 milliard verminderd; zulks vertegenwoordigt het netto verschil tusschen de werkelijk binnengekomen biljetten uit hoofde van de inschrijvingen op de leening en de afgegeven biljetten uit hoofde van de gestegen behoeften van den handel bij den jaarultimo.

De overige opeisbare verplichtingen van de *Banque de France*, met name de creditsaldi in rekening-courant, zijn in totaal teruggelopen van 49.480 tot 41.706 miljoen.

Op de actiefzijde van de balans vertoonen de voorschotten aan den Staat een daling van 490.050 miljoen tot 451.850 miljoen, hetzij 38.200 miljoen. Dank zij de uitgifte van de Bevrijdingsleening was het mogelijk 55.050 miljoen terug te betalen; samen met andere aflossingen voor een totaalbedrag van 3.650 miljoen, konden de voorloopige voorschotten van de Bank aan de Schatkist verminderd worden van 70.850 tot 15.850 miljoen.

Daarentegen heeft de Fransche Staat een bedrag van 17.270 miljoen voor zijn rekening moeten nemen, bestaande uit bankbiljetten waarvan de uitgifte door zekere oorlogsomstandigheden aan de centrale bank was opgedrongen. Hierdoor wordt het duidelijk waarom de gezamenlijke schuld van den Staat tegenover de Bank niet méér dan 38.200 miljoen bedraagt.

Verder moge worden opgemerkt dat de goudvoorraad die sedert Juli 1941 geboekt stond op 84.597 miljoen verminderd is tot 75.151 miljoen. Oorzaak hiervan is de teruggave van het goud dat de Nationale Bank van België in Juni 1940 aan de *Banque de France* had toevertrouwd.

Krachtens een overeenkomst gesloten tusschen de *Banque de France* en de Regeering, werd aan de Bank een staatswaarborg verleend voor het Belgisch goud dat door de regeering van Vichy werd afgegeven; het werd haar toegestaan deze verbintenis van den Staat in een specialen actiefpost op te nemen.

Er moge worden opgemerkt dat de goudvoorraad nog steeds geboekt staat op basis van 23,34 milligram, 900/1000 fijn zooals dit het geval was in 1940 toen het pond-sterling en de U.S.-dollar resp. *Fr. fr* 176,50 en 43,70 noteerden. Op grond van de wisselovereenkomst die vorig jaar tusschen Frankrijk eenerzijds, de Vereenigde Staten en Groot-Brittannië anderzijds werd afgesloten en waarbij de muntpariteit vastgesteld werd op *Fr. fr* 200 voor 1 £ en *Fr. fr* 50 voor 1 \$, zou de Bank haar goudvoorraad met nominaal *fr* 9.463 miljoen kunnen herwaar-

deeren, zoodat de gouddekking op 84.614 miljoen zou komen te staan.

Terloops zij aangestipt dat afgezien van den goudvoorraad van de *Banque de France*, de Staat nog over bepaalde reserves moet beschikken, met name het saldo van *Fr. fr* 30 milliard dat in 1940 door de Bank aan den Staat werden afgestaan en vermoedelijk nog lang niet opgebruikt is. Verder wordt aangenomen dat ook particulieren aanzienlijke hoeveelheden goud aanhouden; geraamd wordt dat het totaal bedrag er van niet veel lager zou zijn dan den metaalvoorraad van de *Banque de France*.

* * *

Onder de andere maatregelen die verband houden met de saneering van de Fransche financiën dient de onlangs uitgevoerde conversie vermeld van de 4 pCt. rente 1917, de 4 pCt. 1918 en de 4,5 pCt. rente 1932 schijven A en B in een 3 pCt. aflosbare leening. Deze nieuwe rente is aflosbaar in 60 jaar door middel van uitlotingen of inkoop ter beurze. Bijzondere schikkingen werden getroffen ter vrijwaring van de rechten der kleine renteniers die hun stukken vóór 1 September in eigendom bezaten.

In aansluiting met deze eerste monetaire en financiële saneeringsoperaties — die door andere maatregelen zullen aangevuld en versterkt worden — is de regeering er op bedacht zich buitenlandsche betaalmiddelen aan te schaffen; te dien einde werden de reeds sedert 1939 bestaande beschikkingen inzake deviezencontrôle verder uitgebreid; in dit verband werd bij een verordening van 1 Januari 1945 de telling van het Fransche tegoed in het buitenland voorzien. In de memorie van toelichting dezer verordening wordt niet ontveinsd, dat het hier gaat om een voorbereidenden maatregel die de mobilisatie van deze buitenlandsche activa te gelegener tijd moet mogelijk maken, waarbij dan naar billijkheid rekening zal worden gehouden met den verschillenden aard der aangegeven tegoeden. « Opdat Frankrijk al datgene zou kunnen invoeren wat noodig is voor den wederopbouw en het terug op gang brengen van zijn economie » aldus de memorie van toelichting « moet het land in de mogelijkheid worden gesteld, om zoo noodig het grootste deel van zijn buitenland-sche betaalmiddelen, met name goud, deviezen en effecten te mobiliseeren. Vooraleer de reserves van het land en van de *Banque de France* zouden opgebruikt zijn, is het noodig dat door de Fransche regeering — zooals dit trouwens ook door andere Geallieerde regeeringen werd gedaan — een volledige inventaris wordt opgemaakt van dergelijke tegoeden die eigendom zijn van particulieren. » Om duidelijk het belang van deze telling te onderstrepen — welke telling slechts een herhaling is van gelijkaardige schikkingen die in 1939 werden getroffen — heeft de regeering uiterst strenge straffen uitgevaardigd tegen de overtreders; zij worden gelijkgesteld met de « weerspanningen » (*les insoumis*)

en aan dezelfde straffen onderworpen als deze laatsten in oorlogstijd: gevangenisstraf van minimum twee jaar en verbeurdverklaring van de goederen ten voordeele van den Staat.

Luidens de verordening dienen de goederen en het tegoed bestaande op 31 December 1944, vóór 1 Maart 1945 bij het *Office des Changes* aangegeven. Voor de vroegere overtredingen wordt kwijtschelding van straf verleend, mits betaling van een « legitimatie-taxe » van 20 pCt. van het niet aangegeven tegoed overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 9 September 1939. Vallen onder toepassing van de verordening, de Fransche Staatsburgers, de vreemde natuurlijke personen die gewoonlijk in Frankrijk verblijven en de vreemde rechtspersonen voor hun vestiging in Frankrijk. De in het buitenland verblijvende Fransche staatsburgers kunnen hun deviezen afstaan zoo het verhandelbare waarden betreft. De tusschenpersonen die in het buitenland een tegoed bewaren of laten bewaren, zijn er eveneens toe gehouden dit aan te geven.

Op aanvraag van de Fransche regeering heeft de Britsche regeering haar medewerking toegezegd bij deze telling, door mededeeling van de aangiften die in Groot-Brittannië krachtens de *Defence (Finance) Regulations* door de banken die buitenlandsch tegoed aanhielden, werden gedaan.

Een andere verordening, met name deze van 17 Januari 1945, voorziet de telling van het goud,

de vreemde deviezen en de vreemde effecten, die in Frankrijk worden bewaard. Vóór 1 Maart dient de eigenaar of de houder, de aangiften te doen bij het *Office des Changes*, de *Banque de France* of een aangenomen bank.

* * *

Zoowel om beweegredenen van sociale rechtvaardigheid als om middelen aan de Schatkist te bezorgen, werden eveneens maatregelen getroffen waarbij ongeoorloofde winsten uit den bezettingstijd, die door de aanwezigheid van den vijand werden mogelijk gemaakt, aan de Schatkist moeten afgedragen worden. De verordening van 6 Januari 1945 voorziet de verbeurdverklaring van alle tusschen 1 September 1939 en 31 December 1944 verwezenlijkte winsten, zoo deze voortvloeien uit handel met den vijand, sluikhandel, winstgevende transacties die tot stand kwamen onder begunstiging van een door den vijand uitgevaardigde of door hem ingegeven reglementering, of welke andere ongeoorloofde verrichting ook.

Daarenboven, zoo de winsten aan de belastingen van het gemeene recht werden onttrokken, zal een boete worden opgelegd die driemaal de winst kan bedragen. T.a.v. natuurlijke personen waarvan is uitgemaakt, dat ze vrijwillig een handeling in strijd met 's lands belangen hebben verricht, zal de totale of gedeeltelijke verbeurdverklaring van hun goederen kunnen uitgesproken worden.

GROOT-BRITTANNIË

Oprichting van twee vennootschappen voor financiering van de industrie : de « *Finance Corporation for Industry* » en de « *Industrial and Commercial Finance Corporation* »

Tijdens de periode van wederopbouw zal van de Britsche industrie en inzonderheid van de ondernemingen die, in overeenstemming met de regeeringsplannen, hun bedrijvigheid tijdens de oorlogsjaren hebben stilgelegd, een aanzienlijke inspanning gevegd worden om zich aan de gewijzigde omstandigheden aan te passen. De dringende behoefte der nijverheid aan kapitalen op langen en op halflangen termijn zal moeten bevredigd worden.

Verder zal ook rekening dienen gehouden met de financiële behoeften van al diegenen die, tijdens de vijandelijkheden onder de wapens geroepen of in de wapenindustrie tewerkgesteld, zullen trachten nieuwe ondernemingen met individueel karakter in het leven te roepen.

De kapitaalmarkt die vóór den oorlog aan de Britsche industrie de noodige middelen bezorgde, bleek

zekere leemten te vertoonen, waardoor de vraag kan gesteld worden of zij nog bij machte zal zijn om in deze nieuwe en aanzienlijke behoeften te voorzien.

Reeds vroeger werd op deze leemten gewezen door het *Committee on Finance and Industry*, het zgn. Macmillan-Comité, dat in zijn verslag, neergelegd in Juni 1931, op de noodzakelijkheid wees nieuwe financiële organismen op te richten om eenerzijds de industrie te steunen door het toestaan van halflange en lange credieten (b.v. tijdelijke voorschotten op een kapitaalmissie of halflange credieten om de uitvoering van langlopende contracten te financieren) en anderzijds, aan de kleine en middelgrote ondernemingen langlopende voorschotten te verstrekken, zoo het benodigde bedrag niet belangrijk genoeg is voor een emissie op de kapitaalmarkt. In het verslag van het Macmillan-Comité werden de principes vastgelegd waaraan de oprichting en het beheer van zulkdanige organismen dienden te beantwoorden. Het zijn deze beginselen die aan de oprichting van de *Finance Corporation for Industry* en de *Industrial and Commercial Finance Corporation* ten grondslag liggen.

Terloops weze eraan herinnerd, dat in de laatste twintig jaar verscheidene instellingen in Groot-Brittannië werden opgericht voor de financiering van de industrie op langen termijn, met name, op initiatief van de *Bank of England*: de *Bankers' Industrial Development Co*, de *Securities Management Trust* (beide organismen hebben meer het karakter van studiebureau's dan van financieringsmaatschappijen), de *United Dominions Trust* en de *Credit for Industry* (waarvan de voorschotten de £ 50.000 niet te boven gaan). Maar over het algemeen beschikken deze vennootschappen slechts over beperkte eigen middelen en blijft uit dien hoofde hun tusschenkomst dan ook begrensd.

Zonder de plaats van de huidige financieringsinstellingen te willen innemen, zullen de twee nieuwe organismen waarschijnlijk in de tekortkomingen van de Britsche credietmarkt voorzien. Nochtans is het niet uitgesloten dat de *Bankers' Industrial Development Company* er toe gebracht wordt haar bedrijvigheid stil te leggen, daar critiek op haar beleid werd uitgeoefend.

Alvorens de kenmerken van de twee nieuwe instellingen na te gaan, moge reeds worden opgemerkt dat zij crediet zullen verstrekken onder de meest gunstige rentevoorzwaarden. Zij verlangen slechts een winst te verwezenlijken, toereikend voor het bestrijden der algemeene onkosten, het aanleggen van normale reserves en het uitkeeren van een matig dividend op een gestort kapitaal dat slechts een klein percentage van het ingeschreven kapitaal vertegenwoordigt.

1. De *Finance Corporation for Industry* (public concern), werd opgericht met een kapitaal van £ 25 miljoen waarop door de *Bank of England*, de Verzekeringsmaatschappijen en de *Investment Trusts*, tot beloop van elk een derde werd ingeschreven. Evenwel zou het te storten bedrag aanvankelijk minder dan 10 pCt. van het ingeschreven kapitaal belopen. Het is de Maatschappij toegelaten leeningen aan te gaan tot een bedrag gelijk aan viermaal haar kapitaal; haar bedrijfskapitaal kan dus tot maximum £ 125 miljoen opgevoerd worden. Deze voorschotten zullen toegestaan worden door de *Clearing Banks* en de Schotsche banken.

De Maatschappij stelt zich ten doel den wederopbouw en de ontwikkeling van de nationale industrie te financieren, ten einde de werkgelegenheid te handhaven of uit te breiden. Alhoewel zij in haar beheer de gewone voorzichtigheid, eigen aan het credietbedrijf zal moeten aan den dag leggen, blijft haar taak toch duidelijk afgescheiden van deze der banken; de Maatschappij zal trouwens meer in het bijzonder dan optreden, wanneer het moeilijk wordt de gewone organen der kapitaalmarkt aan te spreken. Dit zal namelijk het geval zijn, wanneer een emissie onmogelijk blijkt, of de verlening van het gevraagde crediet een bijzondere studie vereischt, of een hooger algemeen belang er mee gemoeid is.

Een Industrieel Raadgevend Comité, bestaande uit vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers, zal den Beheerraad in zijn werkzaamheden ter zijde staan; de instelling zal zich evenwel niet inlaten met de eigenlijke technische herinrichting van de Britsche nijverheid.

De regering zal op de hoogte gehouden worden van de door de *Finance Corporation for Industry* gevoerde politiek en er voor zorgen, dat deze in de lijn blijft van haar algemeene economische politiek en van het landsbelang. De *Bank of England*, voornaamste aandeelhouder van de Maatschappij, zal trouwens de bedrijvigheid van deze laatste kunnen oriënteren.

2. De *Industrial and Commercial Finance Corporation* (particuliere maatschappij) wordt opgericht met een kapitaal van £ 15 miljoen, waarop door de *Bank of England* (£ 500.000), de *Clearing Banks* en de Schotsche banken wordt ingeschreven. De Maatschappij mag leeningen aangaan bij de bankenaandeelhouders tot beloop van een bedrag gelijk aan het dubbel van haar kapitaal, zoodat haar bedrijfskapitaal tot £ 45 miljoen kan opgevoerd worden.

Haar hoofdfunctie zal er in bestaan kapitalen op halflangen of langen termijn ter beschikking te stellen van middelgrote of kleine ondernemingen. De voorschotten toegestaan door de *Industrial and Commercial Finance Corporation* zullen niet minder dan £ 5.000 en niet meer dan £ 200.000 mogen bedragen. Het gaat hier niet om grenzen die onveranderlijk werden vastgesteld, maar in feite zullen de voorschotten voor een bedrag lager dan £ 5.000 zonder bezwaar bij de gewone banken kunnen verkregen worden, terwijl de *Stock Exchange* kan voorzien in de kapitaalbehoeften van ten minste £ 200.000.

De instelling zal blijkbaar een uitgebreiden werkring vinden in de financieele hulpverlening aan die bedrijfsgroepen, die tijdens den oorlog hun bedrijvigheid moesten stilleggen en daardoor alle contact met hun bankiers hebben verloren. De credietaanvragen kunnen hetzij rechtstreeks, hetzij door bemiddeling der bankenaandeelhouders gedaan worden; rekening zal worden gehouden met hun economisch nut terwijl het risico der verrichting buiten beschouwing zal blijven.

De hulpverleningen van de Maatschappij zullen den vorm aannemen van voorschotten, inschrijvingen op obligatieleeningen of op emissies van aandelen door industriele vennootschappen, of volgens eenige andere modaliteit geschieden.

De leden van den beheerraad zullen door de deelhebbende banken aangeduid worden. Een Schotsch Comité, waarvan de leden benoemd worden door de Schotsche banken, zal den Raad bijstaan in alles wat meer bepaald de Schotsche belangen raakt. Ten slotte zal op eventueele aanvraag van den Raad, een Raadgevend Comité opgericht worden bestaande uit

technici door de banken — andere dan de *Bank of England* — aangeduid.

De nieuwe Maatschappij zal slechts haar bedrijvigheid mogen uitoefenen na het einde der vijandelijkheden in Europa.

* * *

Er dient te worden opgemerkt, dat de commercieele banken een vooraanstaande rol zullen spelen in de financiering der operaties van de twee bovengenoemde instellingen. De gezamenlijke financieele middelen dezer laatste kunnen tot £ 170 millioen worden opgevoerd; dit bedrag is samengesteld uit eigen kapitaal ten beloope van £ 40 millioen — waarvan 14,5 millioen door de banken zullen worden ingeschreven — en uit vreemd kapitaal, dat een plafond van 130 millioen zal mogen bereiken, welk crediet uitsluitend door de inschrijvende banken zal worden verleend.

Op de gewone algemeene vergaderingen der groote Engelsche banken kwam het reeds voor, dat de Voorzitter in zijn verslag gewag maakte van de twee ontworpen instellingen. Hun oprichting wordt gewoonlijk zeer welwillend te gemoet gezien, des te meer daar aan de twee maatschappijen geen bijzondere voorrechten zullen toegekend worden en hun activi-

teit met deze der banken in een zelfde richting zal aansturen, zonder dat inbreuk zal gemaakt worden op de bedrijvigheid dezer laatste. Gewoonlijk wordt aangenomen dat deze twee organismen geroepen zijn om de organisatie van de Britsche kapitaalmarkt te voltooien, ten einde aan iedere gezonde, economisch nuttige onderneming, gedurende de periode van wederopbouw, den voor haar herstel en heraanpassing benoodigden financieelen steun te verstreken.

Tijdens een debat in het Lagerhuis heeft de Kanselier van de Schatkist de taak van de twee bovengenoemde instellingen nader omschreven; zij zullen door aanwending van een nieuwe techniek er naar streven, een voor het algemeen belang voordeelige coördinatie tot stand te brengen tusschen de actie van de regeering en haar organen eenerzijds en de particuliere personen of instellingen anderzijds, en zulks met het oog op de toepassing van de regeeringspolitiek inzake *full employment* zooals deze in het Witboek onlangs werd vastgelegd. De Kanselier gaf als zijn verwachting te kennen, dat de diensten welke de twee instellingen op dit terrein zullen bewijzen, hun handhaving als bestendige organen van de geldmarkt zullen verantwoorden.

BERICHTEN OVER HANDEL EN NIJVERHEID

INHOUD : Oorlogsinspanning van Groot-Brittannië

Oorlogsinspanning van Groot-Brittannië (1)

Strijdkrachten en arbeidskrachten

In Juni 1944 telden de Britsche strijdkrachten 4,5 miljoen manschappen tegen minder dan een half miljoen bij het begin van den oorlog; 57 pCt. van de mannen met een leeftijd tusschen achttien en veertig jaar werden voor den krijgsdienst opgeroepen; de overige 43 pCt. werden vrijgesteld, hetzij wegens hun technische vaardigheid die hun aanwezigheid in de nijverheid, inzonderheid in de wapenindustrie vereischte, hetzij wegens ongeschiktheid voor den krijgsdienst.

Op een totaal van 22 miljoen actieve mannen (tusschen veertien en vier en zestig jaar) en vrouwen (tusschen veertien en negen en vijftig jaar) waren er:

1° 47 pCt. in het leger of in de civiele verdediging ingelijfd, of bedrijvig in industrieën die bij de wapenproductie betrokken zijn, nl. machinebouw, scheepsbouw, metaal- en chemische nijverheid (groep I);

2° 26 pCt. tewerkgesteld in landbouw, mijnbouw, openbare diensten, transportwezen, scheepvaart, openbare nutsbedrijven en voedings- en genotmiddelenindustrieën (groep II);

3° 27 pCt. werkzaam in bouwbedrijf en civiele constructies, textielnijverheid, distributiebedrijven en openbare diensten (groep III).

Midden 1944 waren op een totaal van 16 miljoen vrouwen tusschen veertien en negen en vijftig jaar 7,1 miljoen werkzaam in leger, civiele verdediging en industrie; ten opzichte van het jaar 1939 betekent zulks een vermeerdering met 2,25 miljoen.

Verder zij opgemerkt dat, in de wapenindustrie, bij het begin van 1944, 54 uren per week werd gearbeid tegen 48 uren vóór den oorlog; in deze bedrijfspgroep steeg het aantal werkkrachten in vijf jaar tijd van 3 tot 5 miljoen.

In de tweede groep verminderde tusschen 1939 en 1944 het aantal mannelijke arbeidskrachten met 600.000, terwijl in hetzelfde tijdvak het aantal

vrouwelijke arbeidskrachten vermeerderde met 800.000.

Aantal mannen met een leeftijd van veertien tot vier en zestig jaar en vrouwen van veertien tot negen en vijftig jaar ingedeeld naar hun bedrijvigheid

(duizenden)

Jaartal	Leger	Civiele verdediging	Bedrijfsgroepen		
			I (1)	II	III
I. — Mannen.					
1939.....	477	80	2.600	4.688	5.798
1941.....	3.271	324	3.140	4.264	4.116
1942.....	3.785	304	3.285	4.154	3.553
1943.....	4.284	253	3.305	4.040	3.093
1944.....	4.502	225	3.210	4.059	2.900
II. — Vrouwen.					
1939.....	—	—	506	852	3.479
1941.....	103	59	1.100	1.289	3.479
1942.....	307	80	1.705	1.496	3.301
1943.....	461	70	1.928	1.592	3.186
1944.....	467	56	1.851	1.644	3.102

(1) Excl. strijdkrachten.

De achteruitgang van de personeelsterkte is het meest opvallend in de derde groep, waaraan een derde van het aantal arbeidskrachten werd onttrokken ten behoeve van het leger en de bewapeningsindustrie; in het bouwbedrijf bedraagt deze achteruitgang zelfs 52 pCt.

Terloops moge worden opgemerkt, dat aan het einde van het vijfde oorlogsjaar in totaal 563.112 soldaten van het Vereenigd Koninkrijk gedood, vermist, gewond of krijgsgevangen waren. Het aantal burgerlijke slachtoffers (tot 31 Augustus 1944) beliep 136.116 waaronder 57.298 dooden.

Binnenlandsche productie

Geraamd wordt dat, in het eerste halfjaar van 1944, de wapenproductie van het Vereenigd Koninkrijk nagenoeg zesmaal grooter was dan bij het begin van den oorlog.

Onderstaande cijfers geven een beeld van de hoeveelheden wapens die in het tijdvak September 1939-Juni 1944 werden vervaardigd :

(1) De statistische gegevens werden ontleend aan een brochure *Statistics relating to the war effort of the United Kingdom* die door den Britschen Eerste-Minister in November 1944 aan het Parlement werd voorgelegd. Dit statistisch materiaal belicht de voornaamste aspecten van de evolutie der Britsche economie gedurende de eerste vijf oorlogsjaren.

Oorlogsschepen :	
Groote oorlogsschepen	722
Middelgroote oorlogsschepen	1.386
Overige oorlogsbotten	3.636
Wapens voor het landleger :	
Zwaar en halfzwaar veldgeschut ..	13.512
Zwaar luchtafweergeschut	6.294
Licht luchtafweergeschut	15.324
Machinegeweren	3.729.921
Geweren	2.001.949
Tankwagens	25.116
Militaire voertuigen	919.111
Vliegtuigen :	
Totaal aantal vliegtuigen	102.609
waarvan :	
Zware bommenwerpers	10.018
Halfzware en lichte bommenwerpers	17.702
Jagers	38.025

Ondanks de aanzienlijke leveringen van oorlogsmaterieel door de Vereenigde Staten, produceerde het Vereenigd Koninkrijk zelf zeven tienden der aan het Britsche Commonwealth en Empire beschikbaar gestelde wapens; verder werd nog een tiende geleverd door de Dominions. In totaal werd dus één vijfde van het oorlogsmaterieel der Britsche strijdkrachten in de Vereenigde Staten geproduceerd; hiervan geschieden de leveringen voor vier vijfden onder het *lend-lease*-stelsel en het resterende deel tegen contante betaling.

Ter illustratie van den buitengewonen aangroei van de Britsche wapenproductie moge worden aangestipt dat, in 1943, 7.476 tankwagens werden gefabriceerd tegen 1.397 in 1940; in hetzelfde tijdvak steeg de jaarproductie van licht luchtafweergeschut van 1.082 tot 5.570, zware bommenwerpers van 41 tot 4.614, jagers van 4.283 tot 10.727.

Het herstel van vliegtuigen nam evenwel een aanzienlijk deel van het productievermogen in beslag; voor ieder zes nieuwe vliegtuigen die de fabriek verlieten in 1943, moesten vier bestaande grondig hersteld worden.

Ten aanzien van de grondstoffenvoorziening zij vermeld, dat de binnenlandsche productie van ijzererts in 1943 anderhalf maal grooter was dan vóór den oorlog; ook de staalproductie bewoog zich aanhoudend boven het vooroorlogse peil. Ten einde zoveel mogelijk scheepsruimte uit te sparen, werd de recuperatie van schroot voor de fabricage van staal met een derde verhoogd ten opzichte van de vooroorlogse jaren. Verder moge worden onderstreept dat t.o.v. het gemiddeld jaarcijfer van het tijdvak 1935-1938, de magnesiumproductie in 1943 ruim elf maal grooter was; hier werd een nagenoeg geheel nieuwe industrie in het leven geroepen. Ten slotte zij nog vermeld dat de krantenproductie in 1943 nog slechts 15 pCt. bedroeg van het jaar 1935; ook de katoengarenproductie geeft een daling te zien van 40 pCt. ten opzichte van het vooroorlogse peil; de productieinkrimping in deze twee bedrijfstakken werd doorgevoerd ten einde ook in deze sectoren, scheepsruimte en arbeidskrachten uit te sparen.

Met betrekking tot den landbouw was de Britsche regeeringspolitiek hoofdzakelijk gericht op uitbreiding van de binnenlandsche productie van voedingsmiddelen. Daar in het Vereenigd Koninkrijk de uitbreiding van de landbouwoppervlakte slechts geringe mogelijkheden biedt, diende de verhooging van de voortbrenging van levensmiddelen hoofdzakelijk bewerkstelligd door omploeging van weiland tot bouwland en door uitbreiding van die culturen, welke voor de directe menschelijke consumptie bestemd zijn.

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling der landbouwproductie gedurende het tijdvak 1939-1943 :

Opbrengst van de voornaamste teelten (raming)

(in duizenden ton)

	Tarwe	Gerst	Haver	Aardappelen	Suikerbieten	Groenten	Fruit
1936-1938	1.651	765	1.940	4.873	2.741	2.384	455
1939	1.645	892	2.003	5.216	3.529	2.428	836
1940	1.641	1.104	2.892	6.404	3.176	2.687	580
1941	2.018	1.144	3.246	8.010	3.226	2.974	326
1942	2.567	1.446	3.553	9.393	3.924	3.806	762
1943	3.449	1.641	3.059	9.822	3.760	3.197	705
Aangroei in pCt. van 1936-1938	109	115	58	102	37	34	55

Dank zij de uitvoering van dit teeltplan was het mogelijk den import van voedingsmiddelen met 50 pCt. te verminderen en de levensmiddelenvoorziening desniettemin op een toereikend peil te houden. Daar ca. 100.000 mannelijke arbeiders aan het landbouwbedrijf waren onttrokken, werd de leemte aan-

gevuld door vrouwelijke arbeidskrachten, schoolkinderen en vrijwilligers die hun verlofdagen op den buiten gingen doorbrengen.

In verband met den verminderden invoer van veevoeder en de vermeerderde aanwending van granen voor de menschelijke voeding, werd de schapen-, var-

kens- en hoenderteelt aanzienlijk ingekrompen. Daarentegen boekte de rundstapel vooruitgang; daar inderdaad de gemiddelde melkproductie per koe wegens het ontbreken van buitenlandsch krachtvoeder terugliep, werd een compensatie gezocht in den aangroei van het aantal melkkoeien; deze aangroei kon worden verwezenlijkt dank zij de verhooging van de binnenlandsche veevoederteelt. Onderstaand staatje geeft een beeld van de evolutie der Britsche veeteelt in de jaren 1939 tot 1944.

Veestapel (millioenen stuks)

Medio het jaar	Runders	Schape	Varkens	Hoenders
1939.....	8,9	26,9	4,4	74,4
1940.....	9,1	26,3	4,1	71,2
1941.....	8,9	22,3	2,6	62,1
1942.....	9,1	21,5	2,1	57,8
1943.....	9,3	20,4	1,8	50,7
1944.....	9,5	20,3	1,9	55,2

Zeevaart en buitenlandsche handel

Bij den aanvang van den oorlog bedroeg de Britsche uitvarende koopvaardijvloot 17,5 millioen bruto-ton aan schepen van meer dan 1.600 ton. De tonnage die door oorlogshandelingen verloren ging sedert het begin van de vijandelijkheden tot einde December 1943, werd voor een groot deel vervangen door den bouw van 4,5 millioen bruto-ton nieuwe schepen op de werven van het Vereenigd Koninkrijk, door de productie van Canada, door den aankoop en de tijdelijke leening van schepen in de Vereenigde Staten en in andere landen en ten slotte ook door de buitmaking van vijandelijke schepen. Desondanks was bij het einde van 1943, de scheepsruimte varende onder Britsche vlag teruggelopen tot 15,5 millioen ton; wordt de tonnage afgerekend die te gelegener tijd naar haar buitenlandsche eigenaars zal terugkeeren, dan bedroeg de Britsche scheepsruimte nog slechts 13,5 millioen, hetzij een vermindering met 23 pCt.

Cijfergegevens over de Britsche, Geallieerde en neutrale scheepsverliezen en den aanbouw van nieuwe schepen in het Vereenigd Koninkrijk in het tijdvak September 1939-einde 1943 zijn bijeengebracht in volgende tabel.

Terloops zij opgemerkt dat het herstel van beschadigde schepen meer dan de helft van de arbeidskrachten der scheepswerven in beslag nam.

Wegens gebrek aan beschikbare scheepsruimte werd de invoerhandel van het Vereenigd Koninkrijk op drastische wijze ingekort. Terwijl in de laatste vijf jaar vóór den oorlog, gemiddeld 55 millioen ton goederen per jaar werd ingevoerd, was dit cijfer gevallen tot 26 millioen in 1943; bij wijze van vergelijking moge worden aangestipt dat in 1917 en 1918, toen de voorziening van Engeland met levensmiddelen en grondstoffen op een zeer kritiek peil was

gevallen, de invoer nog onderscheidenlijk 34 en 30 millioen ton beliep.

Gezamenlijke scheepsverliezen en aanbouw van nieuwe schepen in het Vereenigd Koninkrijk

(duizenden bruto-ton)

	Britsche	Geallieerde	Neutrale	Totaal	Britsche aanbouw in het Vereenigd Koninkrijk
1939 September tot Decemb.	498	90	347	935	243
1940.....	2.725	822	1.002	4.549	810
1941.....	3.047	1.299	347	4.693	1.158
1942.....	3.695	4.394	249	8.338	1.302
1943.....	1.678	1.886	82	3.646	1.204

Wat den uitvoer van Groot-Brittannië betreft zij vermeld dat naar de waarde een teruggang te boeken valt van £ 471 millioen in 1938 tot £ 232 millioen in 1943.

De import van voedingsmiddelen verminderde van 22 millioen ton per jaar in het tijdvak 1934-1938 tot 11,5 millioen in 1943; deze teruggang had hoofdzakelijk betrekking op veevoeder, tarwe, meel, suiker, fruit en groenten. Anderzijds geeft de import van grondstoffen een daling te zien van gemiddeld 26 millioen ton per jaar in het tijdvak 1934-1938 tot 12,8 millioen ton in 1943; deze inkrimping geschiedde hoofdzakelijk ten koste van den invoer van ijzererts, schroot, hout, houtpulp en papier; daartegenover vermeerderde de invoer van afgewerkt en half-afgewerkt staal.

Ten einde de uit het buitenland betrokken voedingsmiddelen, grondstoffen en wapens te kunnen betalen, diende in de eerste twee oorlogsjaren de uitvoer op peil gehouden. Sedert 1941 evenwel was het mogelijk, dank zij de hulpverlening door de Vereenigde Staten en Canada onder het stelsel van *Lend-Lease* en *Mutual Aid*, de Britsche productieve krachten voor meer dringende behoeften aan te wenden.

Civiel verbruik

In verband met de stijging van het aantal gesalarieerde personen, de verlenging van den arbeidsduur en de verhooging van de bezoldigingen steeg het gezamenlijk bedrag der persoonlijke inkomens in Groot-Brittannië (vóór afhouding der belastingen) van £ 4.779 millioen in 1938 tot £ 7.708 millioen in 1943. Het grootste deel van dezen aangroei werd hetzij gespaard, hetzij aan den Staat afgedragen in vorm van directe belastingen. Volgende opstelling geeft hiervan een duidelijk overzicht.

**Evolutie van het gezamenlijk bedrag
der persoonlijke inkomens, der directe belastingen
alsmede der consumptie
en van het gespaarde inkomen
van de natuurlijke personen in Groot-Brittannië
(millioenen £)**

Kalenderjaar	Totaal bedrag der persoon- lijke inkomens	Directe belastingen	Persoon- lijk ver- bruik (incl. directe belasting)	Persoon- lijk gespaard inkomen	Quantita- tief ver- bruik in pCt. van 1938
1938.....	4.779	472	4.138	169	100
1939.....	5.033	486	4.244	293	100
1940.....	5.760	611	4.376	773	88
1941.....	6.407	796	4.624	987	82
1942.....	7.097	903	4.925	1.269	81
1943.....	7.708	1.169	5.049	1.490	79

Ofschoon in het tijdvak 1938-1943, het persoonlijk verbruik een stijging te zien geeft van 22 pCt. naar waarde, verminderde het naar hoeveelheid met 21 pCt.

De goederen aan rantsoeneering onderworpen zijn : vleesch, spek, boter, margarine en andere vetstoffen (voor de toebereiding der spijsen), kaas, thee, suiker, confituur, goederen in blik, chocolade, suikerwaren en tal van andere voedingsmiddelen; daarentegen is de verkoop van brood, aardappelen en andere groenten vrijgelaten. Over het algemeen is het verbruik van massagoederen toegenomen; dit van vleesch, vetstoffen en suiker verminderd.

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officieele bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemeene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij in extenso overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hooger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. *Algemeene economische en sociale wetgeving*
- II. *Geld-, bank- en financiewezen*
- III. *Landbouw*
- IV. *Nijverheid*
- V. *Arbeid*
- VI. *Binnenlandsche handel*
- VII. *Buitenlandsche handel*
- VIII. *Verkeerswezen*
- IX. *Prijzen en loonen*
- X. *Rantsoeneering en ravitailleering*
- XI. *Wederopbouw en oorlogsschade*

I. — ALGEMEENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Besluit van 12 December 1944

houdende wijziging van het besluit dd. 9 September 1944 houdende instelling van een Comité der Prioriteitsrechten (Staatsblad, 7 Januari 1945, bl. 86).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Bij besluit van 9 September 1944 werd een Comité der Prioriteitsrechten ingesteld dat als doel heeft de uitvoering te centraliseeren der reglementeering betreffende de plaatselijke bevoorradingen, den coördinatie invoer en den uitvoer.

Ten einde de coördinatie te bekomen van al de bij het vooropgestelde doel bevoegde diensten, werd het Comité der Prioriteitsrechten samengesteld uit de respectievelijke afgevaardigden van de Ministers die de Economische Zaken, den Buitenlandschen Handel, de Financiën, den Landbouw, het Verkeerswezen en de Voedselvoorziening in hun bevoegdheid hebben.

Uit de ondervinding is echter gebleken dat het noodzakelijk is de afgevaardiging in den schoot van het Comité der Prioriteitsrechten uit te breiden tot andere administratieve diensten, ten einde een volledige coördinatie te bereiken.

Daarom voorziet bijgaand ontwerp van besluit het opnemen in het Comité der Prioriteitsrechten van de afgevaardigden van de Ministers die de Openbare Werken, de Landsverdediging en de Koloniën in hun bevoegdheid hebben.

Gelet op de wet dd. 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten werden verleend, inzonderheid het artikel 1, nr 3; — Herzien het besluit dd. 9 September 1944, houdende instelling van een Comité der Prioriteitsrechten; — Overwegende dat het noodzakelijk is, ten einde de volledige coördinatie te verwezenlijken tusschen alle administratieve diensten die de bevoorrading van het land verzekeren, in den schoot van het Comité der Prioriteitsrechten afgevaardigden te benoemen van de Ministers die de Openbare Werken, de Landsverdediging en de Koloniën in hun bevoegdheid hebben; — Op de voordracht van den Minister van Economische Zaken en op advies van de Ministers die erom in Rade hebben beraadslaagd, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Artikel 2 van het besluit dd. 9 September 1944, houdende instelling van een Comité der Prioriteitsrechten, wordt gewijzigd als volgt :

« Dit comité bestaat uit een voorzitter door den Koning benoemd, op de voordracht van de Ministers die de Economische Zaken en den Landbouw in hun bevoegdheid hebben, uit ondervoorzitters benoemd door den Minister die de Economische Zaken in zijn bevoegdheid heeft en uit de respectievelijke afgevaardigden van de Ministers die de Economische Zaken, den Buitenlandschen Handel, de Financiën, den Landbouw, de Openbare Werken, het Verkeerswezen, de Landsverdediging, de Koloniën en de Voedselvoorziening in hun bevoegdheid hebben, alsmede uit een afgevaardigde van het Instituut voor den Wissel.

» De ondervoorzitters zitten de secties voor die eventueel in den schoot van het comité zouden dienen gevormd. De voorzitter en ieder ondervoorzitter kunnen voor raadpleging bij de beraadslagingen van het comité of van de secties alle speciaal bevoegde personen oproepen, ten einde hun advies in te winnen over een bijzondere kwestie. »

Art. 2. — Artikel 4 van het besluit dd. 9 September 1944, houdende instelling van een Comité der Prioriteitsrechten, wordt gewijzigd als volgt :

« De Ministers die de Economische Zaken, den Landbouw, den Buitenlandschen Handel, de Financiën, de Openbare Werken, het Verkeerswezen, de Landsverdediging, de Koloniën en de Voedselvoorziening in hun bevoegdheid hebben zijn belast, ieder wat hem betreft, met de uitvoering van dit besluit, dat in werking treedt den dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt. »

Ministerieel besluit van 15 December 1944

genomen ter uitvoering van de besluitwet dd. 16 November 1944 houdende voorloopige inrichting van 's lands bedrijfsleven (Staatsblad, 8-9 Januari 1945, bl. 103).

Gelet op de besluitwet dd. 16 November 1944 houdende voorloopige inrichting van 's lands bedrijfsleven; — Gelet op het besluit van den Regent dd. 16 November 1944 betreffende de goederen en het personeel van de organismen opgericht op grond van het besluit van 10 Februari 1941 waarvan de nietigheid door de besluitwet van 5 Mei 1944 werd vastgesteld, — Besluit :

Artikel 1. — De vereffening van de organismen opgericht op grond van het besluit dd. 10 Februari 1941, waarvan de nietigheid door de besluitwet van 5 Mei 1944 werd vastgesteld, wordt door de zorgen van de commissarissen-vereffenaars verzekerd.

Een commissaris-vereffenaar wordt aangesteld bij elk organisme opgericht op grond van het besluit dd. 10 Februari 1941, waarvan de nietigheid door de besluitwet van 5 Mei 1944 werd vastgesteld.

Art. 2. — Er wordt een vereffeningcomité ingesteld bestaande uit een voorzitter en twee leden door den Minister van Economische Zaken benoemd.

Het vereffeningcomité heeft in opdracht de werken der commissarissen-vereffenaars te coördineeren, verslag uit te brengen aan den Minister en hem advies te verstrekken.

Art. 3. — De commissarissen-vereffenaars treden in functie na in handen van den Minister van Economische Zaken den eed te hebben afgelegd.

Art. 4. — De commissarissen-vereffenaars gaan over tot de vereffening der organismen opgericht op grond van het besluit dd. 10 Februari 1941, waarvan de nietigheid door de besluitwet van 5 Mei 1944 werd vastgesteld, overeenkomstig de richtlijnen van den Minister van Economische Zaken, en brengen hem verslag uit over de uitvoering van hun opdracht uiterlijk binnen een tijdsbestek van één jaar te rekenen van den dag hunner benoeming.

Art. 5. — De commissarissen-vereffenaars vertegenwoordigen het Rijk in al de gerechtelijke en buitengerechtelijke daden, die betrekking hebben op de vereffening der organismen opgericht op grond van het besluit dd. 10 Februari 1941, waarvan de nietigheid door de besluitwet van 5 Mei 1944 werd vastgesteld.

Zij gaan over namens het Rijk tot de vereffening der schuldvorderingen ten laste der opgeheven organismen, na deze vorderingen te hebben nagezien, en zulks onverminderd de persoonlijke verantwoordelijkheid der leiders en beambten van bedoelde organismen.

Zij mogen te dien einde alle noodige of nuttige daden stellen, o.m. vergelijken treffen en scheidsrechterlijke beslissingen inroepen, in rechte optreden, 't zij als eischer of verweerder, en over 't algemeen alle daden van beschikking en beheer stellen in overeenkomst met de uitvoering van hun opdracht.

Art. 6. — De kosten noodig tot de vereffening der organismen opgericht op grond van het besluit dd. 10 Februari 1941, waarvan de nietigheid door de besluitwet van 5 Mei 1944 werd vastgesteld, maken het voorwerp uit van een speciale comptabiliteit in de vormen bij ministerieel besluit vastgesteld.

Art. 7. — Dit besluit treedt in werking den dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Besluit van den Regent van 1 Januari 1945

houdende oprichting van een Nationale Commissie der Kunstambachten en -industrieën (Staatsblad, 26 Januari 1945, bl. 408).

Besluit van den Regent van 4 Januari 1945

betreffende de inschrijvingen bij de secretariaten van de bedrijfsraden, opgericht op grond van de besluitwet van 16 November 1944 houdende voorloopige inrichting van 's lands bedrijfsleven (Staatsblad, 26 Januari 1945, bl. 410).

Ministerieel besluit van 11 Januari 1945

waarbij de verdeelingsbureau's administratief aan het Comité der Prioriteitsrechten gehecht worden (Staatsblad, 20 Januari 1945, bl. 290).

Gelet op de besluitwet dd. 27 October 1939, gewijzigd bij de besluitwetten dd. 11 en 14 Mei 1940, 30 Augustus en 30 November 1944, ter aanvulling van de maatregelen getroffen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en het voorkomen en het beteugelen van de misbruiken in den handel in sommige eet- of koopwaren; — Gelet op de besluitwet dd. 1 September 1944 betreffende de vereffening der warencentrales; — Gelet op het besluit der in Raad vergaderde Ministers dd. 9 September 1944, houdende instelling van een Comité der Prioriteitsrechten; — Gelet op het ministerieel besluit dd. 14 September 1944, houdende vaststelling van de procedure tot aflevering van vergunningen tot bevoorrading, in-, uit- en doorvoer, — Besluit :

Artikel 1. — De bij ministerieel besluit dd. 14 September 1944 tijdelijk opgerichte verdeelingsbureau's worden administratief gehecht aan het Comité der Prioriteitsrechten, ingesteld bij besluit der in Raad vergaderde Ministers dd. 9 September 1944.

Art. 2. — Alinea 2 van artikel 1 van het ministerieel besluit dd. 14 September 1944, houdende vaststelling van de procedure tot aflevering van vergunningen tot bevoorrading, in-, uit- en doorvoer, wordt ingetrokken.

Art. 3. — Onderhavig besluit treedt in werking den dag waarop het in *Staatsblad* is bekendgemaakt.

Besluit van 13 Januari 1945

houdende oprichting van een Commissie voor Economische Oriëntering « Corec » (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 360).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De toenemende tusschenkomst van de openbare machten in 's lands economisch leven, maakt de instelling noodzakelijk van een consultatief orgaan met algemeene bevoegdheid, tevens samengesteld uit hoogstaande vertegenwoordigers van de economische wetenschap en vertegenwoordigers der belangen van alle betrokken middens.

De Minister van Economische Zaken, op wien de zware taak berust het bedrijfsleven te houden binnen de normen, die zich leenen tot het vrijwaren van het algemeen belang moet, bij het uitvoeren van zijn opdracht, worden voorgelicht en gesteund door bevoegde adviezen; deze zullen het hem mogelijk maken maatregelen te treffen tevens aangepast zoowel aan de noodwendigheden ontstaan uit de nieuwe omstandigheden als aan de noodzakelijkheden van een verdragende economische politiek.

Te dien einde past het de bij ministerieel besluit dd. 20 April 1936 ingestelde Commissie voor Nijverheidsoriëntering te vervangen door een andere commissie, die door een gelijkwaardige uitbreiding van de opdracht en van de samenstelling der eerste, de mogelijkheid zal verzekeren, in de meest voordeelige voorwaarden, de gewenschte raadpleging te bekomen.

Dit doel wordt verwezenlijkt door het ontwerp van besluit. Het beantwoordt de gepastheid de vraagstukken van economische structuur en reglementeering te bestudeeren; het rechtvaardigt zich bovendien door de noodzakelijkheid van de voorbereiding, de bestudeering en de afwerking van de teksten, die de definitieve inrichting van 's lands bedrijfsleven zullen beheeren. De aanwezigheid in den schoot der nieuwe commissie van vertegenwoordigers der verschillende betrokken nijverheids-, handels-, ambachts-, bedienden- en werkliezenmiddens, maakt zij bijzonder geschikt om deze opdracht te vervullen.

Overwegende dat de toenemende tusschenkomst van de openbare machten in 's lands economisch leven de oprichting noodzakelijk maakt van een orgaan geschikt tot het voorlichten van de verantwoordelijke overheid en deze bij te staan met haar advies; — Overwegende dat de aan de bij ministerieel besluit dd. 20 April 1936 ingestelde Commissie voor Nijverheidsoriëntering toevertrouwde opdracht niet meer beantwoordt aan de dringende vereischten van de nieuwe economische omstandigheden; dat er derhalve aanleiding bestaat deze te vervangen door een commissie waarvan de opdracht en de samenstelling zullen toelaten het programma van hare werkzaamheden uit te breiden; — Overwegende dat de definitieve inrichting van het bedrijfsleven een studie en een aanpassing vergt van de daaraan verbonden veelvuldige vraagstukken en dat het dienvolgens gepast is de raadpleging uit te breiden tot alle betrokken middens; — Op de voordracht van den Minister van Economische Zaken, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Er wordt bij het Departement van Economische Zaken, onder de benaming « Commissie voor Economische Oriëntering », een commissie opgericht ter vervanging van de bij ministerieel besluit dd. 20 April 1936 opgerichte Commissie voor Nijverheidsoriëntering.

Art. 2. — De opdracht van de commissie bestaat in de studie der vraagstukken betreffende de structuur, de reglementeering en de inrichting van het Belgisch bedrijfsleven, en meer inzonderheid van de vraagstukken van oriëntering en wederaanpassing.

De commissie brengt advies uit over alle haar door den Minister of, door zijn bemiddeling, door het Ministerieel Comité voor Economische Coördinatie of den Ministerraad overgelegde vraagstukken.

De commissie kan aan den Minister of, door zijn bemiddeling, aan het Ministerieel Comité voor Economische Coördinatie of aan den Ministerraad alle algemeene of speciale maatregelen voorstellen tot besluit van hare studiën.

Art. 3. — De commissie wordt voorgezeten door den Minister.

De secretaris-generaal van het departement is van rechtswege ondervoorzitter van de commissie.

Het secretariaat van de commissie wordt waargenomen door een door den Minister aangeduide ambtenaar van het departement. De secretaris woont de vergaderingen bij zonder medebeslissende stem.

Art. 4. — Buiten den voorzitter en den ondervoorzitter bestaat de commissie uit vijf en twintig leden, benoemd en afgesteld door den Minister.

De leden worden gekozen ten getale van :

- a) zes onder de vertegenwoordigende organismen van de nijverheid en den handel;
- b) zes onder de vertegenwoordigende organismen der bedienden en der werkliezen;
- c) twee onder de vertegenwoordigende organismen van den kleinhandel en van het ambachtswezen;
- d) negen binnen het leerarenkorps der hoogere onderwijsinrichtingen;
- e) twee onder de Rijksambtenaren.

Art. 5. — De commissie stelt haar huishoudelijk reglement op. Zij kan de werkzaamheden verdeelen over sub-commissies, waarvan de samenstelling en de opdracht door den Minister worden bepaald.

Art. 6. — Bij het onderzoek van speciale vraagstukken kan beroep worden gedaan op de medewerking van op voorstel van de commissie door den Minister aangeduide deskundigen of verslaggevers.

Art. 7. — Het mandaat van lid van de commissie of van een sub-commissie in onbezoldigd.

Er kan evenwel aan de leden, die een vergadering bijwonen of deelnemen aan een onderzoek buiten hun verblijfplaats, een vergoeding worden toegekend voor reis- en verblijfkosten, overeenkomstig de bij het departement van kracht zijnde beschikkingen.

Behalve de terugbetaling van de uitgegeven onkosten, kan aan de deskundigen en verslaggevers, op voorstel van de commissie, een vergoeding worden toegekend in verhouding tot de belangrijkheid van het werk.

Art. 8. — De Minister van Economische Zaken is belast met de uitvoering van onderhavig besluit, dat in werking treedt op den dag van zijn bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Besluitwet van 16 Januari 1945

houdende verruiming van den werkkring van den Dienst voor Economische Recuperatie (Staatsblad, 18 Januari 1945, bl. 235).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Het door den vijand op ons grondgebied achtergelaten oorlogsmaterieel doet verschillende vraagstukken oprijzen, die in het belang van 's lands bedrijfsleven ten spoedigste dienen te worden opgelost.

Het gaat erom :

1° het opmaken van een inventaris van het vijandelijk oorlogsmaterieel op welk punt van 's lands grondgebied dit zich ook bevindt;

2° het vaststellen van het juridisch regime hiervan;

3° het centraliseeren van de opvoedingen van de betrokken enkelingen of organismen betreffende het verkeerdelijk als oorlogsbuit beschouwd materieel;

4° het centraliseeren van de aanvragen tot vrijmaking van zekere gedeelten van bedoeld materieel gericht aan de geallieerde overheid.

Tusschen de bestaande organismen en diensten voor de oplossing van deze vraagstukken, kunnen in aanmerking komen de

Algemeene Dienst voor Economische Recuperatie afhangende van het Ministerie van Landsverdediging, de Zending voor Burgerlijke Zaken en de verschillende ministerieele departementen.

Het blijkt de regeering dringend noodzakelijk slechts één enkel organisme aan te duiden voor het behandelen met de geallieerde overheid van alle vraagstukken betreffende het vijandelijk oorlogsmaterieel. De Dienst voor Economische Recuperatie is bijzonder voor dit doeleinde geschikt.

Het ontwerp van besluitwet, dat wij de eer hebben aan de goedkeuring van Uwe Koninklijke Hoogheid voor te leggen, verruimt in dien zin den werkkring van den Dienst voor Economische Recuperatie.

Gelet op de wet dd. 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend; — Gelet op de besluitwet dd. 16 November 1944, houdende oprichting van den Dienst voor Economische Recuperatie; — Overwegende dat het, tot beveiliging van de economische en financieele belangen van het land, dringend noodzakelijk is de opdracht tot het opmaken van een inventaris van het vijandelijk oorlogsmaterieel, op welk punt van 's lands grondgebied dit zich ook moge bevinden, bij één enkel organisme te centraliseeren; het juridisch statuut er van vast te stellen; de opvorderingen der betrokken enkelingen of organismen in zake verkeerdelijk als oorlogsbuit aangezien materieel, alsmede de aanvragen tot vrijmaking van bepaalde gedeelten van bedoeld materieel te centraliseeren; — Overwegende dat de Dienst voor Economische Recuperatie bijzonder geschikt is om deze opdracht uit te voeren; — Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van den Minister van Financiën, van den Minister van Economische Zaken, van den Minister van Landsverdediging en op advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Artikel 2 van de besluitwet dd. 16 November 1944, houdende oprichting van den Dienst voor Economische Recuperatie, wordt door volgende beschikkingen vervangen :

« De opdracht van den Dienst bestaat :

» A. *Wat het vijandelijk oorlogsmaterieel betreft :*

» 1) in het opmaken van den algemeenen inventaris van het vijandelijk oorlogsmaterieel, dat zich in de Belgische opslagplaatsen, in de geallieerde opslagplaatsen of op ieder ander punt van 's lands grondgebied bevindt of bevond;

» 2) in het vaststellen van het juridisch regime van dit materieel;

» 3) in het centraliseeren van de opvorderingen der betrokken enkelingen en organismen betreffende het verkeerdelijk als oorlogsbuit beschouwd materieel, alsmede van de aanvragen tot vrijmaking van dit gedeelte van den oorlogsbuit dat de geallieerde overheden vrijgeven of in de vrijmaking waarvan zij toestemmen om het aan te wenden in de dringende behoeften van het Belgisch bedrijfsleven;

» 4) in het overleggen van deze aanvragen aan de geallieerde overheid met behulp van de bevoegde diensten.

» B. *Wat alle andere koopwaren of roerende goederen betreft :*

» 1) in het opsporen, zoowel in België als in het buitenland, van de koopwaren of roerende goederen, die wegens een oorzaak te wijten aan den staat van oorlog waarin Europa zich sedert 1 September 1939 bevindt, werden achtergelaten, geheel of gedeeltelijk vernield, verloren, op hoegenaamd welke manier van hun oorspronkelijke bestemming onttrokken of onbeschikbaar gemaakt door een beslissing van de

Belgische of vreemde overheid of als dusdanig worden beschouwd;

» 2) in het instellen van onderzoeken ten einde te weten wat er van deze koopwaren of roerende goederen geworden is;

» 3) in het identificeeren van de teruggevonden koopwaren of roerende goederen door het opsporen van hun eigenaars of rechthebbenden;

» 4) in het toezicht houden over het treffen van maatregelen tot bewaring door de derden bezitters, zonder dat de Dienst nochtans uit dien hoofde eenige verantwoordelijkheid te dragen heeft; in het eigenmachtig treffen van deze maatregelen op bevel van den Minister van Economische Zaken;

» 5) desgevallend in het uitlokken van de noodige maatregelen voor het vrijgeven en het ter beschikking stellen van de economie van deze koopwaren of roerende goederen op bevel van den Minister van Economische Zaken;

» 6) in het behulpzaam zijn van de eigenaars of rechthebbenden volgens het geval om :

» a) terug in het bezit te komen van hun koopwaren of roerende goederen;

» b) ze te gelde te maken;

» c) door tusschenkomst der bevoegde overheid, een vergoeding voor opeisching er van te bekomen;

» d) de terugbetaling hunner waarde te vervolgen;

» e) tot vaststelling en raming van de aan deze koopwaren of roerende goederen veroorzaakte schade over te gaan.

» Te dien einde richt de Dienst in zijn schoot een afdeling op voor vaststelling en raming van schade volgens door den Minister van Economische Zaken te bepalen regels;

» 7) in het verleenen van zijn hulp aan de bevoegde overheid bij de met de buitenlandsche overheid te voeren onderhandelingen, naar gelang het geval, voor rekening van de Belgische eigenaars of ingevolge de onderrichtingen van den Minister van Economische Zaken, met het oog op het sluiten van accoorden betreffende deze koopwaren of roerende goederen; in het innen van de vergoedingen die het gevolg zijn van deze onderhandelingen en in het verzekeren der uitkeering ervan aan de rechthebbenden;

» 8) zoo noodig, in het bepalen van de vormen waarin de aanvragen betreffende deze koopwaren of roerende goederen moeten opgesteld worden;

» 9) in het vervullen van de hen door natuurlijke of rechtspersonen van Belgische of vreemde nationaliteit, toevertrouwde opdrachten voor zooverre ze door hem aanvaard worden, tot zijn gewonen werkkring behoren of betrekking hebben op waren of roerende goederen;

» 10) in het overmaken aan de eigenaars van de koopwaren of roerende goederen in den staat waarin zij zich bevinden of, bij ontstentenis, van de vergoeding wegens vereffening;

» 11) desgevallend in het beheeren van deze koopwaren of roerende goederen overeenkomstig de onder-richtingen van den Minister van Economische Zaken. »

Art. 2. — Artikel 3 van bovenbedoelde besluitwet dd. 16 November 1944 wordt door de volgende beschikkingen vervangen :

« De Dienst is er toe gehouden, onverminderd de beschikkingen der besluitwet dd. 23 Augustus 1944, betreffende het sequester der vijandelijke eigendommen, rechten en belangen, bij den Dienst van het Sequester deze der in artikel 2 bedoelde goederen aan te geven, die tot dezès bevoegdheid behooren. Hij kan er alleen over beschikken overeenkomstig de voorschriften van den Dienst van het Sequester.

» De Dienst van het Sequester deelt aan den Dienst voor Economische Recuperatie alle tot het voortzetten van zijn taak noodige aanwijzingen mede. »

Art. 3. — Artikel 4 van bovenbedoelde besluitwet dd. 16 November 1944 wordt door de volgende beschikkingen vervangen :

« De Algemeene Dienst voor Recuperatie, opgericht door ministerieel besluit dd. 12 October 1944, deelt aan den Dienst voor Economische Recuperatie alle tot het voortzetten van zijn taak noodige aanwijzingen mede.

» Deze laatste verstrekt hem de voor het uitoefenen van zijn functies noodige inlichtingen. »

Art. 4. — De artikelen 1 en 4 van het besluit van den Minister van Landsverdediging dd. 12 October 1944, houdende oprichting van den Algemeenen Dienst voor Recuperatie, worden ingetrokken.

Art. 5. — De Algemeene Dienst voor Recuperatie wordt belast met het inventariseeren en moet tevens medewerken tot het opsporen van vijandelijk oorlogsmaterieel in afwachting dat dit bestemd wordt om in de behoeften van hetzij de geallieerde overheid, hetzij het Belgisch bedrijfsleven, hetzij de landsverdediging te voorzien.

Hij verzekert de bewaking van het gedeelte van dit materieel, dat in de door hem aangebrachte parken en opslagplaatsen kan verzameld worden.

Art. 6. — De Minister van Binnenlandsche Zaken, de Minister van Financiën, de Minister van Economische Zaken en de Minister van Landsverdediging worden belast, ieder voor wat hem betreft, met de uitvoering van onderhavige besluitwet, die in werking treedt den dag waarop zij in het *Staatsblad* is bekendgemaakt.

Besluitwet van 16 Januari 1945

betreffende de akten van beschikking inzake onroerende goederen (*Staatsblad*, 18 Januari 1945, bl. 238).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Artikel 2 van de besluitwet nr 1 van 1 Mei 1944, waarbij voorloopige maatregelen worden uitgevaardigd om de gezondmaking van de munt voor te bereiden, verbiedt elke verrichting inzake onroerende goederen of onroerende zakelijke rechten, met uitzondering van de daden van eenvoudig beheer.

Zooals volgt uit het verslag aan den Raad, was het doel van die bepaling te beletten dat de houders van bankbiljetten of kredietrekeningen die tijdens den oorlog opgehoopt werden, er zich zouden van ontdoen of dat de eigenaars van onder dezelfde omstandigheden verkregen goederen dezelfde zouden te gelde maken, in de hoop te ontsnappen aan de maatregelen welke, naar hun vooruitzichten, zullen worden getroffen in het belang der gemeenschap.

De bij de besluitwetten van 6 October uitgevaardigde verschillende blokkeeringsmaatregelen hebben die voorzorg deels nutteloos gemaakt en er moet worden overgegaan tot herstel van de vrijheid van verhandeling van onroerende goederen of zaken in de mate waarin zij de rechten van den Staat niet meer kan schaden.

Daarom strekt de hierbijgaande besluitwet tot opheffing van het verbod om te beschikken, wat betreft de onroerende goederen die sedert 1 October 1940 niet het voorwerp van eenige overdracht onder levenden zijn geweest en waarvan, dienvolgens, blijkt dat zij niet werden verkregen door middel van tijdens den oorlog behaalde winsten of baten.

Wil de betrokkene laten blijken dat hij het goed vóór 1 October 1940 heeft verkregen, dan kan hij overeenkomstig het gemeen recht, tegen de administratie, slechts een akte van vroegeren vasten datum aanvoeren.

Een ander voorbehoud dient gemaakt. Het komt er op aan te beletten dat de verraders en zij die zich aan daden in strijd met den burgerplicht hebben schuldig gemaakt, zich van hun goederen zouden ontdoen en zich aldus, door doelbewuste teweeggebrachte insolventie zouden onttrekken aan het herstel van de schade die zij de gemeenschap hebben berokkend. In afwachting dat de door den Minister van Justitie voorgestelde sequestermaatregelen in toepassing kunnen gebracht worden en om den terugkeer naar de vrijheid der transacties niet langer uit te stellen, voorziet het ontwerp dat, om tegen den Staat te kunnen worden aangevoerd, de akten van beschikking in den authentieken vorm en in bevrijd België zullen moeten verleden worden en dat alle beschikkers, tenzij zij in Belgisch Kongo verblijven, persoonlijk zullen moeten verschijnen.

In de practijk stelt die beperking de verdachte personen — d.w.z. de personen die uit het grondgebied gevlucht zijn of die geïnterneerd of opgesloten zijn — in de onmogelijkheid hun onroerende goederen te vervreemden.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden verleend; — Gelet op de dringende noodzakelijkheid; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en op advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Artikel 2, 1°, van de besluitwet nr 1 van 1 Mei 1944 dat elke verrichting verbiedt in verband met onroerende goederen of onroerende zakelijke rechten, met uitzondering van de daden van eenvoudig beheer, houdt op van toepassing te zijn op de onroerende goederen welke, sedert 1 October 1940, niet het voorwerp van eenige overdracht onder levenden zijn geweest.

Tot nadere beschikking kan de akte welke van soortgelijke verrichting laat blijken tegen den Staat slechts worden aangevoerd indien zij in bevrijd België in authentieken vorm werd verleden en indien alle beschikkers daarbij persoonlijk zijn verschenen. De beschikker die in Belgisch Kongo verblijft kan nochtans door een lasthebber worden vertegenwoordigd.

Art. 2. — Deze besluitwet treedt in werking den dag van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Besluitwet van 17 Januari 1945

betreffende het sequester der goederen van de personen aan wie misdaden en wanbedrijven tegen de

uitwendige veiligheid van den Staat worden ten laste gelegd en der goederen van de verdachten (Staatsblad, 19 Januari 1945, bl. 258).

Besluit van 24 Januari 1945

tot samenschakeling van de wetten van 7 September 1939 en 14 December 1944 waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend (Staatsblad, 26 Januari 1945, bl. 405).

Gelet op artikel 12 van de wet van 14 December 1944 tot aanvulling van de wet van 7 September 1939 waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend, dat luidt als volgt: « Art. 12. De regeering zal de bepalingen van deze wet samenschakelen met die van de wet van 7 September 1939 »; — Op de voordracht van den Minister van Justitie, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Eenig artikel. — De bepalingen van de wet van 7 September 1939 waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend, worden als volgt samengeschakeld met die van de wet van 14 December 1944:

*Samengeschakelde wetten van 7 September 1939
en 14 December 1944*

*waarbij aan den Koning buitengewone machten
worden toegekend (1).*

Artikel 1. — Tot op den dag bij koninklijk besluit bepaald voor het terugbrengen van het leger op voet van vrede, kan de Koning, in noodzakelijke en spoedeisende gevallen, bij in Ministerraad overwogen besluit, wetskrachtige beschikkingen nemen om:

1° de veiligheid en de verdediging van het grondgebied en van het Rijk te waarborgen;

3° het krediet te handhaven en de economische en financiële belangen van het land te verdedigen;

(Wet van 14 December 1944, art. 2.) [de noodige maatregelen te nemen om in de rechten welke hun, vóór 10 Mei 1940, in de openbare of private vennootschappen, vereenigingen of ondernemingen werden toegekend, diegenen terug te plaatsen, die er door beslissingen der bezettende overheid werden uitgesloten, of die er zich uit hebben teruggetrokken, om de gevolgen van die beslissingen, hetzij voor zich zelf, hetzij voor de belangen waaraan die rechten waren verbonden, te vermijden;

van de fiskale rechten vrij te stellen de akten welke moeten dienen om in den toestand van vóór 10 Mei 1940 terug te plaatsen de vennootschappen die dien toestand hebben gewijzigd of zich in vereffening hebben gesteld, om reden van de verordeningen der bezettende overheid];

6° de belastingen te innen ten bate van den Staat, op grond van de wetten en tarieven welke er de vestiging en de heffing van regelen;

(1) De tekst van de wet van 14 September 1944 staat tusschen teksthaakjes.

(Wet van 14 December 1944, art. 4.) [de inning van douane- of accijnsrechten op de allernoodwendigste artikelen en op voor het bewerkstelligen van 's lands economisch herstel bestemde producten, gedurende den door hem vast te stellen duur te schorsen];

7° de kredieten te openen en de noodige uitgaven te verordenen, door buitengewone middelen in de behoeften van de Schatkist te voorzien;

8° alle afwijkingen toelaten van de bepalingen betreffende de inkomsten en de uitgaven van den Staat;

10° (Wet van 14 December 1944, art. 6.) [ten einde de werkloosheid te voorkomen, de wetgeving betreffende de arbeids-, bedienden- of dienstcontracten te wijzigen of aan te vullen;

wijzigingen of aanvullingen aan te brengen aan de wetgeving betreffende:

a) de reglementeering en de bescherming van den arbeid;

b) de sociale verzekeringen, met inbegrip van de arbeidsongevallen, de beroeps- of andere ziekten, de invaliditeit en de werkloosheid en de gezinsvergoedingen, ten einde de maatschappelijk veiligheid te verwezenlijken en in te richten;

c) de officieele verzoenings- en scheidsrechterlijke raden en de paritaire commissiën, om de betrekkingen tusschen de werkgevers en de werknemers uit te breiden, te verstevigen en in te richten, de arbeidsgeschillen te voorkomen en er de regeling van te verzekeren];

11° (Wet van 14 December 1944, art. 7.) [in afwachting dat er een wetgeving op den stedenbouw tot stand komt:

de noodige maatregelen uit te vaardigen, om de provinciën, de gemeenten en de andere ondergeschikte besturen te doen deelnemen aan een nationale politiek van openbare werken;

bedoelde besturen te onderwerpen aan een bijzondere procedure tot vaststelling en uitvoering van het programma hunner werken, mits vrijwaring voor de gemeentebesturen van het recht zelf hun architecten te kiezen;

de noodige regelen vast te stellen, opdat de werken, gedurende het tijdperk van wederopbouw, geschieden met inachtneming van de vereischten betreffende de hygiëne, de esthetiek en den goeden aanleg van het grondgebied];

12° (Wet van 14 December 1944, art. 8.) [de wetgeving betreffende de huurovereenkomsten te wijzigen of aan te vullen];

13° (Wet van 14 December 1944, art. 9.) [met het oog op het verzekeren van de voorziening van de bevolking in voedingswaren en allernoodwendigste zaken;

aan de met de opsporing, de vaststelling en de vervolging der misdrijven belaste agenten de nood-

wendige machten tot vervulling van hun opdracht toe te kennen, onder meer door hun toe te laten, bij handelaars, industrieelen en landbouwers, huiszoekingen en inbeslagnemingen te doen;

een strafrechtspleging van transactioneelen aard in te richten;

aan de correctioneële rechtbanken de macht toe te kennen om de voorloopige tenuitvoerlegging te gelasten, niettegenstaande beroep tegen hun vonnissen;

ten laste van den overtreder, de inbeslagneming toe te staan van producten, zaken, eetwaren, koopwaren of dieren, andere dan die welke het voorwerp van de overtreding uitmaken, die gediend hebben om ze te begaan of er het product van zijn; den rechter te machtigen om er de verbeurdverklaring van uit te spreken; de bestemming van de in beslag genomen of verbeurd verklaarde zaken te regelen;

dadelijk na de vaststelling van een misdrijf, de voorloopige sluiting van de inrichting te machtigen; den bevoegden Minister of de onder hem hoorende inrichtingen en overheden toe te staan de bevoorradig van de producenten of tusschenpersonen die, al ware het slechts door nalatigheid, de werking van de reglementeering belemmeren, te schorsen of te verbieden].

Art. 2. — De wet van 4 Augustus 1914 omtrent de dringende door oorlogsgebeurlijkheden noodzakelijk gemaakte maatregelen, is ingetrokken.

Art. 3. — Deze wet treedt in werking den dag waarop zij in het *Staatsblad* is bekendgemaakt.

De Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

II. — GELD-, BANK- EN FINANCIËWEZEN

Besluitwet van 26 December 1944

tot wijziging en aanvulling van het koninklijk besluit n° 175 dd. 13 Juni 1935, houdende instelling van het Herdisconteering- en Waarborginstituut, besluit genomen ter uitvoering van de wet van 31 Juli 1934, aangevuld en verlengd bij die van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten (Staatsblad, 10-11 Januari 1945, bl. 134).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De oplossing van de vraagstukken omtrent 's lands economisch en financieel herstel eischt inzonderheid een geordende en afdoende werking van de kredietinstellingen van openbaar nut, waaronder het Herdisconteering- en Waarborginstituut.

Wegens den aard en de eventueele belangrijkheid van de tusschenkomsten van deze instelling is het noodig gebleken, reeds vóór de invasie van het land, in den schoot van het Bestuurscomité van het Herdisconteering- en Waarborginstituut een ruimere vertegenwoordiging van de Nationale Bank van België te verzekeren, met handhaving nochtans van de vroeger bestaande verhouding, onder de door den Koning benoemde leden van het Bestuurscomité en diegenen die door Hem werden gekozen uit een drievoudige kandidatenlijst, overgelegd door de algemeene vergadering van de houders van kapitaal-aandeelen van het Instituut.

Om dit doel te bereiken wordt bij artikel 1 van dit ontwerp van besluitwet van kracht gemaakt, op den voor zijn toepassing voorzienen datum, het besluit van 24 September 1940, waarbij het aantal leden, die met den voorzitter het Bestuurscomité van het Instituut uitmaken, van 5 op 7 wordt gebracht.

Anderzijds, ten einde de tusschenkomst van het Instituut te vergemakkelijken en minder bezwarend te maken, heeft artikel 2 van een besluit van 25 September 1940 den directeur-generaal van Registratie en Domeinen of diens afgevaardigde bevoegdheid gegeven om alle akten betreffende het Herdisconteering- en Waarborginstituut authenticiteit te verlenen.

Artikel 2 van dit ontwerp van besluitwet maakt deze bepaling van kracht op den voor zijn toepassing voorzienen datum en houdt intrekking van alinea 1 van artikel 19 van het koninklijk besluit tot instelling van het Herdisconteering- en Waarborginstituut; deze alinea gaf den directeur-generaal van Registratie en Domeinen, of diens afgevaardigde, bevoegdheid om authenticiteit te verlenen aan de akte waarbij, ter toepassing van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek, de schul-

denaar een overdrachtsverrichting aanneemt welke het Instituut aanbelangt.

Gelet op het koninklijk besluit n° 175 dd. 13 Juni 1935, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 67 van 30 November 1939, genomen ter uitvoering der wet van 1 Mei 1939, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend; — Gelet op het 3° van artikel 1 der wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend; — Gezien de dringende noodzakelijkheid de artikelen 7 en 19 van vorenvermeld koninklijk besluit n° 175 te amendeeren; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en het eensluidend advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — Het besluit van 24 September 1940 van den secretaris-generaal van het Ministerie van Financiën, betreffende de samenstelling van het bestuurscomité van het Herdisconteering- en Waarborginstituut, wordt op den voor zijn toepassing voorzienen datum van kracht gemaakt.

Art. 2. — De eerste alinea van artikel 19 van het koninklijk besluit n° 175, dd. 13 Juni 1935, houdende instelling van het Herdisconteering- en Waarborginstituut, wordt ingetrokken en vervangen, op den datum voorzien voor het van kracht worden van het besluit van 25 September 1940 van den secretaris-generaal van het Ministerie van Financiën, door artikel 2 van bewust besluit betreffende het Herdisconteering- en Waarborginstituut.

Art. 3. — De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van deze besluitwet, welke in werking zal treden den dag van bekendmaking in het *Staatsblad*.

Wet van 30 December 1944

houdende verlenging tot 30 Juni 1945 van den termijn voor de vestiging van de bijzondere en tijdelijke belasting op de uitzonderlijke winsten betref-

fende de dienstjaren 1941, 1942 en 1943 (Staatsblad, 14 Januari 1945, bl. 185).

Koning Leopold III. door 's vijands toedoen, zich in de onmogelijkheid bevindende om te regeeren. — De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Artikel 1. — De verrichtingen in verband met het vestigen van de bijzondere en tijdelijke belasting op de uitzonderlijke winsten voor de dienstjaren 1941, 1942 en 1943 kunnen tot 30 Juni 1945 geldig geschieden, zelfs buiten de gevallen voorzien bij artikel 74 van de samengeschakelde wetten op de inkomstenbelastingen. De aldus geregelde aanslagen van 1 Januari tot 30 Juni 1945 worden aan het dienstjaar 1945 verbonden.

Art. 2. — Deze wet wordt van kracht op den dag van hare bekendmaking.

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en in het *Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Besluit van den Regent van 30 December 1944

tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 December 1868 houdende het algemeen reglement op de Rijkscomptabiliteit (Staatsblad, 19 Januari 1945, bl. 271).

Gelet op artikel 23 der wet van 15 Mei 1846 op de Rijkscomptabiliteit. — Gelet op het koninklijk besluit van 10 December 1868 houdende algemeen reglement op de Rijkscomptabiliteit, gewijzigd inzonderheid bij koninklijk besluit van 21 September 1926 en 30 Juli 1938. — Gelet op het koninklijk besluit van 27 Juni 1921, waarbij de tusschenkomst van den postcheck- en girodienst in de betalingen van den Staat geregeld wordt. — Overwegende dat, in de mate van het mogelijke, de voorloopige aanrekening der vaste uitgaven dient afgeschaft en er onmiddellijk tot de definitieve aanrekening ten laste van de begrootingskredieten dient overgegaan, ten einde het werk te vereenvoudigen en de rekening en verantwoording te verhaasten. — Op de voordracht van den Minister van Financiën. — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — Artikelen 86 tot en met 89 van het koninklijk besluit van 10 December 1868 worden vervangen door de volgende bepalingen:

« Uitgifte van ordonnantiën met het oog op de uitkeering van vaste uitgaven.

» Art. 86. De betaling der vaste uitgaven van de besturen van ontvangsten mag op de kas der rekenplichtigen van deze beheeren aangewezen worden.

» Art. 87. De betaling der vaste uitgaven van de andere besturen van den Staat wordt uitgevoerd door den centraliseerende rekenplichtige van het Bestuur der Thesaurie en Staatsschuld, door tusschenkomt van den Postcheckdienst.

» Art. 88. De gezamenlijke staten, welke met het oog op de uitbetaling der vaste uitgaven dienen opgesteld, worden door de hoofdbesturen, en eventueel door de besturen in de provinciën opgemaakt. Zij worden door de hoofdbesturen verzameld, die ze omvormen tot ordonnantiën van betaling door giro en tot ordonnantiën van betaling door postassignaties.

» De ordonnantiën, bekleed met het visa van den rekenplichtige der vastgelegde uitgaven, worden aan het Bestuur der Thesaurie overgemaakt, dat overgaat tot de aanrekening op de begrootingskredieten en de verrichtingen door den centraliseerende rekenplichtige der betalingen laat uitvoeren.

» Tegen afgifte van de quitanties der rechthebbenden die het bedrag van hun schuldvordering in specie wenschen te ontvangen, kunnen de voor de betaling van deze vorderingen noodige gelden ter beschikking worden gesteld van een aangewezen ambtenaar, die als lasthebber van den Staat zal optreden. De geldigheid van de overgemaakte quitanties wordt door een daartoe aangewezen ambtenaar op de ordonnantie bevestigd.

» Art. 89. De ministerieele departementen deelen maandelijks aan het Rekenhof het bedrag mede van de aanrekeningen waarmede ieder begrootingsartikel, als gevolg van het opmaken der verzamelstaten, dient bezwaard; zij maken een lijst over, gestaafd door de bewijsstukken, houdende de wijzigingen in de getalsterkte en de positie der begunstigden sinds de voor de voorafgaande periode opgemaakte ordonnantie. Aan de hand van deze mededeeling gaat het Rekenhof tot de boeking van de uitgaven over. »

Art. 2. — Het koninklijk besluit van 21 September 1926 en artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 Juli 1938 worden ingetrokken.

Art. 3. — De Ministers zijn belast, elk wat hem betreft, met de uitvoering van dit besluit, dat in werking treedt op 1 Januari 1945 voor de op de begrooting van dienstjaren na dienstjaar 1944 aan te rekenen uitgaven.

Ministerie van Financiën

Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel. Verleening van vergunningen (Staatsblad, 5 Januari 1945, bl. 56).

Het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel heeft besloten:

A. Een algemeene vergunning te verlenen die alle overschrijvingen in Belgische franks toelaat tusschen België en het Groot-Hertogdom Luxemburg en omgekeerd;

B. Een algemeene vergunning te verlenen die de volgende verrichtingen van Belgisch Congo en van de mandaatgebieden Ruanda-Urundi naar de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie toelaat:

1° overschrijvingen van Congoleesche franks in Belgische franks gerechtvaardigd door het levensonderhoud van families in België. Deze overschrijvingen worden toegelaten tot een beloop van maximum 10.000 frank per kalender-maand en per opdrachtgever en hebben geen cumulatief karakter;

2° overschrijvingen van Congoleesche franks in Belgische franks gerechtvaardigd door het terugbetalen van schulden in België aangegaan gedurende de bezetting, 't is te zeggen na 9 Mei 1940, of door het betalen van loonen en wedden aan het personeel en aan het bestuur van bedrijfszetels in België. De betalingen moeten voor elk geval gerechtvaardigd worden.

De verrichtingen uitgevoerd ten gevolge van deze laatste algemeene vergunning zullen uitsluitend gedaan worden door tusschenkomst van de « Banque du Congo belge », die de noodige rechtvaardigingen zal eischen.

Ministerie van Financiën

Financieele en muntmaatregelen. Betaling van aan den Staat verschuldigde belastingen (Staatsblad, 5 Januari 1945, bl. 56).

Naar luid van artikel 17bis der besluitwet van 6 October 1944, kan over de in artikel 17 bedoelde tijdelijk onbeschikbare quotiteit van 40 pCt. worden beschikt ter betaling aan den Staat van belastingen, rechten en taxes, in hoofdsom en bijbelastingen (verhoogingen, geldboeten, intresten en kosten), welke eischbaar zijn geworden zoomede van de geldboeten wegens veroordeeling en de gerechtskosten. Deze bevoegdheid kan slechts worden uitgeoefend bij wijze van overschrijving, van de rekening van den belastingplichtige op die van den Staatsrekenplichtige belast met de inning. Het eventueel te veel geïnd bedrag wordt op bewuste rekening van den belastingplichtige opnieuw gegireerd om in de tijdelijk onbeschikbare quotiteit van 40 pCt. te worden opgenomen.

De aandacht wordt gevestigd op onderstaande punten :

I. Er mag over de tijdelijke onbeschikbare activa op speciale rekeningen of op bankrekeningen niet beschikt worden noch voor den aankoop van fiscale zegels, noch voor de verkrijging van fiscale bandjes voor tabak, van fiscale bandjes of capsules voor minerale waters of van stempels voor aansteekapparaten. Daarentegen, mogen die activa dienen tot het betalen van het accijsrecht in verband met de voor het verbruik van den planter voorbehouden tabak.

II. Er mag evenmin over die activa beschikt worden voor het kwijten van weggelden, retributiën en andere diverse of domaniale opbrengsten, van welken aard ook, daar bedoelde opbrengsten niet het karakter van belastingen dragen.

III. Mogen, ten andere, voor de toepassing van directe belastingen, niet beschikken over hun tijdelijk onbeschikbare activa op speciale rekeningen of op bankrekeningen :

a) De in artikel 25, § 1, 2°, der samengeschatelde wetten op de inkomstenbelastingen beoogde personen (bedienden, loontrekkenden, beheerders, commissarissen van vennootschappen, enz.), voor de betaling der belastingen te innen bij de bron op hun wedden, loonen, tantièmes, enz.);

b) De verkrijgers van inkomsten uit roerende kapitalen, voor de betaling van de op bedoelde inkomsten aan de bron te innen mobiliënbelasting;

c) De huurders van onroerende goederen, voor de betaling van de grondbelasting ter ontlasting van den eigenaar dier goederen. In dit geval is de belasting vorderbaar in hoofde niet van den huurder, doch van den eigenaar;

d) De vennootschappen, voor de betaling der belastingen verschuldigd door hun vennoten, beheerders, enz., en omgekeerd.

IV. Mogen evenmin gekweten worden door middel van de tijdelijk onbeschikbare activa :

De belasting op de vertooningen of vermakkelijkheden, de belasting op het spel en de weddenschappen noch de belastingen geïnd aan de bron op de wedden, loonen, pensioenen, enz., alsmede op de inkomsten uit roerende kapitalen.

V. De inrichtingen en instellingen die tijdelijk onbeschikbare activa onder zich hebben zijn ertoe gehouden, ingeval er over het geheel of een deel van die activa beschikt wordt voor de betaling aan den Staat van belastingen, rechten, taxes of geldboeten wegens veroordeeling en gerechtskosten, de volgende melding te schrijven op de coupon van de giroformule welke als creditbericht moet dienen :

« Giro gedaan voor rekening van M , volgens hetgeen voorzien is bij artikel 17bis, 1° alinea, van de besluitwet van 6 October 1944. »

Bedoelde inrichtingen en instellingen moeten daarenboven het voorwerp van betaling nader bepalen.

Ministerieel besluit van 6 Januari 1945

tot vaststelling van de discontovoeten der voor één jaar verlengde schatkistcertificaten (Staatsblad, 8-9 Januari 1945, bl. 104).

Gelet op artikel 23 der besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank alsmede de gelddeposito's in landsmunt; — Herzien het ministerieel besluit van zelden datum, houdende vaststelling van de discontovoeten der gedurende het tijdsbestek van 9 October 1944 tot 8 Januari 1945 verlengde schatkistcertificaten; — Gelet op den stand van de markt der kapitalen. — Besluit :

Artikel 1. — De Schatkist zal op de Schatkistcertificaten, die gedurende het tijdsbestek van 9 Januari tot 8 April 1945 zullen worden verlengd, de respectievelijke discontovoeten toepassen van 2,15 pCt. en 2,275 pCt. 's jaars, volgens de deposito's van de instellingen, houdsters van gezegde certificaten, 100 miljoen frank totaliseeren of dit totaal bedrag niet bereiken.

Art. 2. — De Directeur-Generaal van de Thesaurie en de Staatsschuld is belast met de uitvoering van dit besluit.

Ministerieel besluit van 12 Januari 1945

betreffende de aangifte en het deponeren van Belgische bankbiljetten onder zich gehouden door natuurlijke of rechtspersonen die op Fransch grondgebied verblijven of gevestigd zijn (Staatsblad, 15-16 Januari 1945, bl. 198).

Gelet op de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, en inzonderheid op het bij de besluitwet van 11 December 1944 gewijzigd artikel 11, — Besluit :

Artikel 1. — De op Fransch grondgebied verblijvende of gevestigde natuurlijke of rechtspersonen zijn ertoe gehouden de buiten wettelijken koers gestelde Belgische biljetten van 100, 500, 1.000 en 10.000 frank, welke zij onder zich houden, vóór 21 Januari 1945 voor rekening van den eigenaar te deponeren bij een *sub* artikel 1 van de Fransche verordening van 7 October 1944 (betreffende het deponeren van op Fransch grondgebied bewaarde buitenlandsche deviezen en *dito* roerende waarden) bedoeld tusschenpersoon.

Art. 2. — De personen die het bij artikel 1 voorgescreven deponeren hebben verricht, moeten, tusschen 1 en 28 Februari 1945, bij de inrichting bewaarneemster een in duplo opgemaakt aangifteformulier van deze biljetten indienen. Er moet een afzonderlijke opgave per eigenaar worden opgemaakt.

Art. 3. — Elke aangifte moet door den deponent worden ondertekend en inzonderheid volgende inlichtingen behelzen :

- 1° naam, voornamen en domicilie van den aangever en, desvoorkomend, van den eigenaar;
- 2° aanduiding van de nationaliteit van den aangever en den eigenaar;
- 3° datum waarop het deposito werd gedaan;
- 4° opgave van het aantal en het nummer van de biljetten van 100, 500, 1.000 en 10.000 frank;
- 5° verklaring, op eerewoord, hetzij dat de aangegeven biljetten eigendom van den aangever zijn, hetzij dat zij toebehooren aan een door den aangever vermelden derden persoon;
- 6° de omstandigheden en den datum van verkrijging van den huidige eigenaar; alle verantwoordingsstukken dienen er bij gevoegd.

Art. 4. — Onderhavig besluit treedt in werking den datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Ministerieel besluit van 13 Januari 1945

betreffende het deponeren van Belgische effecten onder zich gehouden door natuurlijke of rechtspersonen die op Fransch grondgebied verblijven of gevestigd zijn (Staatsblad, 15-16 Januari 1945, bl. 199).

Gelet op de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de Belgische en vreemde effecten en inzonderheid op artikel 10 van dit besluit; — Gelet op artikel 32ª van voormelde besluitwet, — Besluit :

Artikel 1. — De op Fransch grondgebied verblijvende of gevestigde natuurlijke of rechtspersonen zijn ertoe gehouden de Belgische effecten welke zij onder zich houden vóór 21 Januari 1945 voor rekening van den eigenaar te deponeren bij een *sub* artikel 1 van de Fransche verordening van 7 October 1944 (betreffende het deponeren van op Fransch grondgebied bewaarde buitenlandsche deviezen en *dito* roerende waarden) bedoeld tusschenpersoon.

Art. 2. — Onderhavig besluit treedt in werking den datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Besluitwet van 19 Januari 1945

houdende oprichting van een Dienst voor Onderlinge Hulpverlening (Staatsblad, 26 Januari 1945, bl. 393).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De accoorden tot onderlinge hulpverlening tusschen de Vereenigde Volkeren gaan uit van het essentieel beginsel volgens hetwelk ieder van die volkeren alles geeft wat het kan in het belang van allen. Elke natie beslist soeverein, binnen de perken van haar middelen, omtrent den omvang van haren inbreng.

Deze accoorden steunen op de fundamenteele bezorgdheid om enorme internationale goud- of deviezenbewegingen gedurende of na den oorlog te vermijden.

Deze accoorden gaan niet over een ruil van goederen of van diensten, want het begrip van een passende verrekening bestaat niet. Bovendien moeten er niet te veeljeren elementen in aanmerking genomen worden bij de eindafrekening: de afgelegde lijdensweg, de gebrachte offers, en, aan den anderen kant, de verkregen of te verkrijgen voordeelen.

België heeft met de Vereenigde Staten twee accoorden gesloten :

1° Het accoord genaamd *Lease-Lend Agreement*, de dato 16 Juni 1942, houdende bepaling van de voorwaarden waaronder België van de door de Vereenigde Staten te verstrekken leveringen en prestaties mag genieten;

2° Het accoord genaamd *Reverse Lease-Lend Agreement*, vaak aangeduid als accoord strekkend tot *Reciprocal Aid*, ondertekend op 30 Januari 1943 en dat in wederkeerig verband staat met het eerste accoord.

Aan den anderen kant worden de betrekkingen van België met Groot-Brittannië beheerscht door het accoord genaamd *Mutual Aid*, gesloten op 17 Augustus 1944.

Een vierde accoord werd op 27 Mei 1944 gesloten tusschen den Opperbevelhebber van de Geallieerde Expeditielegers en de Belgische Regeering met betrekking tot de opeischingen in België. Het strekt ertoe de voorwaarden te bepalen van de uitvoering van *reverse lease-lend* en *mutual aid* gedurende het stadium van de militaire verrichtingen op Belgisch grondgebied.

België gaat zijn deelneming aan den oorlog op ruime schaal kunnen uitbreiden; op alle gebieden gaat een zeer groote bedrijvigheid ontstaan. Om doelmatig te zijn, moet die bedrijvigheid geordend worden. Een centrum moet tot stand komen aan hetwelk al de aanvragen moeten gericht worden en vanwaar uit die ter uitvoering worden verdeeld. Dit centrum zal de Dienst voor Onderlinge Hulpverlening zijn, waarvan de oprichting bij de internationale accoorden is voorzien.

De stichting van dezen dienst is buitendien noodig om verscheidene louter nationale redenen :

Tal van strafdepartementen of lichamen gaan geven en ontvangen zonder dat daarbij geld binnenkamt of uitgaat. Een regelend organisme moet elkeen betalen of zich door elkeen laten betalen, zooniet zouden de regelen van een gezond begrootingsbeleid niet kunnen worden nageleefd.

Vervolgens is het onmogelijk met juistheid het bedrag en den aard te voorzien van de uitgaven en ontvangsten in *reverse lease-lend* of *mutual aid*. Aangezien, daarenboven, de behoeften

waaraan zal moeten voldaan worden, van dringenden aard zijn, is het noodzakelijk dat het lichaam dat voor de betalingen moet zorgen — en waaraan aanzienlijke voorschotten zullen moeten verleend worden — niet onderworpen zijn aan de formele regelen van de comptabiliteit der strafontvangsten en -uitgaven.

Ten slotte zullen de leveranties en de prestaties van ingewikkelden aard zijn; compensaties zullen moeten gezocht en verkregen worden. Er moet gezorgd worden voor de regelmatige financiering van zeer groote uitgaven, daarom dient er voorzien, geraamd en geschat, want het opmaken van de verrekningen zal tijd vragen en de aanvankelijke gegevens zullen vaak onnauwkeurig zijn.

Dit alles zal slechts mogelijk en doeltreffend zijn indien de centralisatie door één enkel organisme wordt verzekerd.

De uitvoering — op het nationaal plan — van voormelde accoorden zal dus slechts op doelmatig en met de belangen van den Staat overeen te brengen wijze kunnen bereikt worden door het centraliseeren, in den schoot van één enkel organisme, van de verscheidene verrichtingen.

Om dit doel te bereiken hebben wij de eer Uwe Koninklijke Hoogheid de oprichting van een « Dienst voor Onderlinge Hulpverlening » voor te stellen.

Bezorgd om de controle van de wegevende macht op de ontvangsten en uitgaven van den dienst — optredend in naam en voor rekening van het openbaar gezag — te verzekeren en tevens ten einde de vlugge werking van de uitvoerende macht mogelijk te maken, zijn wij echter tot het besluit gekomen dat het noodzakelijk was, voor de normale uitvoering van de vorenbedoelde accoorden, een organisme op te richten dat een verpersoonlijkte administratie uitmaakt.

Dit lichaam ten algemeene nutte zal rechtspersoonlijkheid bezitten onderscheiden van die van den Staat, maar zal onderworpen blijven aan het gezag van den Minister die de verantwoordelijkheid draagt van het Departement waaronder de bevoegdheden van den dienst normaal ressorteeren.

Aldus wordt geen inbreuk gemaakt op het autoriteitsbeginsel, vermits het onderwerpelijk organisme zal beheerd worden door rechtstreeksche gemachtigden — ambtenaren of daarmede gelijkgestelde personen — van de verantwoordelijke Ministers, hetgeen elke inmenging van particuliere belangen in het beheer van de Staatsgelden moet uitsluiten.

Artikel 1 van titel I van onderhavig ontwerp van besluitwet brengt, onder het gezag van den Minister van Financiën, de rechtspersoonlijkheid tot stand van den Dienst voor Onderlinge Hulpverlening, waarvan de handelingen in zijn betrekkingen met de particulieren, zijn geacht daden van koophandel te zijn wanneer zij niet een opscheping ten doel hebben. Artikel 2 stelt vast waar de zetel van den dienst gelegen is en laat eventuele vestiging van kantoren in België en in het buitenland toe; artikel 3 omschrijft, op niet beperkende wijze, het doel van den dienst.

Titel II van het ontwerp handelt over de organen van bestuur en beheer van den dienst.

Om de hierboven uiteengezette redenen is het van belang, dat de directeur-generaal van den dienst de vrijheid en de mogelijkheid bezit om snel op te treden, binnen de perken van de hem verleende machten.

De uitoefening van die macht wordt tegelijkertijd aangevuld en eventueel gemilderd door het optreden van de leden van den raad van den dienst die, onder voorzitterschap van den directeur-generaal, tot de verwezenlijking van het doel van den dienst hun medewerking moeten verleenen als gemachtigden van de verschillende Ministers die in de uitvoering van de vorenvermelde accoorden organiek tusschenkomen.

Om dat doel te bereiken voorziet artikel 4 van het ontwerp van besluitwet de benoeming, in de hoedanigheid van leden van den raad van den dienst, van twee gemachtigden van den Minister van Financiën en van een gemachtigde van de Ministers van Economische Zaken, van Openbare Werken, van Verkeerswezen en van Ravitailleering.

Titel III houdt vaststelling van het statuut van den dienst met betrekking tot de uitgaven, de begrooting, de comptabiliteit en het belastingregime.

De verplichting tot naleving van de normen welke door ons recht in zake begrooting zijn voorgeschreven, de noodzakelijkheid om den dienst het spoedig afhandelen van verrichtingen mogelijk te maken, vereischen dat de comptabiliteit van de bestuursuitgaven volledig afgescheiden is van die van de verrichtingen van den dienst.

Artikel 10 bepaalt dus dat, aangezien de bestuursuitgaven van den dienst ten bezware van den Staat komen, de dienst jaarlijks voorstellen van een begrooting van zijn bestuursuitgaven bij den Minister van Financiën indient.

Artikel 11 betreft het voeren van een dubbele comptabiliteit van de verrichtingen van den dienst, het opmaken van een balans en van een uitkomstenrekening.

In het belang van de Schatkist en wegens den juridischen aard van den dienst schrijft artikel 12 voor dat de beschikbare gelden van den dienst bij de Nationale Bank van België en bij het Postcheckkambt zullen worden geplaatst.

Naar luid van artikel 13 is de directeur-generaal van den dienst onderworpen aan de rechtsmacht van het Rekenhof, artikelen 10 en 11 der wet van 15 Mei 1846 en artikelen 7 tot 13 der wet van 20 October 1846 zijn op hem van toepassing.

Uit belastingoogpunt is de dienst, bij artikel 14 van het ontwerp van besluitwet, met den Staat gelijkgesteld voor de toepassing van de wetten op de registratie-, zegel-, griffie- en hypotheekrechten, op de met het zegel gelijkgestelde belastingen alsmede op de directe belastingen. Hij is vrij van alle belastingen of heffingen ten behoeve van de provincien en gemeenten.

De dienst betaalt nochtans de belastingen en taken betreffende het koopen en verkoopen van waren, behoudens wat betreft de leveranties aan de geallieerde expeditielegers of aan de Belgische openbare besturen.

Dit belastingstelsel is voldoende verantwoord door het feit dat, aangezien de dienst rechtstreeks van den Staat uitgaat en een verpersoonlijkte tak van de administratie is, de betaling van belastingen door den Staat aan zich zelf de volbrenging van de opdracht van den dienst slechts kan schaden.

Buitendien zijn die belastingvrijdommen het gevolg van internationale verbintenissen. De dienst geniet eveneens portvrijdom.

Titel IV van onderhavig ontwerp van besluitwet schrijft de wijze van controle en van toezicht op den dienst voor. Die bepalingen vergen geen bijzonder commentaar; zij hebben tot doel de wetgevende macht en de uitvoerende macht de middelen van toezicht en controle aan de hand te doen welke door ons publiek recht en ons administratief recht voorzien zijn.

Na controle door het Rekenhof worden de ter uitvoering van de tweede alinea van artikel 17 aan hetzelfde geleverde verantwoordingsstukken aan den dienst teruggezonden om te dienen voor het later opmaken van de verrekningen onder natiën.

Buitendien is de dienst onderworpen aan de toepassing van artikel 6 van het koninklijk besluit van 7 Juni 1938 tot oprichting van de Inspectie van Financiën.

Onder titel V — diverse bepalingen — valideert artikel 21, voor zoover noodig, binnen het bestek van het ontwerp van besluitwet, alle handelingen die, op den voor zijn inwerkingtreding vastgestelden datum, verricht waren met het oog op de uitvoering van de bij artikel 3 bedoelde accoorden. Die bepaling is noodig om de vóór het inwerkingtreden van onderhavig ontwerp van besluitwet uitgevende verrichtingen in te schakelen in de bedrijvigheid van den dienst.

Gelet op de accoorden *Mutual Aid* en *Reverse Lend-Lease* genaamd, die door de Belgische regering met de regering van Groot-Brittannië en de Vereenigde Staten van Amerika werden gesloten; — Overwegende dat het dringend noodzakelijk is de vereischte maatregelen uit te vaardigen om de regelmatige en doeltreffende uitvoering van bewuste accoorden te verzekeren; — Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij buitengewone machten aan den Koning worden verleend, en inzonderheid op 29 van bewuste wet; — Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken en Buitenlandschen Handel, den Minister van Financiën, den Minister van Openbare Werken, den Minister van Economische Zaken den Minister van Verkeerswezen, den Minister van Ravitailleering en op advies van de in Raad vergaderde Ministers. — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

TITEL I. — AARD EN DOEL.

Artikel 1. — Onder het gezag van den Minister van Financiën wordt een rechtspersoon, « Dienst voor Onderlinge Hulpverlening » genaamd, tot stand gebracht en aangeduid door de initiaalletters O.M.A.

De handelingen van den dienst, in zijn betrekkingen met de particulieren, zijn geacht commercieel te zijn als zij niet een opscheping ten doel hebben.

Art. 2. — De zetel van den dienst is gevestigd te Brussel of in een aangrenzende gemeente.

De dienst mag, met bewilliging van den Minister van Financiën, kantoren vestigen in België of in het buitenland.

Art. 3. — De dienst heeft ten doel de uitvoering van het financieel gedeelte van de accoorden genaamd *Mutual Aid* en *Reverse Lend-Lease*, gesloten door de Belgische regering met de regeringen van Groot-Brittannië en de Verenigde Staten van Amerika.

Hij is er alleen toe bevoegd voor rekening van den Belgischen Staat te contracteeren in alle aangelegenheden met betrekking tot leveranties of prestaties voortvloeiend uit deze accoorden.

Hij contrôleert de in België door de geallieerde expeditielegers gedane opeischingen en zorgt voor de betaling ervan.

Hij bewerkstelligt de noodige coördinatie ter uitvoering van de hooger genoemde accoorden, uitvoering waartoe hij alle om het even welke maatregelen neemt.

TITEL II. — BESTUUR EN BEHEER VAN DEN DIENST.

Art. 4. — De dienst wordt bestuurd door een directeur-generaal, bijgestaan door een raad bestaande uit zes leden, onder voorzitterschap van den directeur-generaal.

Van de zes leden vertegenwoordigen er twee den Minister van Financiën; elk der vier andere leden vertegenwoordigt respectievelijk den Minister die de Economische Zaken, de Openbare Werken, het Verkeerswezen en de Ravitailleering onder zijn bevoegdheid heeft.

Art. 5. — De directeur-generaal, voorzitter van den raad, wordt benoemd en kan worden afgesteld door den Koning, op de voordracht van elk der betrokken Ministers.

De mandaten van de leden van den raad zijn onbezoldigd; er mogen hun echter presentiepenningen worden toegekend. Het bedrag ervan wordt door den Minister van Financiën vastgesteld.

Art. 6. — De voorzitter, directeur-generaal, bezit, in het bestek van onderhavige besluitwet, al de noodige machten om het doel van den dienst te verwezenlijken. Hij benoemt inzonderheid de leden van het personeel en stelt ze af; hij stelt hun wedde vast overeenkomstig de bepalingen van artikelen 18 en 19 van onderhavige besluitwet.

Hij vertegenwoordigt den dienst in alle openbare en onderhandsche akten; de rechtsvorderingen worden ingesteld en verdedigd op naam van den dienst, op vervolging en ten verzoeken van den voorzitter, directeur-generaal.

Hij mag, met het oog op bepaalde handelingen, zijne machten overdragen aan door den raad aangenomen personen. Bij ontstentenis of belet van den voorzitter, directeur-generaal, wordt zijn functie uitgeoefend door een persoon aangeduid door den Minister van Financiën.

Art. 7. — De raad staat den voorzitter, directeur-generaal, bij in het beheer van den dienst en verzekert de coördinatie van de werking der verschillende

ministerieele departementen bij de uitvoering van bovenbedoelde accoorden.

Art. 8. — De raad vergadert ten minste tweemaal per maand, op convocatie vanwege den voorzitter, directeur-generaal.

Hij neemt geldige beslissingen als de meerderheid der leden aanwezig of vertegenwoordigd is.

Elk lid, belet of afwezig, mag één zijner collega's in den raad schriftelijk delegeeren om hem in de vergaderingen van den raad te vertegenwoordigen. Geen gedelegeerde mag meer dan één afwezig lid vertegenwoordigen.

De beslissingen van den raad worden met meerderheid van stemmen genomen.

Brengt de raad een ongunstig advies uit ten opzichte van een door den voorzitter, directeur-generaal, ingediend voorstel, dan mag deze geen gevolg geven aan bewust voorstel zonder te rade te gaan bij den Minister van Financiën namens den raad.

Art. 9. — De raad stelt het huishoudelijk reglement van den dienst vast en legt het aan den Minister van Financiën voor tot goedkeuring.

TITEL III. — BEGROTING, COMPTABILITEIT EN FISCAAL REGIME.

Art. 10. — De bestuursuitgaven van den dienst worden door den Staat bekostigd. De daartoe noodige kredieten worden uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Financiën.

De dienst is ertoe gehouden het ontwerp van begroting van de bestuursuitgaven van het volgend dienstjaar aan den Minister van Financiën tot goedkeuring voor te leggen, uiterlijk op 15 Juli van elk jaar.

Art. 11. — Voor het comptabiliseeren van de verrichtingen van den dienst wordt het dubbel boekhouden toegepast.

De raad sluit per 31 December van elk jaar de rekeningen van den dienst af, maakt de balans en de uitkomstenrekening op en legt een verslag voor omtrent zijn activiteit gedurende het verstreken dienstjaar.

Al de ontvangsten en uitgaven van den dienst, welke ook de oorsprong ervan zij, worden in deze bescheiden opgenomen.

Het saldo van elk beheer wordt op nieuwe rekening overgedragen.

Art. 12. — De beschikbare gelden van den dienst worden gedeponereerd bij de Nationale Bank van België of bij het Postcheckambt.

Art. 13. — De voorzitter, directeur-generaal, van den dienst is onderworpen aan de rechtsmacht van het Rekenhof; hij leidt de comptabiliteit en is belast met de ontvangst- en uitgaveverrichtingen. De artikelen 10 en 11 der wet van 15 Mei 1846 en de artikelen 7 tot 13 der wet van 29 October 1846 zijn op

hem van toepassing; hij is ervan ontheven een waarborg te stellen.

Art. 14. — De dienst is gelijkgesteld met den Staat voor de toepassing van de wetten op de registratie, zegel-, griffie- en hypotheekrechten, op de met het zegel gelijkgestelde belastingen alsmede op de directe belastingen.

Hij is vrij van alle belastingen of taksen ten behoeve van de provinciën en de gemeenten.

Hij betaalt nochtans de belastingen en taksen in verband met den aankoop en den verkoop van koopwaren, behoudens wat betreft de leveringen aan de geallieerde expeditielegers of aan de Belgische openbare administraties.

De dienst geniet portvrijdom.

TITEL IV. — TOEZICHT EN CONTROLE.

Art. 15. — De raad van den dienst stuurt aan den Minister van Financiën, ten laatste vóór den 15^e der volgende maand, een maandverslag behelzende inzonderheid den staat der verbintenissen van den dienst. Hij stuurt mede aan den Minister van Financiën een afschrift van de notulen der vergaderingen van den raad.

Art. 16. — De balans, de uitkomstenrekening en het jaarverslag worden door den dienst opgemaakt ten laatste op 31 Maart van elk jaar. Zij worden den Minister van Financiën tot goedkeuring voorgelegd en door hem aan de Wetgevende Kamers medegedeeld. Deze bescheiden worden in het *Staatsblad* gepubliceerd door toedoen van den Minister van Financiën.

Art. 17. — De per 31 December opgemaakte rekeningen van jaarlijksch beheer worden aan het Rekenhof overgemaakt, ten laatste op 1 April van elk jaar.

De verantwoordingsstukken worden elke maand ter contrôle overgemaakt aan dit college en door hetzelfde teruggestuurd, met zijn aanmerkingen, binnen de maand die op de mededeeling volgt.

Art. 18. — De Minister van Financiën bepaalt het kader van het personeel van den dienst.

Art. 19. — De vaste of tijdelijke bedienden van den Staat, bij den dienst gedetacheerd, zijn beheerscht door het statuut van het Rijkspersoneel; de andere leden van het personeel van den dienst zijn, volgens den aard van hun prestaties, beheerscht door het bediendencontract of door het arbeidscontract.

TITEL V. — DIVERSE BEPALINGEN.

Art. 20. — De liquidatie van den dienst wordt uitgesproken bij in den Ministerraad overlegd koninklijk besluit. De Minister van Financiën bepaalt de modaliteiten van de vereffening.

Art. 21. — Voor zoover noodig worden in het bestek van onderhavige besluitwet gevalideerd, alle handelingen verricht, op den datum vastgesteld voor

de inwerkingtreding, met het oog op de uitvoering van de bij artikel 3 van bewuste besluitwet bedoelde accoorden.

Art. 22. — De Minister van Financiën, de Minister van Openbare Werken, de Minister van Economische Zaken, de Minister van Verkeerswezen en de Minister van Ravitaillering zijn belast, ieder wat hem betreft, met de uitvoering van onderhavige besluitwet, die in werking treedt den dag van bekendmaking in het *Staatsblad*.

Besluitwet van 24 Januari 1945

tot aanvulling en wijziging van sommige bepalingen van verscheidene monetaire besluitwetten van 6 October 1944 met betrekking tot de gerepatrieerden (Staatsblad, 26 Januari 1945, bl. 397).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De terugkeer van de 600.000 thans in het buitenland verblijvende Belgen zal een reeks problemen in het leven roepen die de aandacht van de regeering ten volle op zich trekken.

Onderhavig ontwerp van besluitwet brengt een oplossing aan die, welke de toepassing van de monetaire besluitwetten van 6 October 1944 zal doen ontstaan.

Het bestaan van verzamelcentra voor gerepatrieerden, van het internationaal organisme U.N.R.R.A. en van het Belgisch Commissariaat voor Repatriëring maakt het mogelijk een speciaal systeem van aangifte en deponering van de aan gerepatrieerden toebehoorende activa tot stand te brengen. De voorgestelde inrichting zal het mogelijk maken bedrog te vermijden en tevens de behartiging van de belangen der betrokkenen te verzekeren.

Het blijkt van nut de aandacht te vestigen op artikel 3 van het ontwerp van besluitwet, dat deponering gelast van de Duitse bankbiljetten van allen aard, welke de gerepatrieerde bij zijn terugkeer in België onder zich heeft. De regeering is ertoe besloten door strenge maatregelen de misbruiken te vermijden die zich aan het einde van den vorigen oorlog hebben voorgedaan ter gelegenheid van het overnemen der marken. De houder van Duitse bankbiljetten zal moeten verantwoorden onder welke voorwaarden de biljetten verkregen werden en de deponering sluit hoegenaamd niet de latere erkenning van een ruilrecht in zich.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden verleend; — Gelet op de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten der Nationale Bank van België en de gelddeposito's in landsmunt, de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de Belgische en vreemde effecten, de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de aangifte van vermogens in goud en in vreemde munten, van buitenslands gelegen goederen en van waarden op het buitenland, en de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de wisselcontrôle; — Gelet op de dringende noodzakelijkheid; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en op het in Raad overlegd advies van de Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — Voor de toepassing van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten der Nationale Bank van België en de gelddeposito's in landsmunt, van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de Belgische en vreemde effecten, van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de aangifte van vermogens in goud en in vreemde munt, van buitenslands gelegen goederen en van waarden op het buitenland, en van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de wisselcontrôle, sluit de term « in België gerepatrieerd buitenlander » ieder persoon in wien de Commissaris voor Repatriëring die hoedanigheid toekent.

Art. 2. — Artikel 12 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten der Nationale Bank van België en de gelddeposito's in landsmunt wordt ingetrokken en door onderstaande bepalingen vervangen :

« Art. 12. Ieder gerepatrieerde Belg en ieder in België gerepatrieerd buitenlander is ertoe gehouden de biljetten der Nationale Bank die geen wettelijken koers meer hebben en die hij onder zich heeft aan te geven en te deponeren volgens de modaliteiten en binnen de termijnen door den Minister van Financiën bepaald.

» De eigenaar dier biljetten zal moeten laten blijken dat hij de aangegeven biljetten verkregen heeft zonder de in België vigeerende wetsbepalingen te overtreden en dat zij niet behooren tot of niet voortkomen van onderhoorigen van tegen België of zijn geallieerden oorlogvoerende landen. Dit bewijs zal mogen gevorderd worden voor de biljetten aangegeven door hen die sinds 9 October 1944 gerepatrieerd zijn.

» De Minister van Financiën bepaalt de voorwaarden waaronder, vóór de aangifte en het deponeren, een omwisseling van oude biljetten tegen nieuwe biljetten zal kunnen verleend worden ten beloope van 2.000 frank per persoon die het gezin van den gerepatrieerde uitmaakt en hem vergezelt.

» Het bedrag der biljetten waarvan de eigenaar zal voldaan hebben aan de voorschriften van dit artikel zal op naam van den in de aangifte aan den Postcheck- en Girodienst, te Brussel, aangeduiden eigenaar gesteld worden ten beloope van 3.000 frank in vrije rekening, en voor het overige, ten bedrage van 40 pCt. in tijdelijk onbeschikbare bijzondere rekening en van 60 pCt. in geblokkeerde bijzondere rekening.

» De bepalingen van alinea's 2, 3 en 4 van artikel 17 zijn van toepassing op die rekeningen.

» *Art. 12bis.* De Minister van Financiën stelt de modaliteiten en de termijnen vast volgens welke de buitenlandsche gerepatrieerden die door België transiteeren de Belgische bankbiljetten die geen wettelijken koers meer hebben en welke zij onder zich houden moeten aangeven en deponeren.

» Hij wordt ertoe gemachtigd de voorwaarden te bepalen waaronder de biljetten die geen wettelijken koers meer hebben tegen biljetten van het nieuw type worden geruild en te beslissen over de bestemming der gedeponeerde sommen, inzonderheid op grond van de desbetreffende internationale akkoorden die door België ondertekend werden of zullen worden. »

Art. 3. — De besluitwet van 6 October 1944 betreffende de aangifte van vermogens in goud en in vreemde munten, van buitenslands gelegen goederen en van waarden op het buitenland, wordt aangevuld door toevoeging van een onderstaand artikel *5bis* :

« *Art. 5bis.* Ieder gerepatrieerde Belg en ieder in België gerepatrieerde buitenlander is ertoe gehouden de Deutsche bankbiljetten van elken aard waarvan hij houder is te deponeren bij zijn terugkeer in België en de voorwaarden waaronder hij ze verkregen heeft te verantwoorden.

» De Minister van Financiën mag een bedrag in Belgische franks bepalen dat de Belgische gerepatrieerden kunnen bekomen op het tijdstip van hun terugkeer in ruil voor zekere buitenlandsche deviezen. Dit bedrag zal de som niet mogen overschrijden welke noodig is om de bedragen voltallig te maken welke op grond van alinea 3 van artikel 12 der besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten der Nationale Bank, de gerepatrieerden kunnen bekomen door omwisseling, tegen nieuwe biljetten, van Belgische biljetten die geen wettelijken koers meer hebben. »

Art. 4. — De eerste alinea van artikel 6 der besluitwet van 6 October 1944, betreffende de aangifte van vermogens in goud en in buitenlandsche munt, van de buitenslands gelegen goederen en van de waarden op het buitenland, wordt ingetrokken en door onderstaande bepaling vervangen : « De Minister van Financiën legt de wijze waarop en den vorm waaronder de aangiften moeten gedaan worden, zoomede de wijze van deponeren van Deutsche bankbiljetten vast. Hij stelt eveneens de methodes van raming vast. »

Art. 5. — Artikel 5 der besluitwet van 6 October 1944 betreffende de Belgische en vreemde effecten wordt aangevuld door toevoeging van onderstaande alinea :

« De door de gerepatrieerden onder zich gehouden effecten moeten aangegeven en gedeponerd worden naar de wijze en binnen de termijnen door den Minister van Financiën vastgesteld. »

Art. 6. — Artikel 18 der besluitwet van 6 October 1944 betreffende de Belgische en vreemde effecten wordt aangevuld door toevoeging, na het zinslid « op de in het buitenland aangegeven effecten », van de woorden : « alsmede op de door de gerepatrieerden aangegeven effecten ».

Art. 7. — De besluitwet treedt in werking den dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Ministerieel besluit van 24 Januari 1945

betreffende de toepassing op de gerepatrieerden van sommige monetaire besluitwetten van 6 October 1944 (Staatsblad, 26 Januari 1945, bl. 399).

Gelet op de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België; — Gelet op de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de telling van Belgische en vreemde effecten; — Gelet op de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de aangifte van vermogens in goud en in vreemde munten, van buitenslands gelegen goederen en van waarden op het buitenland; — Gelet op de besluitwet van 24 Januari 1945 tot aanvulling en wijziging van sommige bepalingen van verscheidene muntbesluiten van 6 October 1944

om rekening te houden met de speciale voorwaarden, ontstaan door het terugkeeren van de gerepatrieerden, — Besluit :

Voorafgaande formaliteiten.

Artikel 1. — Ieder gerepatrieerde Belg of ieder in België gerepatrieerde vreemdeling moet, vóór of bij zijn terugkeer, aan den gemachtigde van de Nationale Bank en van het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel bij een verzamelcentrum in het buitenland of, zoo de gerepatrieerde niet langs een dergelijk centrum komt, aan de douane van het grenskantoor waarlangs hij in België binnenkomt, een in duplo op te maken lijst afgeven houdende vermelding inzonderheid van :

a) het in letterschrift uitgedrukte aantal biljetten van de Nationale Bank van België van 100, 500, 1.000 en 10.000 frank welke geen wettelijken koers meer hebben;

b) de in letterschrift uitgedrukte waarde van de Deutsche bankbiljetten;

c) het in letterschrift uitgedrukte aantal en de beschrijving van Belgische en buitenlandsche effecten;

d) het aantal, het gewicht en het gehalte van de goudstaven, het aantal en de nominale waarde van de goudstukken (met uitzondering van de munten van verzamelingen), de waarde van de vreemde bankbiljetten, het aantal en de beschrijving van de vreemde roerende waarden en van de in vreemde munt luidende (of een wisselclausule bevattende) Belgische roerende waarden welke hij onder zich heeft.

De lijst zal onderscheiden of het gaat om vermogens waarvan de gerepatrieerde houder is of om vermogens welke hij onder zich heeft in België of in het buitenland. Bij twijfel voor laatstgemelde categorie zal de gerepatrieerde het maximum en het minimum aanduiden waartusschen de samenstelling van elk der categorieën zijner vermogens zich bevindt.

De gemachtigde van de Nationale Bank en van het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel of de douane vergewist zich van de juistheid der aangifte met betrekking tot de vermogens waarvan de gerepatrieerde houder is.

Naam en adres van den eigenaar der vermogens welke de gerepatrieerde slechts voor andermans rekening onder zich mocht houden zullen op die lijst worden vermeld.

De lijst zal insgelijks nader bepalen hoeveel personen van het gezin van den gerepatrieerde deel uitmaken en hem vergezellen.

Melding van de afgifte van die lijst wordt gemaakt op de aan den houder behorende identiteitsstukken en een exemplaar van de lijst wordt aan den gerepatrieerde afgegeven na gevisieerd te zijn geweest door den gemachtigde van de Nationale Bank en van het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel of den aangestelde van de douane. Het ander, insgelijks

gevisieerd, exemplaar wordt aan de Nationale Bank van België toegezonden.

Deposito en aangifte der vermogens.

Art. 2. — Ieder gerepatrieerde Belg of ieder in België gerepatrieerde buitenlander is ertoe gehouden de biljetten der Nationale Bank van België, welke geen wettelijken koers meer hebben en waarvan hij houder is, aan te geven en te deponeren :

a) hetzij in handen van een gemachtigde van de Nationale Bank bij het verzamelcentrum in het buitenland;

b) hetzij, indien de gerepatrieerde niet langs een dergelijk centrum doorkomt, in handen van een gemachtigde der Nationale Bank bij een verzamelcentrum in België, binnen acht dagen na afgifte van de bij artikel 1 van onderhavig besluit voorziene lijst.

Bedoelde aangiften en deposito's kunnen enkel geschieden op vertoon van de in vorenstaand artikel 1 vermelde lijst.

Art. 3. — Ieder gerepatrieerde Belg of ieder in België gerepatrieerde buitenlander is ertoe gehouden de Deutsche bankbiljetten, waarvan hij houder is, in dezelfde voorwaarden en termijnen aan te geven en te deponeren.

Art. 4. — Ieder gerepatrieerde Belg en ieder in België gerepatrieerde buitenlander is ertoe gehouden, binnen de maand van zijn terugkeer in België, zich naar een agentschap der Nationale Bank van België te begeven en :

1° aldaar een aanvullende aangifte en het deposito te doen van de Belgische bankbiljetten die geen wettelijken koers meer hebben waarvan hij op het tijdstip van zijn repatriëering houder was in België. De aangifte zal het nummer en den uitgiftedatum van de aangegeven biljetten vermelden. Eventueel zal de gerepatrieerde insgelijks, in overeenstemming met artikel 10 der besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten der Nationale Bank, aangifte doen van de biljetten die zich in het buitenland bevinden en waarvan hij eigenaar is. Op die aangiften zal hij het volgnummer vermelden van die welke op grond van artikel 2 van onderhavig besluit werd gedaan;

2° aldaar de Belgische effecten aan te geven waarvan hij houder is;

3° aldaar alle Belgische effecten te deponeren waarvan hij houder was of welke hij onder zich had in België op het tijdstip van zijn repatriëering;

4° aldaar, overeenkomstig artikel 30 der besluitwet van 6 October 1944, betreffende de Belgische en vreemde effecten, de vreemde effecten die hij onder zich heeft, aan te geven;

5° aldaar de aangifte te doen welke beoogd wordt in artikel 5 der besluitwet van 6 October 1944, betreffende de aangifte van vermogens in goud en

in vreemde munten, van buitenlands gelegen goederen en van waarden op het buitenland.

Art. 5. — De bij vorenstaand artikel 4 voorziene verrichtingen dienen gelijktijdig te geschieden en op afgifte van het in het bezit van den gerepatrieerde zijnde exemplaar van de in artikel 1 vermelde lijst.

Ruiling.

Art. 6. — Alvorens, op grond van vorenstaand artikel 2, de aangifte en het deposito der Belgische bankbiljetten gedaan worden zal de gemachtigde agent der Nationale Bank de biljetten die geen wettelijken koers meer hebben omwisselen tegen biljetten van het nieuw type ten beloope van 2.000 frank per persoon die het gezin van den gerepatrieerde uitmaakt en hem begeleidt.

Onregelmatige gevallen.

Art. 7. — Indien een Belgisch gerepatrieerde of een in België gerepatrieerd buitenlander aan de verplichtingen van artikel 1 niet heeft voldaan, moet hij zich binnen de vijftien dagen van zijn terugkeer in België tot den gemachtigden agent van de Nationale Bank bij een verzamelcentrum wenden ten einde de toelating te vragen om de buiten omloop op gestelde Belgische biljetten en de Belgische effecten waarvan hij houder is of welke hij in België of in het buitenland bezit aan te geven en te deponeren en de ruiling te verkrijgen van de biljetten ten beloope van 2.000 frank per persoon die tot zijn gezin behoort en hem vergezelt. Hij wordt ertoe gehouden de reden op te geven waarom hij aan de verplichtingen van hoogerbedoeld artikel 2 niet heeft voldaan. Deze toelating wordt door den Minister van Financiën gegeven.

Transiteerende buitenlanders.

Art. 8. — Ieder door België transiteerende gerepatrieerde buitenlander is, wat betreft zijn buiten omloop gestelde Belgische bankbiljetten, aan de bij bovenstaande artikelen 1 en 2 voorgeschreven verplichtingen onderworpen.

Tegelijkertijd als bedoelde gerepatrieerde het deponeren en de aangifte van zijn biljetten doet, zal de gemachtigde agent van de Nationale Bank bij een verzamelcentrum hem de biljetten die geen wettelijken koers meer hebben, omruilen tegen biljetten van het nieuw type, ten beloope van 100 frank per persoon behorend tot zijn gezin en hem vergezellend.

De Minister van Financiën zal over de bestemming van de krachtens dit artikel gedeponeerde sommen beschikken, op grond van de desbetreffende internationale overeenkomsten die door België ondertekend werden of zullen worden.

Algemeene bepalingen.

Art. 9. — De in hoogerbedoelde artikelen 2 en 3, 1° en 2°, van artikel 4 en artikelen 7 en 8 vermelde aangiften dienen voorzien van de bewijsstukken vereischt bij artikel 12 der besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België, bij artikel 18 der besluitwet van 6 October 1944, betreffende de Belgische en vreemde effecten, en bij artikel 5*bis* der besluitwet van 6 October 1944, betreffende de aangifte van vermogens in goud en in vreemde munt, van buitenlands gelegen goederen en van waarden op het buitenland.

Art. 10. — Behalve door den Minister van Financiën ingevoerde uitzondering mogen de bij hoogerbedoeld artikel 2, 1°, 2° en 3° van artikel 4 en artikelen 7 en 8 vermelde aangiften niet gedaan worden door de gerepatrieerden tegen wie, in hun land van herkomst de door den Minister van Financiën, krachtens artikelen 9, 10 en 11 nieuw der besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank en de in landsmunt luidende vermogens en artikel 5, alinea 2, der besluitwet van 6 October 1944, betreffende de Belgische en vreemde effecten voorgeschreven termijnen mochten worden tegengeworpen.

Art. 11. — Dit besluit treedt in werking den dag van zijn bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

III. — LANDBOUW

Besluit van den Regent van 11 December 1944

waarbij een einde wordt gemaakt aan de tijdelijke geldigheid van het besluit van 26 November 1940, gewijzigd bij dat van 4 December 1940, betreffende de pachten en houdende overgangsbepalingen betreffende het regime van de pachten in oorlogstijd (Staatsblad, 5 Januari 1945, bl. 51).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Het besluit van 26 November 1940, gewijzigd bij dat van 4 December 1940, betreffende de pachten, voorziet in zijn artikel 1 dat de op datum van 28 November 1940 loopende pach-

ten verlengd worden tot op den tweeden vervalldag van den voor het vertrek vastgestelden datum welke volgt op den dag waarop de oorlogstijd een einde neemt. Het bepaalt, anderszids, in zijn artikel 4, dat de in waren of met verwijzing naar één of meer waren bedongen pachtprizen verplichtend moeten omgezet worden in speciën en dat die omzetting zal gebeuren volgens een prijslijst van de landbouwproducten, bekendgemaakt door tusschenkomst van het Ministerie van Landbouw en vastgesteld op grond van de middenprijzen der twaalf maanden welke op 10 Mei 1940 voorafgaan.

Dit besluit is nietig maar wordt voor tijdelijk geldig gehouden.

Het komt er op aan, op dit gebied, zoo spoedig mogelijk terug te keeren tot een regime dat in al de, met het algemeen belang vereenigbare maat, de vrijelijk door de partijen gesloten overeenkomsten eerbiedigt, op voorwaarde nochtans een

plotse terugkeer, zonder overgang, te vermijden naar een systeem van vrijheid dat geen voldoende rekening houdt met de huidige economische noodwendigheden.

Om die reden stelt het hiernagaaud ontwerp van besluit vanaf 1 September 1944 een einde aan de tijdelijke geldigheid van het besluit van 26 November 1940, maar behoudt nochtans voorloopig en in een beperkte mate het beginsel van de verlenging der pachten en dat van de verplichte conversie in speciën van de in waren of met verwijzing naar waren bedongen pachtprizen.

Voor wat betreft de verlenging, deze zal niet verder gaan dan de tweede verjaardag van den vervalddag volgend op den dag der volkomen bevrijding van het grondgebied. Wat de conversie in speciën betreft van de in waren of met verwijzing naar waren bedongen pachtprizen, deze zal niet meer gebeuren op grond van de middenprizen der twaalf maanden welke op 10 Mei 1940 voorafgaan, doch op grond van de officieel in zwang zijnde prizen op den door de partijen voor de betaling der pachtprizen overeengekomen datum. Zoo ook zullen de in vreemde munt of met verwijzing naar een dergelijke munt bedongen pachtprizen omgezet worden volgens den koers van aankoop bij de Nationale Bank van deze munt op den door de partijen overeengekomen datum.

Herzien het besluit van 26 November 1940, gewijzigd bij dat van 4 December 1940, betreffende de pachten; — Gezien de besluitwet van 5 Mei 1944, betreffende de besluiten genomen en de andere bestuursdaden verricht, tijdens de vijandelijke bezetting, door de secretarissen-generaal en door hen die dezer bevoegdheden hebben uitgeoefend, inzonderheid artikelen 3 en 4; — Gezien het besluit van den Regent van 6 November 1944 waarbij den datum van de volkomen bevrijding van het grondgebied wordt vastgesteld; — Op de voordracht van den Minister van Landbouw en op het advies van de Ministers die er in den Raad over beraadslaagd hebben, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Onverminderd de hiernavolgende overgangsbepalingen wordt een einde gesteld aan de tijdelijke geldigheid van het besluit van 26 November 1940, gewijzigd bij dat van 4 December 1940, betreffende de pachten.

Overgangsbepalingen.

Art. 2. — De bij het in artikel 1 bedoeld besluit voorziene verlenging van de pachten neemt een einde op den tweeden verjaardag van den vervalddag welke volgt op den dag der volkomen bevrijding van het grondgebied.

Art. 3. — De te vervallen, in waren of met verwijzing naar één of meer waren, bedongen pachtprizen moeten, ongeacht den datum van de pachten omgezet worden in speciën, zoolang de van kracht zijnde reglementeering aan den pachter de verplichte levering van deze waren oplegt.

Die omzetting geschiedt op grond van de officieele prizen in voege op den door de partijen voor de betaling der pachtprizen overeengekomen datum.

Tevens, zoo de pachtprizen in vreemde munt of met verwijzing naar een dergelijke munt bedongen zijn is de omzetting in Belgische munt verplichtend en moet geschieden volgens den koers van aankoop bij de Nationale Bank van de vreemde munt op den door de partijen voor de betaling der pachtprizen overeengekomen datum.

Art. 4. — Onderhavig besluit treedt in werking vanaf 1 September 1944.

Ministerieel besluit van 28 December 1944

ter aanvulling van het ministerieel besluit dd. 5 October 1944 tot regeling van de boscheexploitaties, alsmede van den aan- en verkoop van mijnhout (Staatsblad, 7 Januari 1945, bl. 84).

Besluit van 30 December 1944

waarbij een telling der voorraden wol wordt voorgeschreven (Staatsblad, 12 Januari 1945, bl. 147).

Zijn verplicht de bij dit besluit voorgeschreven aangifte te doen alle natuurlijke of rechtspersonen die, op 1 Januari 1945, houder waren van schapen.

Ministerieel besluit van 6 Januari 1945

betreffende de levering van gerst en wintergerst van den oogst 1944 (Staatsblad, 17 Januari 1945, bl. 218).

Ministerieel besluit van 6 Januari 1945

houdende wijziging van dat van 10 Juni 1944 betreffende de levering van haver van den oogst 1944 (Staatsblad, 17 Januari 1945, bl. 219).

Ministerieel besluit van 18 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Boscheexploitaties en Zagerijen (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 366).

IV. — NIJVERHEID

Besluit van den Regent van 4 Januari 1945

waarbij een einde wordt gesteld aan de tijdelijke geldigheid van het besluit dd. 29 Juli 1944, betreffende de dekking der lasten van de Kas voor Perequatie der Prijzen van de Kolenindustrie en -handel (Staatsblad, 8-9 Januari 1945, bl. 103). (Zie rubriek IX.)

Besluit van den Regent van 4 Januari 1945

betreffende de inschrijvingen bij de secretariaten van de bedrijfsraden, opgericht op grond van de besluitwet van 16 November 1944 houdende voorloopige inrichting van 's lands bedrijfsleven (Staatsblad, 26 Januari 1945, bl. 410).

Ministerieel besluit van 18 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Kolennijverheid (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 362).

Ministerieel besluit van 18 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der IJzer-industrie (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 362).

Ministerieel besluit van 18 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Electriciteit (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 363).

Ministerieel besluit van 18 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Glasnijverheid (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 364).

Ministerieel besluit van 18 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Papiernijverheid (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 365).

Ministerieel besluit van 18 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Bosch-exploitaties en Zagerijen (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 366).

Ministerieel besluit van 18 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad van de Diamantnijverheid en -handel (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 367).

VIII. — VERKEERSWEZEN

Besluit van 14 December 1944

houdende vaststelling van de vracht- en huurprijzen en de voorwaarden die betrekking hebben op de bevrachtings- en huurcontracten, afgesloten door bemiddeling van den Dienst voor Regeling der Binnenvaart (Staatsblad, 5 Januari 1945, bl. 53).

Besluit van 25 Januari 1945

houdende instelling, voor de gerantsoeneerde voedingswaren, van een stelsel van kortingen voor vervoer ten bate van de groot- en de kleinhandelaars (Staatsblad, 31 Januari 1945, bl. 497).

IX. — PRIJZEN EN LOONEN

Besluit van 6 December 1944

houdende vaststelling van de maximumprijzen van het bier. Erratum (Staatsblad, 25 Januari 1945, bl. 385).

Besluit van den Regent van 11 December 1944

waarbij een einde wordt gemaakt aan de tijdelijke geldigheid van het besluit van 26 November 1940, gewijzigd bij dat van 4 December 1940, betreffende de pachten en houdende overgangsbepalingen betreffende het regime van de pachten in oorlogstijd (Staatsblad, 5 Januari 1945, bl. 51). (Zie ook rubriek III.)

Besluit van 14 December 1944

houdende vaststelling van de vracht- en huurprijzen en de voorwaarden die betrekking hebben op de bevrachtings- en huurcontracten, afgesloten door bemiddeling van den Dienst voor Regeling der Binnenvaart (Staatsblad, 5 Januari 1945, bl. 53).

Besluit van 16 December 1944

houdende regeling van de prijzen van kandijnsuiker en kandijstroop (Staatsblad, 6 Januari 1945, bl. 69).

Besluit van 30 December 1944

houdende regeling der prijzen van cichoreiboonen en van verpakte cichorei (Staatsblad, 14 Januari 1945, bl. 187).

Besluit van den Regent van 4 Januari 1945

waarbij een einde wordt gesteld aan de tijdelijke geldigheid van het besluit dd. 20 Juli 1944, betreffende de dekking der lasten van de Kas voor Perequatie der Prijzen van de Kolenindustrie en -handel (Staatsblad, 8-9 Januari 1945, bl. 103).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De bij besluit dd. 20 Juli 1944 ingevoerde perequatietaxen betreffende de dekking der lasten van de Kas voor Perequatie der Prijzen van de Kolenindustrie en -handel, hebben hun oorsprong in de buitengewone en hoofdzakelijk van de eene verzending tot de andere veranderlijke onkosten voortkomend uit het wegnemen per wagen van de kolen in de mijn.

Het door dit besluit nagestreefd doel lag in het behouden van de eenvormigheid der prijzen en eveneens in het verdeelen over al de verbruikers van de last der buitengewone onkosten.

Het ministerieel besluit dd. 27 September 1944, houdende vaststelling der prijzen der steenkolen met ingang op 1 September 1944, verleend een algemeene verhooging van steenkolenprijzen. Overigens, een geleidelijke terugkeer tot meer normale economische voorwaarden rechtvaardigt het behoud der ingevoerde perequatietaxen niet meer.

Het ontwerp van besluit dat ik de eer heb aan de goedkeuring van Uwe Koninklijke Hoogheid voor te leggen heeft voor doel een einde te stellen aan de tijdelijke geldigheid van de beschikkingen van voormeld besluit.

Gelet op de besluitwet van 5 Mei 1944, betreffende de besluiten genomen en de andere bestuursdaden verricht, tijdens de vijandelijke bezetting, door de secretarissen-generaal en door hen die dezer bevoegdheden uitgeoefend hebben; — Gelet op het besluit dd. 20 Juli 1944, betreffende de dekking der lasten van de Kas voor Perequatie der Prijzen van de Kolenindustrie en -handel; — Gelet op het besluit van den Minister van Economische Zaken dd. 27 September 1944, houdende vaststelling der prijzen van de steenkolen en steenkoolbriketten met ingang van 1 September 1944; — Overwegende dat, met het oog op den terugkeer tot meer normale economische voorwaarden en op het behoud der prijzen van de steenkool op het pijl vastgesteld op 1 September 1944, het past een einde te stellen aan de tijdelijke geldigheid van voormeld besluit. dd. 20 Juli 1944, met terugwerkende kracht op 1 September 1944; — Op voorstel van den Minister van Economische Zaken en op advies van de Ministers, die er over in den Raad hebben beraadslaagd, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Er wordt met terugwerkende kracht op datum van 1 September 1944 een einde gesteld aan de tijdelijke geldigheid van het besluit dd. 20 Juli 1944, betreffende de dekking der lasten van de Kas voor Perequatie der Prijzen van de Kolenindustrie en -handel.

Art. 2. — De Minister van Economische Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Besluit van 11 Januari 1945

houdende vaststelling van de maximumprijzen van invertsuiker, van kunsthoning, van gouden stroop, van vergeoisestroop, van het product genaamd « crème de sucre » en van suikerstroop « pharmacoquée » (Staatsblad, 21 Januari 1945, bl. 311).

Besluit van 12 Januari 1945

houdende vaststelling van de maximumprijzen van broodmeersel (Staatsblad, 21 Januari 1945, bl. 316).

Ministerieel besluit van 13 Januari 1945

houdende vaststelling van de maximumprijzen der cokes, af cokesfabrieken, van 1 September 1944 af (Staatsblad, 19 Januari 1945, bl. 273).

Gelet op de besluitwet van 27 October 1939, gewijzigd door de besluitwetten van 11 en 14 Mei 1940, van 30 Augustus 1944 en van 30 November 1944, ter aanvulling van de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en voor het voorkomen en het beteugelen van de misbruiken in den handel van sommige eet- of koopwaren; — Gelet op het besluit der in Raad vergaderde Ministers dd. 1 September 1944 op het bevroezen van de onder de bezetting opgelegde prijzen; — Gelet op het ministerieel besluit van 27 September 1944, houdende vaststelling der prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten van 1 September 1944 af; — Gelet op het ministerieel besluit van 28 October 1944, houdende vaststelling der maximumprijzen der steenkolen, steenkoolbriketten en cokes te betalen aan de groothandelaars, — Besluit :

Artikel 1. — De maximumverkooprijzen der cokes op de binnenlandsche markt worden vastgesteld als volgt, in franken, per ton, op wagon van de N.M.B.S., bij vertrek uit de fabrieken :

Gewone cokes :

Grove cokes voor metaalnijverheid...fr	490,—
Kleine cokes 20/40, 40/60 en 60/80	425,—
Grésillon 10/20	375,—
Gruis 0/10	175,—

Cokes voor gieterij :

Speciale	fr 560,—
Gewone	545,—

Art. 2. — Om rekening te houden met de onvoldoende voortbrengst van kleine cokes en de noodzakelijkheid om in zekere mate tot het breken van grove cokes over te gaan, wordt de prijs van de kleine cokes voorloopig verhoogd met 85 frank per ton.

Art. 3. — Onder cokes voor gieterij verstaat men, in onderhavig besluit, cokes met de volgende eigenschappen :

Gewone gieterijcokes :

9-10 pCt. asch;
2-3 pCt. water;
0,7-0,8 pCt. zwavelphosphoorsporen.

Speciale gieterijcokes :

8-9 pCt. asch;
minder dan 2 pCt. water;
minder dan 0,7 pCt. zwavelphosphoorsporen.

Art. 4. — Kunnen den koper in rekening gebracht worden :

a) in geval van verzending per wagon van de N.M.B.S., een forfaitaire taxe van 20 centiem per ton;

b) in geval van verzending per wagon van de N.M.B.S., behalve een forfaitaire taxe van 20 centiem per ton, de bijkomende kosten van behandeling, tractie of overlading, voortvloeiende uit deze wijze van verzending;

c) in geval van verzending te water :

1° de vervoerkosten tot aan de kaai waar geladen wordt, kosten berekend volgens de officieele barema's;

2° de kosten voor het aan boord brengen, hetzij :

3 frank per ton voor afval van cokes 0/10;
8 frank per ton voor de cokes wier kalibers grooter zijn dan 10 millimeter.

Art. 5. — Wanneer de brandstof uit de fabriek wordt afgehaald zonder benutting van den normalen spoorweg of buurtspoorweg of waterweg, worden de maximumprijzen als volgt vastgesteld :

a) in geval van verkoop aan een groothandelaar worden de uit de voorgaande artikelen voortvloeiende prijzen verhoogd met :

1° 10 frank per ton voor de brandstoffen bestemd tot industrieele doeleinden;

2° 15 frank per ton voor de brandstoffen bestemd tot huishoudelijke of ambachtelijke doeleinden;

b) in geval van verkoop, zonder tusschenkomst van een groothandelaar, aan kleinhandelaars of aan verbruikers die het recht hebben rechtstreeks door het Belgisch Kolonkantoer te worden bevoorraad, worden de uit de voorafgaande artikelen voortvloeiende prijzen verhoogd met :

1° 15 frank per ton voor de cokes bestemd tot industrieele doeleinden;

2° 35 frank per ton voor de cokes bestemd tot huishoudelijke of ambachtelijke doeleinden;

c) in geval van verkoop aan de verbruikers die het recht hebben rechtstreeks door de producenten te worden bevoorraad, zonder tusschenkomst van den handel, de marktprijzen die voor den kleinhandel gelden.

Art. 6. — De door onderhavig besluit vastgestelde prijzen behelzen de commissies die aan den groothandel worden toegekend, hetzij :

5 frank per ton voor de kalibers van 10/20 mm. af;
2 fr. 50 c. per ton voor gruis 0/10.

Buiten deze commissies, heeft de groothandel recht op de in het ministerieel besluit van 28 October 1944 voorziene vergoedingen.

Art. 7. — Elke wijziging aan de leverings-, uitvoerings-, betalings- of andere voorwaarden, van aard zijnde het verkrijgen van cokes te bezwaren, is verboden.

Art. 8. — De inbreuken op de bepalingen van onderhavig besluit worden opgespoord, vastgesteld en vervolgd overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van de besluitwet van 27 October 1939 betreffende de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en het voorkomen en beteugelen van de misbruiken in den handel in sommige eet- of koopwaren, gewijzigd door de besluitwetten van 11 en 14 Mei 1940, 30 Augustus 1944 en 30 November 1944.

Art. 9. — Onderhavig besluit treedt met ingang van 1 September 1944 in werking.

Besluit van 22 Januari 1945

houdende regeling van de prijzen der confituren (Staatsblad, 25 Januari 1945, bl. 381).

Besluit van 25 Januari 1945

houdende regeling van de prijzen van de door de geallieerde legers aan de Belgische bevolking afgestane zeep en koffie en van de kreemchocolade gefabriceerd bij middel van volle chocolade insgelijks afgestaan door de geallieerde legers (Staatsblad, 31 Januari 1945, bl. 496).

X. — RANTSOENEERING EN RAVITAILLEERING

Besluit van 11 December 1944

betreffende de rantsoeneering van lamppetroleum voor huishoudelijk gebruik (Staatsblad, 1-2-3 Januari 1945, bl. 6).

Besluit van 20 December 1944

houdende vaststelling van het rantsoen afgewerkte tabaksproducten voor de maanden Maart en April 1945 (Staatsblad, 1-2-3 Januari 1945, bl. 7).

Wet van 30 December 1944

betreffende de rantsoeneering van zeep (Staatsblad, 17 Januari 1945, bl. 221).

Besluit van 6 Januari 1945

waarbij het besluit van 7 December 1944, houdende afschaffing van margarine en boterzegels aan zekere voortbrengers van vetstoffen, wordt gewijzigd (Staatsblad, 13 Januari 1945, bl. 174).

Besluit van 8 Januari 1945
betreffende de brouwerij (Staatsblad, 13 Januari 1945, bl. 176).

Besluit van 11 Januari 1945
betreffende de rantsoenering der eetwaren (Staatsblad, 13 Januari 1945, bl. 173).

Besluit van 15 Januari 1945
betreffende de rantsoenering van lamppetroleum voor huishoudelijk gebruik ten gunste van de gezinshoofden waarvan de woning enkel verbonden is met het gasnet (Staatsblad, 17 Januari 1945, bl. 222).

Besluit van 15 Januari 1945
houdende wijziging van het besluit van 2 October 1944 waarbij de samenstelling van het broodmeel wordt vastgesteld (Staatsblad, 18 Januari 1945, bl. 244).

Gezien de besluitwet van 27 October 1939, ter aanvulling van de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en voor het voorkomen en het beteugelen van de misbruiken in den handel in sommige eet- of koopwaren, gewijzigd bij de besluitwetten van 11 en 14 Mei 1940, 30 Augustus en 30 November 1944; — Gezien de besluitwet van 31 Augustus 1944, betreffende de tijdelijke maatregelen tot regeling en tot de liquidatie van de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie, inzonderheid artikelen 2 en 6; — Herzien het besluit van 2 October 1944, waarbij de samenstelling van het broodmeel wordt vastgesteld. — Besluit:

Artikel 1. — De 2° van artikel 2 van het besluit van 2 October 1944, waarbij de samenstelling van het broodmeel wordt vastgesteld, wordt door volgende tekst vervangen:

« 2° builpercentage: het meel dient gebuild op minimum 80 pCt. van de aangewende hoeveelheid gezuiverd graan. »

Art. 2. — Onderhavig besluit zal op 15 Januari 1945 van kracht worden.

Besluitwet van 22 Januari 1945
betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land (Staatsblad, 24 Januari 1945, bl. 346).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De beteugeling van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land steunt hoofdzakelijk op de besluitwet van 27 October 1939.

De bepalingen van deze besluitwet werden op 11 en 14 Mei 1940, 30 Augustus en 30 November 1944 gewijzigd.

De laatste wijziging, deze van 30 November 11., breidde de macht der Ministers van Economische Zaken, van Landbouw en van Ravitaillering zeer uit wat betreft de aangelegenheden van economischen aard; aldus liet zij de regeering toe aan de producenten die haar geen vertrouwen inboezemden, de levering van gerantsoeneerde producten te schorsen.

Deze beslissingen zijn nochtans ontoereikend.

Inderdaad, buiten de economische maatregelen, dient men aan den inspectiedienst toe te laten vaststellingen te doen welke noodig zijn tot het bewijzen van elke inbreuk, de schuldigen voor de rechtbank te dagen en den rechter toe te laten aan de schuldigen een straf op te leggen die met de inbreuk overeenstemt.

Het doel van onderhavige bepalingen is de regeering toe te laten met al de gewenschte strengheid op te treden inzonderheid tegen de producenten die weigeren hun oogst aan de ravitaillering te leveren, tegen de tusschenpersonen die van hun betrekking misbruik maken om een ongeoorloofden handel te drijven, en tegen elk persoon die buiten den regelmatigen handel tegen overdreven prijzen koopt, wanneer er vermoedens bestaan dat deze aankoop met winstbejag geschiedt.

Onderhavige tekst ordent eveneens de vroegere bepalingen die het voorwerp uitmaken van de besluitwetten van 27 October 1939, 11 en 14 Mei 1940, 30 Augustus en 30 November 1944.

Gelet op de wet van 7 September 1939 waarbij aan den Koning buitengewone machten verleend worden; — Gelet op de wet van 14 December 1944 ter aanvulling van de wet van 7 September 1939, waarbij den Koning buitengewone machten verleend worden; — Herzien de besluitwet van 27 October 1939, gewijzigd bij de besluitwetten van 11 en 14 Mei 1940, 30 Augustus en 30 November 1944, ter aanvulling van de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en voor het voorkomen en het beteugelen van de misbruiken in den handel in sommige eet- of koopwaren; — Overwegende dat het dringend noodig is de maatregelen aan te vullen, genomen om de beteugeling te verzekeren van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land; — Op de voordracht der in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — § 1. Het is verboden op de nationale markt producten, grondstoffen, eet- of koopwaren of dieren te verkoopen, te koop aan te bieden, of te koopen tegen een prijs hooger dan den op grond van de bepalingen van onderhavige besluitwet vastgestelden maximum-verkoopprijs.

Het is insgelijks verboden tegen hooger prijzen te verkoopen dan de op grond van de bepalingen van onderhavige besluitwet vastgestelde maximumprijzen voor de aanbidding, de aanneming of de uitvoering van elke prestatie, met uitzondering van deze welke geleverd worden in uitvoering van een arbeids-, bedienden-, leer- of dienstbodencontract.

§ 2. Bij ontstentenis van vaststelling van een maximumprijs, is het verboden aan prijzen te verkoopen hooger dan de normale prijzen. De Hoven en Rechtbanken oordeelen oppermachtig over het abnormaal karakter der prijzen. Zij houden te dien opzichte onder meer rekening met de verwezenlijkte winst, met den staat van de markt, de kosten van exploitatie van de handels- of de nijverheidsonderneming, zooals de opbrengst-, fabricage-, verwerkings- en vervoerkosten.

Art. 2. — De Minister die de Economische Zaken in zijn bevoegdheid heeft mag, hetzij voor het grondgebied van het Koninkrijk, hetzij voor sommige gedeelten ervan, de maximumprijzen vaststellen voor de op grond van § 1 van bovenvermeld artikel 1 bedoelde grondstoffen.

Hij mag insgelijks de maximumwinst vaststellen welke elke verkoper of tusschenpersoon zich mag toeëigenen.

Hij mag alle modaliteiten welke noodig zijn voor de tenuitvoerlegging en de toepassing van de bij onderhavig artikel voorziene schikkingen uitvaardigen.

Art. 3. — De Ministers die de Economische Zaken, den Landbouw of de Ravitaillering in hun bevoegdheid hebben mogen, ieder wat hem betreft, den

invoer, de productie, de fabricage, de bereiding, het inbezithouden, de verwerking, het gebruik, de verdeeling, den aankoop, den verkoop, de uitstalling, de vertooning, het te koop aanbieden, de levering en het vervoer van de producten, grondstoffen, waren, goederen en dieren die zij aanwijzen, verbieden, reglementeeren of contrôleeren.

Zij kunnen de uitoefening dezer bedrijvigheden voorbehouden aan personen of bedrijven die zij aanwijzen of de inrichtingen sluiten waarvan de bedrijvigheid hun overbodig of schadelijk voorkomt.

Zij mogen de bevoorrading van elken persoon of onderneming die een bedrijvigheid uitoefenen welke op grond van lid 1 van onderhavig artikel wordt gereglementeerd of gecontrôleerd, tijdelijk of definitief inkrimpen of schorsen, wanneer zij weigeren de onderrichtingen die hun worden verstrekt uit te voeren of als zij door hun verzet, hun nalatigheid of om eenigerlei andere redenen de goede werking der bevoorrading belemmeren.

Zij mogen overgaan of doen overgaan tot de opeiseling tegen betaling van de producten, grondstoffen, waren, goederen of dieren, om ze ter beschikking te stellen, hetzij van den Staat, hetzij van de openbare besturen of diensten, hetzij van privaatspersonen of private inrichtingen; zij mogen, mits bezoldiging, aan de personen die aan deze opeischingen zijn onderworpen alle voor hun tenuitvoerlegging nuttige verplichtingen opleggen.

De opeiseling mag slaan, hetzij op de voorwerpen, hetzij op de inrichting of het materieel waarmee zij worden voortgebracht, vervoerd, te koop gesteld, in bezit gehouden of verwerkt.

De bij onderhavig besluit vermelde opeischingen zijn niet onderworpen aan de wet van 5 Maart 1935 betreffende de burgers geroepen bij vrijwillige verbintenis of bij opeiseling, om de werking van de openbare diensten in oorlogstijd te verzekeren, noch aan de op grond van deze wet genomen reglementen.

De Ministers die de Economische Zaken, den Landbouw of de Ravitailleering in hun bevoegdheid hebben, mogen alle maatregelen bevelen van ruchtbaarmaking betreffende de verplichtingen, krachtens onderhavig artikel opgelegd of betreffende de tenuitvoerlegging van deze verplichtingen.

De bij artikel 6 bedoelde ambtenaren kunnen belast worden met de uitvoering van de beslissingen op grond van onderhavig besluit genomen.

Art. 4. — Het is aan om het even wie verboden aan den omloop te onttrekken de producten, grondstoffen, goederen of dieren aangewezen door de Ministers die de Economische Zaken, den Landbouw of de Ravitailleering in hun bevoegdheid hebben, zulks ieder wat hem betreft :

a) door ze voor hun gewone bestemming ongeschikt te maken, door ze te laten bederven of van waarde te laten verminderen, zelfs door nalatigheid of door gebrek aan voorzorgen;

b) door te weigeren ze te verkoopen of ze te leveren met het inzicht winst te slaan bij een verwachte stijging van de prijzen;

c) door den verkoop of de levering ervan te onderwerpen aan voorwaarden, welke niet overeenkomen met de modaliteiten door den bevoegden Minister vastgesteld.

HOOFDSTUK II

Hoofdstuk II behandelt het opsporen, het vaststellen en het vervolgen van inbreuken op de reglementeering van 's lands bevoorrading.

HOOFDSTUK III

Hoofdstuk III voorziet de straffen die zullen moeten toegepast worden inzake inbreuken op 's lands bevoorrading.

HOOFDSTUK IV

Art. 12. — Onderhavige besluitwet vervangt de besluitwet van 27 October 1939 ter aanvulling van de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en voor het voorkomen en het beteugelen van de misbruiken in den handel in sommige eet- of koopwaren. Zij komt in de plaats van genoemde besluitwet wat betreft de toepassing der schikkingen die op deze laatste betrekking hebben.

Art. 13. — Onderhavige besluitwet wordt van kracht den dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN.

(Inhoud zie laatste bladzijde van het Tijdschrift.)

GELDMARKT.

I. — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELEENINGEN (in pCt.).

2

TIJDVAK	OFFICIEELE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË									CALLGELD (in de markt)
	Disconto					Beleeningen van en voorschotten op : (*)				
	Door de N.B.B. vooraf geviseerde bankaccepten, geaccept. en doon- mentaire wissels, uit hoofde v. goedermin- en uitvoer	Bij de bank gedomici- leerde accepten en warrants	Bij de bank niet gedo- micileerde accepten	Niet geaccep- teerde wissels	Promessen	overheids- papier met maximum 120 dagen looptijd	schatkist- certificaten met meer dan 120 dagen looptijd	overheids- fondsen met meer dan 120 dagen looptijd	5 jaars- schatkist- certificaten 3 ½ pCt.	
Jaargemiddelden :										
1943	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,66
1944	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,65
Maandgemiddelden :										
1943 December	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
1944 Januari	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
Februari	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
Maart	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
April	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
Mei	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
Juni	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
Juli	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
Augustus	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
September	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625
October	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	(1) 2,50	3,—	3,50	0,625
November	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	2,50	3,—	3,50	0,625
December	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	2,50	3,—	3,50	0,875
1945 Januari	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,375	3,—	3,50	1,—
Februari	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,375	3,—	3,50	1,—

(*) Quotiteit van het voorschot in Februari 1945 :

Rentetarief 2,375 pCt. :

Krachtens de besluitwet van 6 October 1944 verlengde
Schatkistcertificaten 95 pCt.

Rentetarief 3 1/2 pCt. :

3 1/2 pCt. 5 jaarsschatkistcertificaten (besluit van 25 Octo-
ber 1941).

Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Bel-
gische financiële vorderingen op het buitenland
(besluit van 3 Februari 1942).

Quotiteit van het voorschot enkel ingewilligd in de door
de Nationale Bank van België toegestane bijzon-
dere gevallen 90 pCt.

(1) Van 20 October 1944 tot 16 Januari 1945 toegepast rentetarief op al dan niet verlengde Schatkistcertificaten met 8, 12,
24 en 36 maanden looptijd alsmede op de verlengde Schatkistcertificaten met 4 maanden looptijd.

Rentetarief 3 pCt. :

Beleeningen van en voorschotten in rekening-courant op
overheidspapier met meer dan 120 dagen looptijd,
excl. de krachtens de besluitwet van 6 October 1944
verlengde Schatkistcertificaten :

Schatkistcertificaten met 8 en 12 maanden loop-
tijd en meer 95 pCt.
Tienjaarsobligaties (1940-1950) 90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5 jaar loop-
tijd (1941-1946) 90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 15 jaar loop-
tijd en meer (1942) 90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar
looptijd (1943) 90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar loop-
tijd (1944) 90 pCt.
Andere overheidspapier 80 pCt.

II. — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEED TER ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS.

4

TIJDVAK	Banken — Depositoreringen op (1)					Algemeene Spaarkas (inlagen op spaar- boekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen preadvies	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot 20.000 fr.	20.000 tot 100.000 fr.	boven 100.000 fr.	
Jaargemiddelden :									
1942	0,50	1,—	1,25	1,40	2,—	3,—	1,50	0,50	2,50
1943	0,50	0,92	1,17	1,40	1,87	3,—	1,50	0,50	2,37
Maandcijfers :									
1943 November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,25
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,25
1944 Januari	0,50	0,82	1,05	1,32	1,62	3,—	1,50	0,50	2,25
Februari	0,50	0,82	1,05	1,32	1,62	3,—	1,50	0,50	2,25
Maart	0,50	0,82	1,05	1,32	1,62	3,—	1,50	0,50	2,25
April	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Mei	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Juni	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Juli	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Augustus	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
September	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
October	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
November	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
December	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
1945 Januari	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25

(1) Van Januari 1944 af, gemiddelde van 4 banken.

KAPITAALMARKT.

I. — NOTEERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN. — VERGELIJKENDE TABEL.

14

AARD DER EFFECTEN	Noteering voor	NOTEERING PER				
		1 Mei 1940	1 Juni 1944	3 Juli 1944	1 Augustus 1944	31 Augustus 1944
I. — Rechtstr. Belgische binnenland. Staatsschuld (Rente bij te rekenen)						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	51,75	80,95	81,10	81,50	83,50
3 pCt. Schuld, 2 ^e reeks	100,—	65,80	96,55	96,65	97,90	99,65
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	69,25	98,—	98,—	98,45	100,60
3 ½ pCt. Schuld 1943	100,—	—	92,45	91,90	92,50	95,—
Geünificeerde 4 pCt. Schuld	100,—	79,50	104,60	104,75	106,15	109,50
Tienjaars obligaties (1940-1950), 4 pCt.	100,—	—	101,55	101,80	102,45	102,75
Vijfjaars Schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1941-1946	100,—	—	101,50	102,50	101,95	103,25
Vijftienjaars (ten hoogste) Schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1942	100,—	—	102,70	102,50	103,60	103,75
Vijf- tien- twintigjaars Schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1943	100,—	—	100,90	101,—	101,25	101,85
Tienjaars Schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1944	100,—	—	—	—	100,50	100,10
4 pCt. Lotenleening van 1933	1.050,—	901,—	1.252,—	1.259,—	1.282,—	1.303,—
Lotenleening 1938 (3 ½ pCt. tot 1947; daarna 4 pCt.)	500,—	411,—	574,—	578,—	591,—	591,—
Lotenleen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	—	1.020,—	1.017,—	1.030,—	1.031,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door den Staat gewaarborgde schuld (rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	443,—	600,—	603,—	611,—	633,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maats. der Belg. Spoorw. (Zwits. schijf)	500,—	511,—	750,—	750,—	751,—	751,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij der Belgische Spoorw. (Ned. schijf)	500,—	510,—	732,—	700,—	711,—	711,—
4 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij der Belgische Spoorw. (Belg. schijf)	500,—	391,—	597,—	595,—	617,—	640,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli ..	100,—	56,—	91,—	89,65	92,50	93,25
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	—	93,65	93,20	94,25	94,65
III. — Rechtstreeksche Koloniale Schuld (geblok. stukken, verhandelbaar door overdracht).						
Kenteloos : Belgisch Congo, Lotenleening 1888	100,—	129,50	298,—	308,—	308,—	340,—
<i>Bij te rekenen rente :</i>						
3 pCt. Koloniale Schuld 1904	100,—	64,45	86,—	86,—	85,75	90,25
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	77,50	104,—	103,—	103,15	106,35
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	65,50	95,20	93,80	94,30	97,50

(*) In den regel zijn de coupons der leeningen belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje geteekend.

II. — MAANDINDEXCIJFERS VAN DE BEURS TE BRUSSEL.

15

DATUM	Algemeen Indexcijfer	Verzekeringen, bank en financ. instellingen	Onroerende goeder., hypot. en hotelwezen	Tramwegen Buurt- spoorwegen	Tramwegen en electric. (Trusts)	Gas en electriciteit	Metaal- nijverheid	Steenkolen- mijnen	Zink, lood en mijnen	Glas- en spiegelglas- fabrieken	Textielnijverh. en zijdefabrieken	Koloniale waarden	Constructie	Scheikundige producten	Diverse
-------	----------------------	---	--	-----------------------------	---------------------------------	----------------------	--------------------	--------------------	----------------------	---------------------------------	-----------------------------------	-------------------	-------------	------------------------	---------

Indexcijfers in verhouding met de noteeringen der vorige maand.

1944 3 Juli.....	107	104	109	106	105	110	116	110	111	107	108	101	110	111	105
1 Augustus.....	98	100	97	99	99	97	101	97	99	100	99	97	97	98	101

Indexcijfers in verhouding met het basistijdvak 1936 tot 1938 = 100.

1943 1 Juni.....	250	233	317	192	235	211	190	373	164	213	289	309	314	197	233
1 Juli.....	241	224	308	184	220	208	179	360	160	204	279	299	311	186	227
2 Augustus.....	199	184	259	154	174	169	169	306	135	180	235	236	268	164	186
1 September.....	210	192	264	163	187	183	181	315	144	195	248	247	287	173	199
1 October.....	237	218	286	180	213	201	192	350	156	210	277	291	310	190	224
3 November.....	238	218	290	180	213	201	189	342	158	215	279	293	314	193	230
1 December.....	243	224	312	195	223	208	189	345	164	221	294	294	323	200	240
1944 4 Januari.....	237	222	303	188	214	207	187	338	162	216	287	285	324	193	236
1 Februari.....v	231	219	300	186	211	200	183	326	154	214	277	276	320	189	229
1 Maart.....v	237	222	314	191	217	207	185	336	160	218	282	282	320	203	237
3 April.....v	245	224	325	201	226	216	187	343	167	230	291	295	344	209	243
1 Mei.....v	254	233	343	204	234	216	187	346	176	251	301	317	357	212	245
1 Juni.....v	260	242	351	207	236	214	191	346	181	281	305	330	395	211	251
3 Juli.....v	277	252	381	219	248	235	221	381	200	299	329	332	436	235	263
1 Augustus.....v	273	252	371	218	246	228	224	371	199	298	325	321	423	230	267

III. — OMZETTEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN.

TIJDVAK	BRUSSEL (1)			ANTWERPEN			BRUSSEL en ANTWERPEN	
	Aantal beursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stuks)	Verhandels-bedragen (miljoenen franken)	Aantal beursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stuks)	Verhandels-bedragen (miljoenen franken)	Aantal verhand. fonds. (duizenden stuks)	Verhandels-bedragen (miljoenen franken)
1942	251	9.973	11.887	224	293	1.958	10.266	13.845
1943	253	7.612	11.514	249	305	2.806	7.917	14.320
1943 Juni	20	444	658	19	20	162	464	820
Juli	22	726	1.145	22	28	271	754	1.416
Augustus	21	548	889	19	23	196	571	1.085
September	22	661	1.091	22	26	234	687	1.325
October	21	517	806	21	22	279	539	1.085
November	20	593	883	20	21	180	614	1.063
December	23	473	754	23	21	192	494	946
1944 Januari	20	405	718	20	20	224	425	942
Februari	21	433	755	21	21	264	454	1.019
Maart	23	582	877	23	23	324	605	1.201
April	18	561	867	18	19	221	580	1.088
Mei	21	547	855	21	25	261	572	1.116
Juni	22	652	1.052	21	27	278	679	1.330
Juli	21	759	1.059	21	30	305	789	1.364
Augustus	21	727	1.048	21	27	375	754	1.423

(1) Omvat de transacties in vast- en niet vastrendeende waarden, met uitzondering van: a) de rechtstreeksche Staatsleeningen; b) de Oorlogsschadeleening 1922; c) al de leeningen der Kolonie van 1887 tot 1937.

IV. — NOTEERINGEN EN RENDEMENTEN VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN.

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN								OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen			
	Koers				Rendement (t. o. v. den koers alleen)				Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld netto rendement		
	I Geunific. Schuld 4 pCt.	II Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	III Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	IV Nijverheids- en handels- ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.	I Geunific. Schuld 4 pCt.	II Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	III Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	IV Nijverheids- en handels- onderneming. 4 pCt. 4 ½ pCt.				
1943 1 Juli	102,—	101,—	101,10	—	103,76	3,92	3,96	3,96	—	4,34	103,96	4,28
2 Augustus	100,—	100,—	98,51	—	101,48	4,—	4,—	4,06	—	4,43	101,61	4,38
1 September	100,—	100,—	99,68	—	102,67	4,—	4,—	4,01	—	4,38	101,70	4,37
1 October	101,—	100,10	100,37	—	104,08	3,96	4,—	3,98	—	4,32	103,75	4,29
3 November	101,85	100,30	101,29	—	105,15	3,93	3,99	3,95	—	4,28	104,31	4,26
1 December	102,—	100,80	101,62	—	104,92	3,92	3,97	3,94	—	4,29	104,58	4,26
1944 4 Januari	102,65	101,55	101,88	101,65	105,67	3,90	3,94	3,93	3,93	4,26	104,88	4,24
1 Februari	103,40	101,50	v 101,60	v 101,85	v 106,31	3,87	3,94	v 3,94	v 3,93	v 4,23	v 105,59	v 4,21
1 Maart	105,20	102,90	v 102,45	v 102,69	v 106,27	3,80	3,89	v 3,90	v 3,90	v 4,23	v 105,64	v 4,20
3 April	103,45	103,75	v 101,49	v 102,40	v 105,46	3,87	3,86	v 3,94	v 3,91	v 4,27	v 105,21	v 4,23
1 Mei	104,15	103,75	v 101,39	v 101,15	v 104,88	3,84	3,86	v 3,95	v 3,95	v 4,29	v 104,43	v 4,25
1 Juni	104,60	104,—	v 100,28	v 101,28	v 104,40	3,82	3,85	v 3,99	v 3,95	v 4,31	v 104,21	v 4,26
3 Juli	104,75	103,—	v 102,61	v 103,64	v 105,69	3,82	3,88	v 3,90	v 3,88	v 4,26	v 105,72	v 4,20
1 Augustus	106,15	103,15	v 103,73	v 103,05	v 107,63	3,77	3,88	v 3,86	v 3,88	v 4,18	v 107,05	v 4,15
31 Augustus	109,60	106,35	v 103,91	v 105,15	v 111,31	3,65	3,76	v 3,85	v 3,80	v 4,04	v 109,81	v 4,04

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

Retrospectief overzicht

(duizenden franken).

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging.	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1943.....	47	136.449	135.738	667	257.829	249.369	195	1.145.545	590.283	567.992
1914.....	130	207.615	172.348	733	300.330	284.492	195	472.412	456.156	410.798
1943 October.....	6	5.000	4.875	56	25.348	23.965	18	50.050	57.085	57.085
November.....	3	1.700	1.700	48	17.369	16.196	13	251.623	54.042	54.042
December.....	4	3.800	3.800	69	29.706	28.072	41	261.740	171.621	170.359
1944 Januari.....	5	62.200	60.397	58	23.223	23.149	10	13.010	13.930	13.698
Februari.....	—	—	—	85	33.945	33.603	14	63.150	48.350	48.350
Maart.....	6	5.760	5.760	84	26.838	26.479	16	14.317	20.426	18.453
April.....	5	5.825	5.375	65	65.568	63.798	14	47.236	51.657	51.509
Mei.....	4	8.300	8.060	64	34.369	33.891	22	71.517	39.125	37.625
Juni.....	2	3.800	3.800	61	25.017	25.017	10	20.024	19.651	19.651
Juli.....	6	7.335	6.511	48	16.451	15.610	15	15.340	18.205	16.205
Augustus.....	3	2.200	2.200	47	15.933	15.323	8	4.170	6.635	6.515
September.....	32	72.830	55.794	50	18.867	14.630	22	71.513	25.471	20.597
October.....	17	7.335	4.422	44	11.635	10.215	20	86.660	57.260	56.739
November.....	16	11.950	7.362	45	11.891	9.144	10	14.330	25.300	23.946
December.....	34	20.080	12.667	82	16.593	13.633	34	51.145	130.246	97.510

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamen- lijke uitgiften Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFTEN bestemd voor aflossing van oude leeningen (4)	Netto uitgiften (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Inlijving van reserves (3)		
1943.....	18	924.000	1.908.561	62.838	387.322	148.050	211.629	1.192.936
1944.....	27	636.600	1.600.701	2.832	471.804	31.793	43.567	959.991
1943 October.....	1	40.000	127.433	—	20.704	36.845	20.000	48.376
November.....	—	—	73.111	504	17.961	—	—	54.481
December.....	1	5.000	210.127	20.820	35.837	68.443	—	123.771
1944 Januari.....	3	31.000	130.353	1.500	77.062	1.800	—	50.882
Februari.....	2	12.600	94.895	—	51.859	6.730	—	35.964
Maart.....	1	5.000	58.024	—	33.626	50	—	22.016
April.....	3	178.000	301.050	—	84.594	1.050	—	213.038
Mei.....	3	45.000	126.794	—	38.377	10.437	—	75.762
Juni.....	4	98.000	146.468	—	23.675	930	40.000	81.863
Juli.....	1	25.000	66.991	—	19.890	4.130	—	39.366
Augustus.....	1	2.250	26.918	557	11.474	500	—	14.871
September.....	8	239.000	356.168	200	37.997	75	3.567	288.582
October.....	1	750	76.980	—	15.909	1.216	—	55.001
November.....	—	—	49.141	125	25.485	—	—	15.092
December.....	—	—	166.919	450	51.771	4.875	—	67.614

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) In de kapitaalsverhogingen en de obligatie-uitgiften begrepen.

(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatie-uitgiften, de uitgifte-premiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leeningen.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

17

Detail der emissies

(duizenden franken).

DECEMBER 1944.

— 112 —

BEDRIJFSKLASSEN	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamlooze vennootschap, (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		Uitgiftepremieën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	ANDERE STORTINGEN DAN IN SPECIE			ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamlooze (commanditaire op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)		KAPITAALS- VERMINDE- RINGEN (naamlooze vennoot.) (com. ven. op aandeel.) (personen- vennoot. m. beperk- aansprak.)						
	naamlooze en commanditaire op aandeelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid		Aantal	Oud kapitaal	Nomin. verhoo- ging	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal		Nomin. bedrag	waaraan conversie leeningen	Inbreng in natura		Liquidaties	Samen- smeltingen	Aantal	Bedrag				
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag									Gestort bedrag op nomin. waarde	Oprichtingen van vennootsch.					Kapitaalsverhoogingen	Inlijving van reserves (in de kapitaals- verhoogingen begrepen)	Aantal	Bedrag
						naamlooze en commanditaire op aandeelen	personenvenn. met met beperkte aan- sprakelijkheid	naamlooze en commanditaire op aandeelen	personenvenn. met met beperkte aan- sprakelijkheid	Aantal		Bedrag	Aantal		Bedrag								
1a Private banken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
1b Banken van openbaar belang	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
2. Verzekeringen	1	100	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—					
3. Financiële inrichtingen	1	200	40	1	50	50	5	3.220	73.270	50.674	—	—	—	—	—	—	—	—					
4. In-, uitvoer.	1	1.000	260	1	175	175	—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—					
5. Handel in metalen	2	2.700	685	—	—	—	1	2.000	2.000	2.000	—	—	180	—	—	—	—	—					
6. Handel in kleerst. en meubelen	1	500	500	5	1.415	835	4	1.360	640	440	—	—	100	—	—	—	—	—					
7. Handel in eetwaren	1	1.000	952	15	4.630	4.324	1	375	1.125	1.125	—	—	900	—	—	—	—	—					
8. Diverse handelsbedrijven	15	9.960	8.086	36	7.133	5.152	8	1.415	2.911	1.496	—	—	6.986	—	—	—	—	—					
9. Suikerfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
10. Maalderijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
11. Bierbrouwerijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
12. Stokerijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
13. Andere voedingsindustrieën	—	—	—	—	—	—	2	4.200	3.450	3.450	—	—	—	—	—	—	—	—					
14. Steengroeven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
15. Kolenmijnen	—	—	—	—	—	—	2	18.230	32.970	30.570	—	—	—	—	—	—	—	—					
16. Mijnbouw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
17. Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
18. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
19. Electricische constructie	—	—	—	—	—	—	1	10.000	2.000	2.000	—	—	—	—	—	—	—	—					
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen	1	170	170	1	300	300	—	—	—	—	—	—	88	—	—	—	—	—					
21. Drukkerijen, publiciteit	3	850	782	5	610	560	1	400	400	400	—	—	390	—	—	—	—	—					
22. Textielbedrijf	—	—	—	2	255	255	2	2.500	4.700	2.075	—	—	—	—	—	—	—	—					
23. Kunstmat. en ceram. materialen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
24a Ijzer en staalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
24b Machienbouw	1	100	20	2	405	405	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
24c Non-ferro metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
25. Gebouw (openbare werken)	3	2.400	662	4	510	510	—	—	—	—	—	—	223	—	—	—	—	—					
26. Papiernijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
27. Plantages en kolon. vennootsch.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
28. Chemische nijverheid	—	—	—	—	—	—	2	700	1.300	1.300	—	—	—	—	—	—	—	—					
29. Houtbewerkingsindustrie	—	—	—	1	50	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
30. Lederbereiding, riemfabriek	—	—	—	1	300	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
31. Automobielen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
32. Glas- en kristalabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
33. Spiegelgieterijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
34. Diverse industrieën	—	—	—	—	—	—	3	5.345	5.180	1.680	—	—	—	—	—	—	—	—					
35. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
37. Scheepvaart, vliegwezen	2	500	300	1	60	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
38. Telegrafien, telefonen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
40. Autobussen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
41. Overige transportbedrijven	2	600	500	7	700	657	2	1.400	500	300	—	—	—	—	—	—	—	—					
42. Diverse andere industrieën	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Totalen ...	34	20.080	12.667	82	16.593	13.633	34	51.145	130.246	97.510	—	—	450	9.189	8.437	34.145	4.875	8	6.576	1	600	4	3.282

(1) Samenwerkende vennootschappen: 13 opgericht met een minimumkapitaal van fr 1.259.000; 5 ontbonden met een minimumkapitaal van fr 2.040.000.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal
(duizenden franken).

DECEMBER 1944. 17

INDEELING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.			KAPITAALSVERHOOG. (Naamlooze vennoot. command. vennoots. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		Uitgiftepremies (in de gestorte bedragen niet begrepen)	ANDERE STORTINGEN DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag		
	naamlooze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid	Oud kapitaal		Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominaal bedrag	waarvan converse- leeningen	Inbreng in natura (1)	Inlijving van reserves (2)		Liquidaties	Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan converse- leeningen	Inbreng in natura (1)	Inlijving van reserves (2)	Bedrag		Bedrag	

1. — Naar hun geografische ligging.

België	34	20.080	12.667	82	16.593	13.633	34	51.145	130.246	97.510	—	—	450	51.771	4.875	6.576	600	3.282
België en buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgisch Congo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTALEN ..	34	20.080	12.667	82	16.593	13.633	34	51.145	130.246	97.510	—	—	450	51.771	4.875	6.576	600	3.282

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 miljoen en minder	32	13.980	8.567	80	13.593	11.679	21	9.620	6.371	5.956	—	—	450	14.371	950	776	600	1.982
van 1 tot 5 miljoen	2	6.100	4.100	2	3.000	1.954	10	23.675	24.125	14.400	—	—	—	7.430	3.925	5.800	—	1.300
van 5 tot 10 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
van 10 tot 20 miljoen	—	—	—	—	—	—	1	20	19.980	12.634	—	—	—	—	—	—	—	—
van 20 tot 50 miljoen	—	—	—	—	—	—	2	17.830	79.770	64.520	—	—	—	29.970	—	—	—	—
van 50 tot 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 miljoen en meer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTALEN ..	34	20.080	12.667	82	16.593	13.633	34	51.145	130.246	97.510	—	—	450	51.771	4.875	6.576	600	3.282

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen

VI. — OVERHEIDSLEEN.
EN LEENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1).

(Langlopende leeningen door
openbare uitgifte geplaatst.)
N. B. — Voor kortlopende
leeningen, zie tabel n° 26.

VII. — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET.

(Voorschotten en terugbetalingen op leeningen toegestaan
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van open-
baar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VIII. — HYPOTHEEK-
INSCRJVINGEN (2).

18
19
20

PERIODEN	in België		in het buitenland	TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN		TIJDVAK	Bedrag naar de geïnde inschrijvingsrechten berekend
	duizenden franken	millioenen franken			Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto voorschotten	Netto terugbetaald		
1942	1.000.000	—	—	1942	523.513	123.710	324.127	460.523	1942 Maandgemid.	182.331
1943	6.982.000	—	—	1943	960.961	89.288	376.852	314.133	1943 Maandgemid.	181.132
1943 December	—	—	—	1943 December	121.754	47.014	27.190	40.967	1943 December ..	264.460
1944 Januari ..	—	—	—	1944 Januari ..	65.014	2.564	24.058	65.433	1944 Januari	164.600
Februari ..	—	—	—	Februari ..	17.896	1.914	28.089	19.013	Februari ..	187.383
Maart	—	—	—	Maart	30.096	24.926	37.331	10.528	Maart	206.786
April	—	—	—	April	7.508	1.861	99.361	1.054	April	174.384
Mei	1.000.000	—	—	Mei	70.189	673	77.450	757	Mei	191.846
Juni	—	—	—	Juni	75.035	647	32.101	1.653	Juni	221.062
Juli	—	—	—	Juli	103.516	1.229	18.284	4.141	Juli	200.285
Augustus ..	—	—	—	Augustus ..	244.256	828	20.316	20.613	Augustus ..	164.257
Septemb. ..	—	—	—	September.	82.304	525	11.164	13.402	September ..	97.790
October ..	—	—	—	October ..	94.652	478	71.073	56.140	October	50.432
November ..	—	—	—	November ..	83.557	2.136	11.873	39.773	November ..	65.709
December ..	—	—	—	December ..	150.794	31.142	140.689	24.457	December ..	34.906
1945 Januari ..	—	—	—	1945 Januari ..	65.183	1.170	129.542	64.203	1945 Januari	39.074
Februari ..	—	—	—	Februari ..	125.770	5.653	86.641	74.188	Februari	91.975

(1) Leeningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

(2) Incl. de hernieuwingen aan het eind van het vijftiende jaar; deze beloopt ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

RIJKSFINANCIËN

KWARTAALSTAAT VAN HET FONDS TOT DELGING DER RIJKSSCHULD.

	4 ^e kwartaal 1943	1 ^e kwartaal 1944	2 ^e kwartaal 1944	3 ^e kwartaal 1944
Verrichtingen in geld (<i>millioenen franken</i>).				
ONTVANGSTEN.				
Gewone dotaties tot delging der geconsolideerde (gevestigde) schuld.....	388	145	62	200
Excedenten der successierechten voor de dienstjaren 1936 en 1937.....	—	—	—	—
Dotatie van de reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening voor 1936.....	—	—	—	2
Geïnde interesten en coupons.....	—	3	—	2
Provisie voor de betaling op vervalddag van 1 September 1944 der vaste int-restcoupons van de preferente aandelen van de N. M. B. S. (Zwitserse en Hollandse klassen).....	27	—	—	27
Netto-provenu van de reserve van de 6 ½ % leening in Amerika.....	0,5	5	2	—
Cessie van stukken uit de portefeuille.....	—	—	31	—
Cessie van stukken aangekocht krachtens artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.....	—	—	—	—
Interessen op fondsen verworven krachtens het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.....	—	—	—	—
Interessen en amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkassen (artikel 1 van de koninklijke besluiten n ^o 221 en 222 van 27 December 1935).....	5	21	4	14
Ontvangsten van het kwartaal...	421	174	102	245
UITGAVEN.				
Op 1-1-44 : Aanpassing van de tegenwaarde in Belgische franks van de « delgingsprovisies in deviezen bij de buitenlandse bankiers aangelegd ».....	—	1	—	—
Kostprijs der stukken van de geconsolideerde (gevestigde) schuld ingekocht of terugbetaald voor de delging.....	514	58	165	43
Storting in de Schatkist voor bijdrage in de terugbetaling der Schatkitbons Mendelssohn.....	—	—	—	—
Prorata van coupons op titels gekocht voor rekening van de reserve der 6 ½ % Amerikaansche leening.....	0,5	—	—	—
Kosten ontstaan uit de delging van de geconsolideerde schuld.....	—	—	—	—
Terugbetaling aan de Schatkist van de sommen voorgeschoten voor het betalen der vaste rent-coupons van de preferente aandelen der N. M. B. S. (Zwits. en Holl. klassen) op de vervalldagen van 1 September 1940, 1941, 1942 en 1943.....	—	22	—	—
Kostprijs der stukken verworven krachtens artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.....	—	—	—	—
Kostprijs der stukken verworven krachtens artikel 11, 2 ^e alinea, van de wet van 23 Juli 1926.....	—	—	—	—
Storting in de Schatkist van het netto-provenu der reserve van de 6 ½ % leening in Amerika in 1941 en 1943.....	—	2	—	—
Storting in de Schatkist van de interesten en de amortisatiegelden van de portefeuille der oude pensioenkassen.....	10	19	—	15
Storting in de Schatkist van de interesten van het Fonds tot Regularisatie der Rentenmarkt.....	—	—	—	—
Storting in de Schatkist van het provenu van den verkoop van stukken van het Fonds tot Regularisatie der Rentenmarkt.....	—	—	—	—
Storting in de reserve der 6 ½ % Amerikaansche leening van de dotatie voor 1936.....	—	—	28	9
Kostprijs der titels verkregen voor de portefeuille.....	—	—	—	—
Uitgaven van het kwartaal...	525	102	193	67
Batig saldo op het einde van het kwartaal...	912	984	1.086	1.138
Verrichtingen met effecten (<i>millioenen franken</i>).				
DELGING DER GECONSOLIDEERDE (GEVESTIGDE) SCHULD.				
Nominaal kapitaal der stukken ingekocht of terugbetaald voor de delging gedurende het kwartaal.....	429	43	152	27
CONVERSIE DER VLOTTENDE SCHULD.				
Bedrag der Schatkitbons omgezet in preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen tot op het einde van het kwartaal.....	4.175	4.175	4.175	4.175
PREFERENTE AANDEELN VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN.				
Nominaal kapitaal der stukken : a) tegen contanten uitgegeven.....	824	824	824	824
b) tegen niet afgestempelde Schatkitbons geruild.....	4.175	4.175	4.175	4.175
Beschikbaar saldo op het einde van het kwartaal.....	4.999	4.999	4.999	4.999
Totaal der eerste uitgifte (artikel 2 der wet van 24 December 1927).....	5.000	5.000	5.000	5.000
Niet uitgegeven.....	5.000	5.000	5.000	5.000
Nominaal kapitaal der aan het Delgingsfonds afgegeven stukken (artikel 11 der wet van 23 Juli 1926).....	10.000	10.000	10.000	10.000
EFFECTENPORTEFEUILLE OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926.....	143	143	135	145
PORTEFEUILLE VAN DE RESERVE VAN DE 6 ½ % LEENING IN AMERIKA OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht ter uitvoering van artikel 16 der wet van 24 Juli 1927.....	244	246	207	251
PORTEFEUILLE VAN HET FONDS TOT REGULARISATIE VAN DE RENTENMARKT OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden verworven ter uitvoering van artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.....	—	—	—	—
PORTEFEUILLE VAN DE OUDE PENSIOENKAS OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden gedeponoord in het Delgingsfonds ter voldoening aan artikel 1 der koninklijke besluiten n ^o 221 en 222 van 27 December 1935.....	1.021	1.020	1.019	1.017
NEERLEGGINGEN VANWEGE STICHTINGEN, IN VERBAND MET HET AFLEVEREN VAN 4 % INSCHRIJVINGEN OP NAAM, 3e REEKS.				
Waarden gedeponoord in het Delgingsfonds krachtens het koninklijk besluit n ^o 267 van 28 Maart 1936.....	335	335	335	335

(vervolg).

	Per 31 December 1943	Per 31 Maart 1944	Per 30 Juni 1944	Per 30 Septemb. 1944
Balans (duizenden franken).				
ACTIVA.				
Banken, postchèquerekening en kas.....	411.890	347.319	342.928	351.211
Te incasse: en mandaten.....	—	—	152.216	327.944
Tijdelijke beleggingen in buitenlandse deviezen.....	404	259	259	365
Delgingsreserve aangelegd bij buitenlandse bankiers.....	40.688	41.569	41.198	40.912
Terugbetaling van bij uitloting aflosbare stukken, om te slaan.....	—	20.935	37.673	36.211
Nog te innen vervallen dotaties.....	240.616	355.501	142.847	92.891
Betalingsordonnantien in portefeuille.....	8	—	—	—
Inkomsten in deviezen van de reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening in de Schatkist te storten.....	161	134	134	134
Te innen voorgeschoten belastingen en kosten.....	—	12	—	—
Beleggingen der reserve van de 6 ½ % leening in Amerika.....	218.083	217.988	175.991	220.427
	911.849	983.718	893.246	1.070.099
Effectenportefeuille (tegen inkooprij).....	124.917	124.915	118.265	127.561
Totaal activa...	1.036.767	1.108.633	1.011.511	1.197.660
PASSIVA.				
Saldi der aan delging te besteden dotaties :				
a) in Belgische franken.....	604.079	690.168	587.485	744.249
b) in deviezen.....	40.688	41.569	41.198	40.912
Reserve van de 6 ½ % leening in Amerika.....	221.017	221.017	221.017	221.017
Saldo van de provisie voor de betaling op de vervaldagen van 1 September 1940, 1941, 1942, 1943 en 1944 der vaste interestcoupons van de preferente aandelen van de N. M. B. S. (Zwitserse en Hollandsche klassen).....	42.393	19.353	19.353	46.413
Inkomsten van de reserve van de door de Schatkist verkregen 6 ½ % Amerikaansche leening	2.232	4.916	6.716	8.222
Opbrengst van de portefeuille van de oude pensioenkassen.....	—	1.617	5.552	4.499
Beschikbaar saldo :				
Niet aangewend deel van de netto-opbrengst der uitgiften van de preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.....	54.083	54.083	54.083	54.083
Vrijwillige bijdragen.....	4.603	4.603	4.603	4.603
	58.686	58.686	58.686	58.686
Excedent der inkomsten op de uitgaven.....	68.671	71.306	71.504	73.662
	127.357	129.992	130.190	132.348
Totaal passiva...	1.036.767	1.108.633	1.011.512	1.197.660

Winst- en verliesrekening

(duizenden franken).

DEBET.				
Mali voortkomende uit de herwaardeering op 31 December 1943 van de tijdelijke beleggingen in buitenlandse deviezen.....	—	131	—	—
Beheerkosten.....	100	110	141	118
Kosten in verband met de delging.....	231	126	89	37
Prorata van coupons op titels verkregen krachtens artikel 11, 2° alinea, van de wet van 23 Juli 1926.....	—	—	—	—
	331	367	230	155
Excedent der inkomsten op de uitgaven voor het kwartaal.....	—	2.635	198	2.158
Totaal...	331	3.002	428	2.313
CREDIT.				
Geinde interesten en coupons.....	154	3.002	428	2.208
Terugwinning van delgingskosten.....	—	—	—	—
Excedent der lasten op de inkomsten voor het kwartaal.....	177	—	—	—
Te goed voortkomende uit de herwaardeering op het einde van het kwartaal van de « tijdelijke beleggingen in buitenlandse deviezen ».....	—	—	—	105
Totaal...	331	3.002	428	2.313
Battig saldo op het einde van het kwartaal...	68.671	71.306	71.504	73.662

INKOMEN EN SPAREN

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in December 1944.

RUBRIEKEN	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitge- keerde bruto winst	Obliga- taire schuld (1)	Bruto obligatio- coupons (2)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(Duizenden franken)										
A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België.										
1a Particuliere banken	1	1	—	30.460	3.618	870	—	—	—	—
1b Banken van openbaar nut	—	—	—	—	—	—	—	—	50.000	1.875
2. Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Financiële inrichtingen	24	13	11	191.333	54.287	7.999	304	6.138	95.938	3.703
4. Invoer, uitvoer	2	—	2	2.300	45	—	52	—	—	—
5. Handel in metalen	1	1	—	1.000	905	475	—	21	—	—
6. Handel in klerst. en meubelen	8	6	2	209.418	117.420	31.997	1.016	15.806	9.500	463
7. Handel in eetwaren	5	4	1	9.050	20.526	1.979	185	168	3.303	195
8. Diverse handel	28	17	11	30.594	35.341	1.379	439	580	16.900	730
9. Suikerfabrieken	3	3	—	246.430	35.341	11.016	—	10.061	—	—
10. Maalderijen	1	1	—	12.000	851	597	—	465	6.000	250
11. Bierbrouwerijen	5	4	1	11.425	4.936	722	125	130	2.980	191
12. Stokerijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Andere voedingsindustrieën	4	3	1	5.282	1.568	848	677	397	—	—
14. Steengroeven	2	1	1	2.970	86	57	48	—	—	—
15. Kolonmijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	99.191	4.412
16. Mijnbouw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Gas	1	—	1	12.000	709	—	491	—	2.914	146
18. Electriciteit	1	—	1	12.000	1.411	—	364	—	45.991	2.152
19. Electricische constructie	1	1	—	9.821	580	979	—	637	7.476	411
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen	9	6	3	54.913	6.444	2.470	121	1.903	804	40
21. Drukkerijen, publiciteit	6	6	—	20.880	7.489	2.546	—	1.060	—	—
22. Textielnijverheid	17	12	5	314.578	76.833	8.843	1.318	60	3.915	213
23. Kunst- en ceramische bouwstoffen	4	3	1	47.010	4.515	2.064	69	1.560	750	41
24a Siderurgie	3	1	2	238.234	17.094	1.393	24.500	1.069	25.875	1.301
24b Mechanische constructie	16	8	8	83.610	11.582	509	5.158	43	3.536	185
24c Non-ferro metalen	1	—	1	65.210	70.078	—	9.677	—	7.187	323
25. Gebouw (openbare werken)	2	1	1	12.235	-1.411	18	470	—	1.000	60
26. Papierindustrieën	2	2	—	45.000	4.626	705	—	578	3.954	213
28. Chemische industrieën	4	2	2	63.260	32.872	11	3.757	—	19.050	708
29. Houtindustrieën	3	1	2	3.500	1.117	596	23	220	—	—
30. Leerlooierijen en riemfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31. Automobielen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Glasblazerijen en kristalfabrieken	1	1	—	100.000	54.105	433	—	—	—	—
33. Spiegelgieterijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34. Diverse industrieën	14	13	1	11.812	5.880	4.370	1	243	39.245	1.773
35. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	3.000	195
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	1.000	40
37. Scheepvaart en vliegwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38. Telegrafien, telefonen	—	—	—	—	—	—	—	—	28.739	1.554
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40. Autobussen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41. Andere vervoerondernemingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42. Diverse andere industrieën	3	3	—	175	88	26	—	—	—	—
TOTAAL...	172	114	58	1.846.500	541.316	82.902	48.795	41.139	478.257	21.204
B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo.										
1. Bank, financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Handelsvennootschappen	1	1	—	80.000	12.980	395	—	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Landbouwvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	1	1	—	80.000	12.980	395	—	—	—	—
C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland.										
1. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Plant. en koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	2	2	—	14.250	13.456	1.090	—	—	15.478	619
TOTAAL...	2	2	—	14.250	13.456	1.090	—	—	15.478	619
Algemeen totaal...	175	117	58	1.940.750	567.752	84.387	48.795	41.139	493.735	21.883

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen; daarenboven, sedert Mei 1940, op enkele uitzonderingen na, omvatten deze cijfers slechts de in België, in Belgische franken uitgegeven leningen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand December 1944 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

Coupons van binnenlandsche Staatsleningen (geconsolideerde en op gemiddelden termijn)	255.814
Coupons van leningen van de Kolonie	2.785
Coupons van leningen van provinciën en gemeenten	6.628
Coupons van verscheidene leningen	31.508

TOTAAL... 296.735

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLooZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg).

Retrospectief overzicht

30

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatie- schuld (1) (*)	Bruto obligatie- coupons (*)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(Duizenden franken)										
1943	7.314	5.559	1.755	40.558.416	13.329.725	2.860.243	485.459	1.576.821	6.509.343	287.302
1944	6.373	4.678	1.695	39.013.437	12.400.342	2.104.035	322.102	1.165.404	7.019.017	302.284
1943 October	472	366	106	3.802.433	947.423	240.978	59.333	157.309	935.467	39.115
November	241	182	59	3.694.884	1.363.513	167.765	145.025	113.899	289.988	12.730
December	201	156	45	1.907.571	572.263	126.165	11.732	56.378	477.819	21.824
1944 Januari	95	71	24	449.655	135.153	22.011	6.095	11.614	955.258	42.800
Februari	172	129	43	361.254	119.752	21.300	4.651	7.439	472.444	20.157
Maart	1.177	878	299	5.168.873	2.302.370	309.977	59.985	146.862	404.301	17.946
April	1.547	1.148	399	9.280.865	2.307.675	520.759	89.232	279.188	818.873	34.055
Mei	1.114	841	273	7.737.253	2.961.766	539.674	133.318	333.358	413.930	18.125
Juni	541	404	137	2.413.863	618.342	184.911	22.585	84.138	525.897	23.027
Juli	327	239	88	2.021.711	968.730	114.927	37.885	62.768	1.064.348	44.639
Augustus	143	113	30	469.526	176.435	28.306	8.562	16.323	347.037	14.840
September	169	123	46	825.944	145.909	44.899	18.693	18.846	431.775	18.712
October	369	259	110	3.795.221	847.545	125.238	146.313	81.762	836.375	34.637
November	200	128	72	3.421.673	1.000.234	77.898	323.133	37.883	255.044	11.423
December	175	117	58	1.940.760	567.752	84.387	48.795	41.139	493.735	21.883

(1) Voor de maandelijksche resultaten, slaan de in aanmerking genomen leeningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

(*) Sedert Mei 1940, enkele uitzonderingen niet te na gesproken, bevatten de getallen nog slechts de in België, in Belgische franken geëmitteerde leeningen.

II. — ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS.

a) Inlagen op persoonlijke spaarboekjes (Netto spaarbedrag)

(duizenden franken).

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak (1)	Aantal spaarboekjes op het eind van 't jaar
1942	2.258.689				6.191.105
1943	4.341.744	1.426.973	2.914.771	16.098.692	6.333.807
1943 December	457.286	152.421	304.865	16.098.692	
1944 Januari	535.495	117.937	417.558	16.516.250	
Februari	439.488	134.967	304.521	16.820.771	
Maart	435.334	165.319	270.015	17.090.786	
April	490.955	167.837	323.118	17.413.904	
Mei	442.815	151.108	291.707	17.705.611	
Juni	381.079	133.563	247.516	17.943.127	
Juli	348.985	117.664	231.321	18.179.448	
Augustus	337.928	103.800	234.128	18.413.576	
September	326.648	74.357	252.291	18.665.867	
October	312.004	70.518	241.486	18.907.350	
November	125.876	159.451	— 33.575	18.873.778	
December	192.473	196.937	— 4.464	19.385.216	
1945 Januari	225.714	118.811	106.903	19.492.119	
Februari	229.273	114.765	114.508	19.606.627	

(1) De tegoeden op 31 December 1941, 1942 en 1943 omvatten de gekapitaliseerde renten van het dienstjaar.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas

(duizenden franken).

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringwetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeoerdend)	Totaal
1942	293.458	56.815	20.333	370.607
1943	316.620	62.382	21.218	400.220
1943 Juli	26.481	5.287		
Augustus	24.067	4.970	5.178	95.837
September	24.770	5.084		
October	29.630	5.480		
November	23.003	5.278	5.195	97.342
December	22.805	5.891		
1944 Januari	30.934	5.019		
Februari	27.428	5.258	5.499	111.145
Maart	31.399	5.608		
April	27.418	5.501		
Mei	v 24.677	v 5.017	v 5.123	v 96.304
Juni	v 24.411	v 6.392		
Juli	v 23.553	v 5.762		
Augustus	v 23.949	v 7.196	v 4.612	v 85.503
September	v 16.578	v 3.853		
October	v 20.317	v 6.465		
November	v 23.193	v 5.675		

LOOP DER ZAKEN.

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS.

35

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS					Omloopsnelheid van het geld in de banken (1)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL		
	HOOPDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAP.			HOOPDBANK			CONTANT		
	Aantal kamers op het eind v. h. tijd.	Aantal verrekende stuks (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stuks (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers op het eind v. h. tijd.	Geliqid. bedrag (miljoenen franken) (2)
1942 Maandgemiddelde	38 (3)	106	34.881	50	27.871	4,91	21	740 (3)	1.851
1943 Maandgemiddelde	38 (3)	114	48.181	57	39.759	4,86	21	731 (3)	2.246
1944 Maandgemiddelde	38 (3)	86	48.020	42	39.684	6,57	21 (4)	709 (5)	2.152 (4)
1943 December	38	118	51.071	56	41.950	4,86	22	731	1.849
1944 Januari	38	112	57.806	53	48.615	—	20	724	1.890
Februari	38	109	51.895	52	43.072	—	21	722	2.084
Maart	38	118	63.448	57	53.960	4,86	23	719	2.688
April	38	103	58.409	51	46.602	—	18	719	2.290
Mei	38	96	46.137	47	38.048	—	21	718	2.139
Juni	38	109	63.875	53	54.509	4,56	22	718	2.381
Juli	38	100	54.639	48	47.145	—	20	708	2.544
Augustus	38	98	59.551	48	49.947	—	21	709	3.193
September	38	59	26.134	21	21.790	3,77	—	—	—
October	38	39	27.465	19	23.071	—	—	—	—
November	38	47	35.587	20	26.033	—	—	—	—
December	38	66	31.299	29	23.410	6,57	—	—	—
1945 Januari	38	71	31.224	31	25.132	—	—	—	—
Februari	38	72	34.941	29	28.978	—	—	—	—

- (1) Verhouding van het totaal bedrag der in den loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per eind trimester, der deposito-rekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.
 (2) De aankopen of de verkoopen zijn maar één maal geteld
 (3) Op 31 December.
 (4) Gemiddelde der acht eerste maanden.
 (5) Op 31 Augustus.

II. — POSTCHEQUE EN GIROVERKEER

(miljoenen franken).

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen op 't eind van het tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren	CREDIT		DEBIT		Algemeene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pct.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques on diversen	Giro's			
1943 Maandgemiddelde	(1) 495.566	8.581	6.380	5.829	19.770	5.733	19.770	51.101	88,5	2,91
1944 Maandgemiddelde	(1) 508.868	10.836	8.334	5.421	16.723	5.069	16.723	43.934	87,7	2,01
1943 December	495.566	9.261	6.964	6.083	22.027	6.677	22.027	56.814	89	2,98
1944 Januari	498.844	9.454	7.035	7.273	20.965	6.018	20.965	55.220	88	2,74
Februari	497.701	9.888	7.271	5.831	20.606	6.048	20.606	53.091	86	2,70
Maart	498.713	9.888	7.478	6.725	22.527	6.458	22.527	58.239	88	2,71
April	499.693	10.107	7.756	6.764	18.501	6.335	18.501	50.101	87	2,56
Mei	500.298	10.954	8.222	5.581	14.831	4.542	14.831	39.784	87	1,77
Juni	500.399	11.153	8.413	5.840	17.364	6.316	17.364	46.883	89	2,04
Juli	500.812	10.921	8.210	4.873	15.956	5.245	15.956	42.030	87	1,83
Augustus	501.230	10.583	8.277	5.427	17.745	5.690	17.745	46.607	88	2,13
September	501.628	10.896	8.079	3.241	10.334	2.853	10.334	26.762	88	1,26
October	502.887	10.780	8.274	3.336	15.070	3.045	15.070	36.521	92	1,62
November	505.318	12.564	10.377	5.757	11.533	3.332	11.533	32.155	82	1,23
December	503.568	12.849	10.613	4.401	15.238	4.943	15.238	39.820	89	1,57
1945 Januari	514.282	13.486	10.842	5.349	16.456	4.449	16.456	42.752	89	1,49
Februari	517.807	14.031	11.394	4.677	15.237	4.137	15.237	39.288	88	1,44

- (1) Op 31 December.
 (2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van den debet-omzet tot het gemiddeld dagelijksch tegoed.

PRODUCTIE

I. — PRODUCTIE DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN.

55

Bron: *Mijnwezen.*

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN										Gemidd. aantal extractiedagen	Voorraad op 't eind der maand (duiz. tons) (3)
	GEMIDDELD AANTAL ARBEIDERS		NETTO HOVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. tons)									
	ondergrondsche	onder- en bovengrondsche	Bergen	Centrum	Charleroi	Namen (2)	Luik	Kempen	TOTAAL			
1939 Maandgemiddelde	90.115	128.702	379	354	659	32	460	603	2.487	24,1	(1) 1.320	
1943 Maandgemiddelde	81.748	122.390	342	264	476	—	320	577	1.979	27,1	(1) 512	
1944 Maandgemiddelde	58.109	94.326	124	129	277	—	189	406	1.125	22,9	(1) 489	
1942 November	78.209	118.253	304	244	441	—	233	542	1.764	26,9	579	
December	77.912	118.069	299	236	428	—	278	531	1.773	26,8	512	
1944 Januari	74.219	113.180	214	220	396	—	274	548	1.652	26,2	447	
Februari	74.183	113.511	213	225	390	—	265	547	1.640	25,8	430	
Maart	75.218	115.019	218	230	416	—	287	605	1.756	27,6	410	
April	68.096	106.662	108	155	278	—	244	484	1.269	22,7	509	
Mei	58.805	95.676	60	48	249	—	186	461	1.003	21,9	681	
Juni	56.742	93.033	63	97	294	—	170	465	1.088	24,6	808	
Juli	58.644	95.233	94	97	287	—	186	510	1.175	26,4	801	
Augustus	56.290	93.045	54	68	237	—	174	462	995	24,6	722	
September	29.417	57.650	16	17	63	—	41	36	173	8,2	632	
October	42.642	75.028	86	97	130	—	149	176	688	20,4	687	
November	50.261	85.255	158	131	259	—	143	283	974	22,8	582	
December	52.787	88.624	203	164	277	—	151	297	1.032	23,7	489	
1945 Januari	50.449	84.408	203	126	253	—	166	289	1.037	23,4	413	

(1) Op 31 December.

(2) De productiecijfers voor de mijnen van het Naamsche bekken worden niet langer afzonderlijk opgegeven, doch verdeeld over de productie van het bekken van Luik en van dit van Charleroi.

(3) De schlamms inbegrepen.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (aan het eind van het tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tons)				
	Productie (duiz. tons)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duiz. tons)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1939 Maandgemiddelde	431	3.757	127	814	(1) 44	256	253	6,2	184	2,6
1943 Maandgemiddelde	367	3.716	84	649	(1) 33	136	133	4,4	101	1,3
1944 Maandgemiddelde	170	3.237	37	504	(1) 12	59	50	2,2	37	0,5
1943 November	346	3.452	72	615	33	139	135	3,7	100	1,2
December	345	3.658	82	658	32	144	135	4,2	97	1,1
1944 Januari	323	3.675	73	630	32	140	133	3,9	98	1,2
Februari	316	3.680	58	606	32	136	129	3,9	99	1,3
Maart	332	3.687	60	643	32	143	138	3,7	100	1,0
April	245	3.666	36	645	26	91	77	2,1	57	0,1
Mei	125	3.430	20	453	16	34	22	0,9	13	—
Juni	82	2.930	16	519	7	21	15	1,3	13	0,3
Juli	136	2.951	18	354	11	30	16	1,3	14	0,3
Augustus	155	2.905	18	357	13	36	32	1,7	15	0,3
September	72	3.035	12	386	8	5	1	0,6	2	—
October	73	2.998	36	497	9	19	10	2,0	9	0,3
November	95	2.959	42	483	12	26	21	2,3	10	0,3
December	91	2.943	55	479	12	30	9	2,6	16	1,3
1945 Januari	95	2.866	50	470	9	23	8	2,1	16	1,8

(1) Op 31 December.

II. — DIVERSE PRODUCTIES.

Bron: *Ministerie van Financiën, Douanen en Accijnzen.*

56

TIJDVAK	SUIKER				BIER-BROUWERIJEN (1)	DISTILLEERDERIJEN	MARGARINE EN TOEBEREIDE VETTEN (3)		LUCIFERS		
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) eind der maand	In consumptie gebracht			Hoeveelheden aangegeven meel (tons)	Voortgebrachte alcohol (hectolit.)	Voortbrenging (tons)	In consumptie gebracht	Fabricage
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker			(tons)	(tons)					
1939 Maandgemiddelde	20.506	19.260	97.211	19.883	15.042	38.572	5.062	5.047	5.000	2.108	3.038
1943 Maandgemiddelde	19.393	10.041	71.637	15.052	1.763	4.306	918	2.775	2.775	2.250	548
1944 Maandgemiddelde	14.994	10.238	87.149	15.724	2.072	5.508	1.715	1.668	2.200	1.839	308
1943 November	129.576	21.616	150.532	23.251	1.559	3.198	1.462	1.398	2.803	1.583	939
December	39.361	13.645	170.918	19.163	1.480	(2) 5.213	1.882	1.875	2.618	2.713	495
1944 Januari	237	10.698	153.348	17.381	1.726	3.992	2.241	2.242	2.548	2.021	527
Februari	215	11.631	131.405	18.959	1.611	12.341	2.175	2.095	2.936	2.122	278
Maart	229	13.310	107.707	21.504	1.684	10.639	2.527	2.457	3.146	2.439	703
April	89	9.620	93.726	14.630	1.948	7.314	1.501	1.475	2.620	2.536	41
Mei	—	6.122	81.063	11.611	2.139	2.954	1.228	1.213	2.086	1.079	183
Juni	—	5.955	60.783	19.665	2.293	3.349	585	584	2.208	2.697	159
Juli	—	9.457	45.627	15.610	2.209	3.733	403	505	2.221	1.908	1.233
Augustus	—	7.346	34.527	8.460	2.463	3.646	658	494	2.145	2.012	178
September	—	5.832	26.662	8.423	2.243	1.581	82	175	1.607	901	—
October	30.339	10.879	40.876	14.362	2.087	3.824	2.379	2.302	1.705	1.098	—
November	103.039	17.008	122.984	16.659	1.965	3.736	3.139	3.095	1.790	1.575	—
December	45.717	14.995	147.075	21.423	2.499	8.983	3.658	3.381	1.383	1.685	394
1945 Januari	1.280	9.927	128.676	20.046	2.276	12.803	4.284	3.904	1.206	1.392	18

(1) In 1939 en vanaf December 1944 houdt dit gemiddelde rekening met de productie van het Groothertogdom Luxemburg.

(2) Incl. 524 hl. voortgebracht in October en November 1943.

(3) De heffing van het accijnzrecht op margarine is geschorst sedert 15 Februari 1945. Het Bestuur der accijnzen oefent dus geen toezicht meer uit op de productie der margarinefabrieken en maakt dan ook geen statistieken meer op.

VERBRUIK

N. B. — Voor het verbruik van suiker, lucifers, margarine en toebereide vetten, zie tabel nr 56.

I. — VERBRUIKSINDEXCIJFERS.

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100.)

65

TIJDVAK	GROOTE WARENHUIZEN						WINKELS MET BIJHUIZEN		COOPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikel en andere		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1942	1943	1942	1943	1942	1943	1942	1943	1942	1943	1942	1943	1942	1943
November	137	101	181	126	259	268	117	138	47	45	91	93	67	48
December	159	108	199	150	284	296	154	178	49	49	118	122	75	58
	1943	1944	1943	1944	1943	1944	1943	1944	1943	1944	1943	1944	1943	1944
Januari	122	73	245	145	207	204	131	160	48	48	103	120	74	62
Februari	122	105	188	160	211	232	121	158	42	48	94	116	58	47
Maart	139	104	153	155	226	289	132	164	52	55	104	122	58	55
April	132	92	135	142	210	185	124	134	49	49	92	107	66	41
Mei	128	94	123	98	201	140	129	127	52	54	82	102	60	45
Juni	118	68	124	92	156	133	127	149	48	62	83	110	53	43
Juli	105	72	103	105	178	155	149	133	53	61	98	92	58	40
Augustus	66	68	142	189	203	196	148		45	58	95	86	49	35
September	104	83	139	506	206	184	148		46	54	95	80	48	38
October	163	125	146	406	254	284	139		47	73	91	100	53	44

II. — TABAKVERBRUIK.

(Productie en invoer.)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak (tons)
	(millioenen stuks)			
1943	101	208	1.889	4.408
1944	74	181	2.070	3.944
1942 1 ^o trimester	25	55	866	2.575
2 ^o id.	27	54	878	2.215
3 ^o id.	25	52	887	2.218
4 ^o id.	28	57	954	1.764
1943 1 ^o id.	28	54	480	1.264
2 ^o id.	22	48	378	983
3 ^o id.	25	49	484	952
4 ^o id.	26	57	547	1.209
1944 1 ^o id.	22	58	687	1.066
2 ^o id.	23	46	521	947
3 ^o id.	16	39	487	954
4 ^o id.	13	38	375	977

67

III. — SLACHTINGEN IN DE 13 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND (*).

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
1943 Maandgemiddelde	14.077	307	16.993	367	723
1944 Maandgemiddelde	10.874	309	12.566	1.279	802
1943 November	24.580	674	8.783	838	2.145
December	26.628	800	9.721	836	4.090
1944 Januari	8.931	422	7.814	774	746
Februari	10.725	245	11.460	1.039	471
Maart	13.482	241	22.562	1.830	557
April	7.038	171	20.789	1.187	215
Mei	5.231	190	16.049	737	270
Juni	10.351	198	16.569	736	269
Juli	9.291	237	14.837	762	586
Augustus	9.694	205	11.746	547	1.361
September	2.763	151	1.954	258	346
October	12.645	326	9.021	1.850	1.983
November	25.823	711	10.884	3.118	2.008
December	14.510	616	7.111	2.482	830
1945 Januari	7.876	372	5.669	2.764	208

(* Sedert Maart 1943, 12 slachthuizen — dit van Brussel wordt op dezen datum geschorst.

VERVOER.

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN.

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven (miljoenen franken).

70

TIJDVAK	REIZIGERS		ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGSCOEFFICIENT
	Aantal (duizenden)	Reizigers-km. (miljoenen)	Reizigers en bagage	Goederen	Diverse	Totaal			
1942 Maandgemiddelde.	15.249	495	106,9	119,3	8,8	235,0	308,6	— 73,6	131,32
1943 Maandgemiddelde.	16.457	531	122,8	117,9	12,9	253,6	353,0	— 99,4	139,17
1943 Juni	15.707	519	126,9	123,2	10,0	260,1	329,3	— 69,2	126,57
Juli	15.628	523	129,6	128,5	13,6	271,7	355,7	— 84,0	130,92
Augustus	16.749	557	142,6	121,1	9,1	272,8	359,3	— 86,5	131,69
September	17.290	554	130,6	117,3	9,8	257,7	362,2	— 104,5	140,57
October	17.222	555	129,5	126,5	9,4	265,4	365,1	— 99,7	137,58
November	18.058	559	118,2	114,1	7,2	239,5	363,5	— 124,0	151,75
December	16.098	508	113,1	103,9	42,6	259,6	418,4	— 158,8	161,16
1944 Januari	18.049	565	113,6	100,7	14,8	229,1	329,3	— 100,2	149,82
Februari	15.868	507	108,5	97,6	10,9	217,0	369,1	— 152,1	170,07
Maart	15.669	505	114,8	106,4	18,0	239,2	403,4	— 164,2	168,62
April	13.819	445	91,8	52,0	13,9	157,7	380,2	— 222,5	241,12
Mei	7.195	228	29,9	17,0	7,3	54,2	315,8	— 261,6	582,68
Juni	4.808	151	24,9	20,3	5,0	50,2	352,7	— 302,5	702,81
Juli	5.304	156	37,8	31,2	11,1	80,1	388,7	— 308,6	484,99
Augustus			31,1	29,5	6,7	67,3	345,6	— 278,3	513,50

b) Vervoer der voornaamste zware goederen. — Gezamenlijk verkeer (1).

TIJDVAK	Tons-kilom. (miljoenen)	(duizenden tons)										Nat. Mij. der Buurt-spoor-wegen	Vervoer-de tons-kilom. (duizend.)
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmateriaal, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier, kleeding	Chemische en artsennkundige producten	Nijverheidsvetten en oliën, petroleum, teer		
1942 Maandgemiddelde.	264	3.212	319	1.530	352	168	251	259	21	107	35	170	7.808
1943 Maandgemiddelde.	255	3.260	339	1.425	408	205	267	256	28	109	32	191	8.526
1943 Juni	276	3.503	142	1.583	419	249	314	407	17	131	31	210	7.708
Juli	298	3.740	192	1.620	520	222	315	411	15	157	36	252	8.024
Augustus	266	3.382	241	1.519	461	220	277	278	34	102	32	218	7.253
September	241	3.028	281	1.375	425	177	249	189	43	83	29	177	7.363
October	262	3.530	787	1.352	420	195	241	195	47	84	31	178	9.823
November	236	3.287	971	1.082	373	192	215	157	34	88	28	147	10.722
December	207	2.691	364	1.235	323	183	213	125	20	78	29	121	8.269
1944 Januari	196	2.435	200	951	302	215	224	171	26	116	28	202	7.307
Februari	202	2.355	205	1.020	314	190	198	134	20	95	28	151	7.245
Maart	217	2.576	229	1.094	372	208	208	148	22	102	27	166	8.353
April	102	1.252	164	483	235	65	109	65	9	41	10	70	7.249
Mei	35	570	62	352	34	19	50	16	1	10	4	22	6.089
Juni	35	619	52	430	22	32	31	19	2	12	4	15	6.232
Juli	57	999	116	622	28	69	59	28	3	38	6	30	7.001
Augustus		940	109	558	35	60	60	35	1	31	6	45	

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

WERKLOOSHEID

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOOZEN.

81

STATISTISCH MAAND	Week		Aantal week-dagen	Voor het Rijk	Ant-werpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hene-gouwen	Luik	Limburg	Luxem-burg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde van de maand.

1944 November	—	—	24	234.553	50.730	18.867	49.949	67.414	24.811	19.394	3.337	1.600	958
December	—	—	28	241.297	41.867	19.132	52.551	69.974	29.771	22.020	3.229	1.400	1.470
1945 Januari	—	—	24	290.629	39.089	29.618	63.622	82.193	38.567	28.188	4.887	1.757	2.692

Daggemiddelde van de week.

1944 November	26	2	6	237.060	50.730	18.867	49.949	67.414	24.811	19.394	3.337	1.600	958
December	3	9	6	233.285	46.872	18.306	48.655	67.386	26.260	20.481	2.947	1.400	1.068
	10	16	6	228.315	42.484	17.552	48.763	64.149	28.270	21.583	2.745	(1) 1.400	1.369
	17	23	6	225.542	39.260	17.757	48.001	63.062	29.816	22.010	2.895	(1) 1.400	1.341
	24	30	5	253.239	40.124	19.558	57.195	73.636	32.156	24.153	3.327	(1) 1.400	1.690
	31	6	5	268.102	40.595	22.489	60.142	78.137	34.353	24.875	4.230	(1) 1.400	1.881
1945 Januari	7	13	6	275.252	38.535	23.998	62.159	78.769	34.995	28.696	4.621	1.484	1.995
	14	20	6	284.710	39.017	25.602	63.626	80.614	39.009	27.694	4.593	1.745	2.810
	21	27	6	293.603	39.577	31.175	64.121	82.183	38.391	28.260	5.076	1.872	2.948
	28	3	6	308.953	39.229	37.699	64.584	87.206	41.932	28.102	5.259	1.926	3.016
Februari	4	10	6	275.399	36.554	34.424	55.326	79.221	35.281	25.926	4.136	2.063	2.468
	11	17	6	248.385	32.646	29.978	50.143	72.399	31.846	24.027	3.650	1.865	1.831

(1) Ramingen.

BANKSTATISTIEKEN.

I. — BELGIE.

A. — VOORNAAMSTE POSTEN DER WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE
TOT AUGUSTUS 1944 (1)

(millioenen franken).

	1941	1942	1943	1944								
				Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	August.	31 Aug.
	Gemiddelde jaarcijfers			Gemiddelde maandcijfers								
ACTIVA												
Goud	21.655	21.655	21.655	21.655	21.655	21.655	21.655	21.655	21.655	21.655	21.655	21.655
Bankbiljet. en specie te leveren door de Banque de France	452	452	452	452	452	452	452	452	452	452	452	452
Vorderingen in vreemde munt	49	45	45	46	46	47	47	47	47	47	47	47
Buitenlandsche bankbiljetten en specie	986	925	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Emissiebank te Brussel	5.522	16.227	39.129	50.694	52.336	53.808	55.392	56.981	58.735	60.780	62.715	64.100
Crediet aan het particuliere bedrijfsleven	699	808	808	892	895	614	694	837	396	272	348	556
Crediet aan den Staat en de openb. lich.	11.971	17.945	14.217	11.282	11.474	12.171	11.998	11.126	13.587	14.628	14.866	14.001
Overheidsfondsen	1.935	1.879	1.753	1.893	1.680	1.627	1.891	1.995	2.133	1.912	1.955	1.873
PASSIVA												
Bankbiljetten in omloop	41.233	57.626	75.658	84.558	86.270	87.997	89.271	90.772	94.256	96.966	99.118	100.319
Rekening-courantsaldi	1.438	1.396	1.439	1.580	1.484	1.590	2.074	1.536	1.971	1.985	2.122	1.571

(1) Deze staten houden geen rekening met de in Londen afgehandelde transacties.

(2) Overgebracht op den staat van de Emissiebank te Brussel met ingang van 29 December 1942.

B. — WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

VANAF 11 JANUARI 1945

(millioenen franken).

ACTIVA.

RUBRIEKEN	11-1-1945	18-1-1945	25-1-1945	1-2-1945	8-2-1945	15-2-1945	22-2-1945
Goudvoorraad	21.601	21.601	21.601	21.601	21.601	21.601	21.601
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaardeering van den goudvoorraad (Besluitwet n° 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
Totaal van den goudvoorraad	32.094	32.094	32.094	32.094	32.094	32.094	32.094
Buitenlandsche deviezen { op zicht	457	742	680	789	779	771	780
{ op termijn	231	231	231	231	269	280	280
Papier in Belgische franken op het buitenland ..	4	4	4	4	4	4	4
{ Handelspapier	341	396	448	475	566	571	604
{ Uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn	316	343	315	351	319	344	300
Voorschotten op overheidsfondsen	2.310	2.030	1.680	1.597	1.442	1.107	817
Deel- en pasmunt	555	569	560	507	502	487	464
Vorderingen op den Staat :							
Voorschotten aan de Schatkist	28.439	28.903	29.823	31.123	32.033	32.808	33.098
Bijzonder voorschot voor de toepassing van de overeenkomst van 25-1-1943	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Andere vorderingen op den Staat	593	593	593	593	593	593	593
Overheidsfondsen	1.408	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353
Gebouwen, materieel en meubelen	149	149	149	149	149	149	149
Diversen	114	117	120	122	124	124	129
Emissiebank te Brussel	70.511	71.024	71.550	72.888	73.727	74.185	74.145
	64.589	64.589	64.589	64.589	64.589	64.589	64.589
	135.100	135.613	136.139	137.477	138.316	138.774	138.734

PASSIVA.

RUBRIEKEN	11-1-1945	18-1-1945	25-1-1945	1-2-1945	8-2-1945	15-2-1945	22-2-1945
Bankbiljetten in omloop	42.713	43.197	44.329	45.514	47.043	47.392	47.944
Rekening-courantsaldi :							
van de Schatkist	5	5	6	6	1	4	1
van anderen	3.546	3.750	3.529	3.844	3.382	3.694	3.444
Totaal der verbintenissen op zicht	46.264	46.952	47.864	49.364	50.426	51.090	51.389
Schatkist { onbeschikbare rekening wegens her- waardeering (besluitwet n° 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
{ speciale rekening voor de toepassing van de overeenkomst van 25-1-1943	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Uitgestelde inventarisoperatiën en diversen	368	369	370	372	375	376	377
Kapitaal	200	200	200	200	200	200	200
Reserves en afschrijvingsrekeningen	433	433	433	433	433	433	433
Besluitwet van 6-10-44: Oude biljetten en rekeningen- courant op de Bank, overgeboekt en over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde reke- ningen en niet aangegeven oude biljetten	61.258	61.947	62.860	64.382	65.427	66.092	66.392
	73.842	73.666	73.279	73.115	72.889	72.682	72.342
	135.100	135.613	136.139	137.477	138.316	138.774	138.734

II. — BUITENLANDSCHE CIRCULATIEBANKEN.

Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken.

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	16 Januari 1945	1,50 (1)	Japan	21 Juli 1941	3,50
Bulgarije	1 December 1940	5,00	Letland (2)	17 Februari 1940	5,50
Denemarken	15 October 1940	4,00	Litauen	15 Juli 1939	6,00
Duitschland	9 April 1940	3,50	Nederland	27 Juni 1941	2,50
Estland	1 October 1935	4,50	Noorwegen	11 Mei 1940	3,00
Finland	3 December 1934	4,00	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Frankrijk	20 Januari 1945	1,625	Roemenië	8 Mei 1944	4,00
Griekenland	8 December 1944	11,00	Spanje	1 December 1938	4,00
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,00	Vereenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	27 Augustus 1937	1,00
Hongarije	22 October 1940	3,00	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Indië	28 November 1935	3,00	Zwitserland	25 November 1936	1,50
Italië	18 Mei 1936	4,50			

(1) Disconto der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Disconto der andere accepten: 1 3/4 pCt.

(2) Disconto voor handelshuizen. Voor creditinstellingen: 5 pCt.

Banque de France

(millioenen francs).

DATUM	Gouden munt en munt-materiaal	Dadelijk beschikbare te goeden in het buitenland	Wisselportefeuille en overheids-papier. Gediscconteerde binnenlandsche wissels (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17 Juni 1938)	Voor-schotten opeifecten	Verhandelbaar Schatkist-papier (conventie van 29-2-40)	Renteloze voorschotten aan den Staat (wet van 9 Juni 1857, conventie van 29-3-1878 enz.	Voorloopige voorschotten aan den Staat (conventies van 29-9-38, 29-2-40, 9-6-40, 8-6-44, enz.	Voorloopige voorschotten aan den Staat ter betaling van de onderhoudskosten der Duitse bezettingstroepen in Frankrijk	Bankbiljetten in omloop	Creditsaldi in rekening-courant	Dekkings-percentage
1939 Jaargemiddelde	92.939	20,0	8.563	3.427	3.517	—	10.000	2) 20.564	—	128.514	21.600	61,91
1942 Jaargemiddelde	(4) 84.598	37,-	4.763	7.878	2.931	30.000	10.000	(3) 7.567	174.334	314.577	75.098	21,71
1943 Jaargemiddelde	84.598	37,-	6.179	8.426	2.850	30.000	10.000	66.233	269.159	437.130	45.007	17,55
1943 8 Juli	84.598	37,4	5.773	8.148	2.880	30.000	10.000	66.850	260.789	437.028	41.585	17,68
5 Augustus	84.598	37,9	6.240	7.892	2.805	30.000	10.000	61.400	277.064	443.423	46.249	17,28
9 September	84.598	36,6	6.340	8.007	3.099	30.000	10.000	57.700	290.697	457.533	42.554	16,92
7 October	84.598	36,7	4.749	8.423	2.891	30.000	10.000	69.350	295.719	471.549	44.728	16,30
4 November	84.598	36,7	4.627	9.408	2.910	30.000	10.000	64.650	311.734	479.942	47.297	16,04
9 December	84.598	36,7	6.365	9.789	2.717	30.000	10.000	62.350	320.787	493.008	45.065	15,72
1944 6 Januari	84.598	36,8	8.187	9.437	2.894	30.000	10.000	61.800	331.973	502.422	45.266	15,45
10 Februari	84.598	36,8	8.909	9.955	2.877	30.000	10.000	54.850	348.300	512.821	45.898	15,14
9 Maart	84.598	36,8	7.618	9.352	2.766	30.000	10.000	65.250	351.000	523.855	46.048	14,84
6 April	84.598	36,8	9.092	10.035	2.774	30.000	10.000	68.050	356.000	535.152	44.881	14,58
4 Mei	84.598	36,8	7.678	9.313	2.891	30.000	10.000	66.050	372.300	543.930	47.106	14,31
8 Juni	84.598	36,9	7.640	10.120	2.883	30.000	10.000	68.900	388.600	563.589	47.019	13,85
6 Juli	84.598	36,9	5.261	10.672	2.878	30.000	10.000	71.750	409.200	580.935	51.606	13,37
1945 4 Januari	(5) 75.151	41,7	27.990	13.005	3.626	30.000	10.000	900	426.000	574.903	37.916	12,26
8 Februari	75.151	41,7	25.800	12.771	3.479	30.000	10.000	7.700	426.000	569.719	46.356	12,20

Discontorente { huidige: 1 5/8 pCt. sedert 20 Januari 1945.
vorige: 1,75 pCt. sedert 17 Maart 1941.

(1) Deze rubriek omvat de gediscconteerde binnenlandsche wissels en de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels.

(2) Voorloopige renteloze voorschotten aan den Staat (terugbetaalbaar overeenkomstig artikel 8 van de conventie van 12 November 1938).

(3) Deze rubriek komt maar sedert 21 September 1939 op den weekstaat voor; dit cijfer is dus het gemiddelde van de laatste vijftien weekstaten van het jaar 1939.

(4) Een decreet van de wet van 29 Februari 1940 herwaardeert den goudvoorraad op basis van 23 mgr. 34 goud, gehalte 900/1000 en na afnemng van een bedrag van 30 milliard voor het Stabilisatiefonds der wisselkoersen.

(5) De vermindering van 9.447 millioen francs heeft als tegenpost een nieuwe rubriek op het actief: « Verbindingen van den Franschen Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België ».

Bank of England

(duizenden £).

DATUM	Metaal-voorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toegolaten bedrag voor den biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhouding van den metaal-voorraad van het Bank. Departement tot het saldo van zijn deposito's pCt.
	Goud (Issue Department)	Gouden en zilveren munt (Banking Department)	Door den Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voorschotten	Andere waarden	Totaal			Openbare organen	Banken	Andere deposito's	Totaal	
1939 Jaargemiddelde.	(2) 183	819	106.985	8.501	22.890	138.376	507.256		21.318	102.535	37.993	161.846	25,6
1942 Jaargemiddelde.	242	930	150.296	5.418	22.375	178.089	808.293		10.839	136.898	49.787	197.524	18,9
1943 Jaargemiddelde.	242	1.172	179.774	4.364	19.125	203.263	966.326		8.702	158.853	55.811	223.366	17,-
1943 10 November..	242	1.702	176.807	1.297	17.377	195.481	1.010.861	1.050.000	9.640	156.949	52.245	218.834	18,8
8 December..	242	1.426	150.612	8.177	16.101	174.890	1.045.295	1.100.000	6.272	154.610	52.574	213.456	28,4
1944 5 Januari....	242	823	231.605	1.610	14.884	248.099	1.083.941	1.100.000	9.556	184.054	53.724	247.334	6,9
9 Februari....	242	778	202.792	1.961	15.731	240.484	1.076.040	1.100.000	11.225	161.981	54.292	227.498	11,-
8 Maart.....	242	682	161.597	9.206	16.523	187.326	1.090.601	1.150.000	8.468	162.198	58.949	229.615	26,3
5 April.....	242	401	189.372	13.693	15.574	218.639	1.119.228	1.150.000	8.730	166.832	56.830	232.392	13,5
10 Mei.....	242	473	208.022	5.712	15.060	229.694	1.129.223	1.150.000	12.144	166.145	55.164	233.453	9,2
7 Juni.....	242	738	224.492	2.194	13.351	240.037	1.135.465	1.150.000	8.998	171.895	58.854	239.747	6,5
5 Juli.....	242	1.002	280.582	3.452	15.053	299.087	1.134.111	1.150.000	10.100	230.357	57.886	298.343	5,7
9 Augustus..	242	1.075	191.258	6.502	13.847	211.607	1.150.560	1.200.000	9.834	176.091	58.477	244.402	20,8
6 September..	242	1.537	187.567	3.993	14.407	205.967	1.149.789	1.200.000	9.268	171.790	58.882	239.940	21,7
4 October....	242	2.146	196.913	7.486	14.245	218.644	1.158.701	1.200.000	8.608	177.817	58.257	244.682	17,9
8 November..	242	2.328	212.678	11.087	15.757	239.522	1.174.882	1.200.000	16.832	177.025	55.645	249.502	11,1
6 December..	242	2.171	200.893	2.396	13.778	217.067	1.203.682	1.250.000	9.729	181.558	56.725	248.012	19,6
1945 10 Januari...	242	1.511	258.988	11.173	13.874	284.035	1.231.638	1.250.000	9.449	222.172	54.645	286.266	7,0

Discontorente { huidige: 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige: 3 pCt. sedert 28 September 1939.

- (1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.
(2) Gemiddelde der laatste vier maanden van 1939.

Nederlandsche Bank

(millioenen guldens)

DATUM	Gouden munt en gouden munt-materiaal	Binnenlandsche wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Papier, verkregen overeenkomstig art. 10 der verordening n° 58/1943				Beleeningen op effecten, goederen en ceelen	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courant saldi (Schatkist en particulieren)	Gezamenlijke zichtverbindingen
				Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandsche betaalmiddelen (excl. pas-munt)	Totaal					
1939 Jaargemiddelde	1.213	25,4	2,3	—	—	—	—	235	16,4	1.056	466	1.522
1942 Jaargemiddelde	954	167,2	1.203,5	—	—	—	—	151	160,9	2.457	192	2.649
1943 Jaargemiddelde	(1) 910	55,3	—	(2) 2.650	(2) 75,2	(2) 57,5	(2) 2.783	143	85,2	2.944	653	3.597
1943 9 Augustus	932	—	—	2.423	47,4	48,6	2.519	133	7,1	2.809	740	3.549
6 September	932	1,0	—	2.573	27,6	51,8	2.652	139	12,1	2.942	757	3.699
4 October	932	—	—	2.685	34,0	60,5	2.779	137	4,1	3.041	775	3.816
8 November	932	—	—	2.829	37,2	85,0	2.951	135	5,9	3.218	769	3.987
6 December	932	—	—	2.864	124,3	92,0	3.080	135	17,9	3.361	738	4.099
1944 10 Januari	932	—	—	3.138	75,8	35,2	3.248	134	9,5	3.515	735	4.250
7 Februari	932	—	—	3.302	74,0	37,6	3.414	136	12,1	3.649	761	4.411
6 Maart	932	—	—	3.477	74,6	30,3	3.582	137	35,0	3.843	751	4.594
11 April	932	—	—	3.725	66,7	20,8	3.812	141	13,1	4.007	791	4.798
8 Mei	932	—	—	3.871	67,1	14,9	3.953	134	13,6	4.083	842	4.925
5 Juni	932	—	—	4.011	67,4	17,8	4.096	133	19,6	4.211	864	5.075
10 Juli	932	—	—	3.790	50,1	14,3	3.854	140	7,4	4.376	453	4.829
7 Augustus	932	—	—	3.782	59,1	13,4	3.854	129	8,9	4.418	404	4.822
11 September	931	—	—	4.057	40,6	11,3	4.109	146	16,5	4.623	467	5.090
9 October	931	—	—	4.370	14,8	13,5	4.398	137	16,5	4.787	560	5.347

Discontorente { huidige: 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige: 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

- (1) Met ingang van den staat van 5 Juli 1943, nieuwe voorstelling van de staten van de Bank en herwaardeering van den goudvoorraad.
(2) Gemiddelde van het tweede halfjaar 1943.

Banque Nationale Suisse

86

(millioenen Zwitsersche franken).

DATUM	Goudvoorraad	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Binnenland-sche wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenland-sche correspon-denten	Bankbiljetten in omloop	Andere zicht-verbintenissen	Dekkings-percentage
1939 Jaargemiddelde .	2.524.677	281.009	93.352	36.858	6.221	1.805.523	1.179.022	94,01
1942 Jaargemiddelde .	3.396.369	178.815	104.723	19.487	5.402	2.262.203	1.429.442	96,85
1943 Jaargemiddelde .	3.773.043	66.529	149.271	16.678	5.763	2.647.506	1.414.073	94,53
1944 Jaargemiddelde .	4.385.708	90.565	93.665	17.174	5.884	3.032.921	1.426.791	100,37
1943 6 November	3.896.932	79.427	41.647	19.757	5.718	2.851.946	1.258.479	96,74
7 December	3.937.656	68.895	49.463	17.221	5.810	2.895.703	1.231.918	97,07
1944 7 Januari	4.158.261	88.215	96.880	15.563	6.206	2.958.651	1.314.295	99,38
7 Februari	4.222.483	78.442	100.542	14.569	3.768	2.864.769	1.448.860	99,71
7 Maart	4.269.297	70.609	172.405	14.412	5.669	2.892.575	1.541.666	97,87
6 April	4.312.428	87.323	260.806	14.789	5.188	2.950.755	1.616.240	96,34
6 Mei	4.358.864	76.659	60.339	16.259	6.390	2.915.949	1.479.447	100,91
7 Juni	4.76.293	96.171	46.004	16.209	6.122	2.905.706	1.491.842	101,70
7 Juli	4.423.479	87.413	44.622	16.118	6.371	2.970.232	1.463.604	101,74
7 Augustus	4.454.739	84.181	45.612	16.198	3.776	2.997.597	1.468.403	101,63
7 September	4.451.154	106.754	46.749	15.435	4.935	3.063.345	1.413.492	101,81
7 October	4.464.240	98.148	82.860	17.091	5.543	3.163.874	1.353.749	100,99
7 November	4.468.747	103.997	108.291	15.640	6.784	3.245.063	1.364.374	99,20
7 December	4.504.140	92.090	64.446	26.455	5.771	3.328.164	1.191.500	101,69
1945 6 Januari	4.558.509	101.692	77.374	17.706	5.338	3.457.165	1.097.438	102,32

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks

(millioenen \$).

DATUM	Muntvoorraad				Nationale overheidsfond-sen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.).	Dekkings-percentage
	Goudcertifica-ten op de Schatkist	Fonds tot wederingoep van biljetten (F. R. W.)	Andere reserves	Totaal				
1939 Jaargemiddelde .	13.552	9	362	13.923	2.581	4.553	11.753	85,4
1942 Jaargemiddelde .	20.529	16	285	20.830	3.214	9.728	14.242	87,1
1943 Jaargemiddelde .	20.122	80	349	20.551	7.758	14.113	14.356	72,2
1943 6 October	19.898	112	331	20.341	9.387	15.309	14.550	68,1
10 November	19.805	128	301	20.234	9.865	15.918	14.283	67,0
8 December	19.696	179	293	20.168	11.061	16.528	14.919	64,1
1944 5 Januari	19.512	251	337	20.100	11.651	16.908	15.315	62,4
9 Februari	19.417	263	351	20.031	11.169	17.085	14.197	64,0
8 Maart	19.258	246	329	19.833	12.029	17.443	14.557	62,0
6 April	19.084	279	295	19.658	12.332	17.636	14.504	61,2
10 Mei	18.890	319	264	19.473	13.249	18.127	14.770	59,2
7 Juni	18.687	360	259	19.306	14.609	18.649	15.553	58,4
5 Juli	18.552	418	271	19.241	14.738	18.972	15.087	56,5
9 Augustus	18.417	417	273	19.107	15.222	19.332	15.087	55,5
6 September	18.285	453	261	18.999	16.030	19.865	15.343	54,0
4 October	18.142	506	260	18.908	16.660	20.297	15.392	53,0
9 November	18.016	548	235	18.799	17.957	21.015	16.113	50,6
7 December	17.930	573	235	18.738	18.311	21.477	16.077	49,9
1945 4 Januari	17.837	608	245	18.690	18.734	21.743	16.122	49,4

Discontorente { huidige : 0,50 pCt. sedert 10 October 1942.
vorige : 1 pCt. sedert 27 Augustus 1937.

Sveriges Riksbank

(miljoenen Kr.).

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goud- voor- raad (1)	Zweedsche Staats- fondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschot- ten in rekening-courant	Vreemde Staats- fondsen, wissels betaal- baar in het buitenland en opvraagbaar tegood bij vreemde banken en bankiers	Regularisatie- rekeningen voor het goud en de deviezen	Fondsen ter beschik- king van den Dienst- der Staatsschuld	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)	
									Staats- instellingen	Handelsbanken	Andere deposanten	Totaal			voorden metaal- voorraad tot de biljettencreul.	van den metaal- voorraad tot het emissierecht
1943 Jaargemiddelde ...	794	517	101	623	496	603	286	2.018	555	260	20,9	836	206	2.719	75,03	55,66
1943 September	824	503	91,5	619	519	547	280	2.133	361	307	6,6	674	214	2.753	73,61	57,03
October	833	497	94,8	633	530	621	408	2.142	364	510	16,1	890	185	2.780	74,14	57,11
November	846	498	84,2	648	544	677	256	2.085	734	79	56,8	870	172	2.814	77,35	57,53
December	854	495	93,2	694	553	625	273	2.266	539	98	61,6	699	210	2.868	71,82	56,75
1944 Januari	879	497	98,5	659	570	704	257	2.147	531	336	57,2	924	161	2.891	78,02	57,96
Februari	884	495	58,8	666	573	675	278	2.128	576	216	61,1	854	176	2.865	79,22	58,83
Maart	929	453	67,8	604	605	591	269	2.163	608	93	58,7	760	170	2.856	81,83	61,95
April	940	479	73,7	600	613	661	272	2.158	616	216	56,4	887	169	2.903	83,—	61,70
Mei	949	472	74,0	604	621	615	265	2.157	532	269	38,1	840	162	2.918	83,83	61,96
Juni	951	473	80,7	610	623	648	273	2.226	634	177	30,2	842	163	2.937	81,45	61,73
Juli	960	483	88,8	642	631	746	264	2.187	582	395	56,6	1.033	151	3.000	83,65	60,97
Augustus	989	481	93,6	612	654	680	263	2.253	441	424	59,5	925	142	3.028	83,66	62,25
September	1.006	484	86,6	601	661	687	291	2.337	434	384	49,3	867	162	3.040	81,58	62,73
October	1.006	458	83,2	623	665	739	287	2.329	530	379	58,2	968	136	3.047	82,32	62,93
November	1.017	482	76,0	610	671	780	297	2.286	772	199	28,6	999	200	3.060	84,81	63,36

Discontorente { huidige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.
} vorige : 3 1/2 pCt. sedert 17 Mei 1940.

(1) De metaaldekking bestaat uit het geheele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust; het wordt berekend tegen den prijs van 2.480 Kr. per kg. fijn gewicht.

(2) Het emissiecijfer is vastgesteld op de metaaldekking plus een bijkomende dekking gevormd door sommige activa-posten. In geval deze bijkomende dekking het cijfer van de gouddekking vermeerderd met 350 miljoen te boven gaat, wordt de dekking vastgesteld op het dubbel van de gouddekking plus 350 miljoen. De metaaldekking wordt geraamd op basis van den goudprijs van den dag.

(3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van den goudprijs van den dag.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL.

87

Staten in duizenden Zwitsersche goudfranken

[eenheden van 0,29032258... gr. fijn goud (art. 5 der statuten)].

	30 November 1944		31 December 1944	
ACTIVA				
		pCt.		pCt.
I. Goud in baren	111.257	24,3	114.036	24,8
II. Kasmiddelen :				
In de bank en in rekening-courant bij andere banken	45.620	9,9	45.508	9,9
III. Rentegevende caal-gelden	13.184	2,9	12.064	2,6
IV. Herdisconteerpapier :				
1. Handelswissels en bankaccepten	57.838	12,6	58.161	12,6
2. Schatkistpapier	14.455	3,2	14.458	3,1
	72.293		72.619	
V. Rentegevende termijngelden :				
Op ten hoogste 3 maanden	14.968	3,3	14.968	3,3
VI. Wissels en diverse beleggingen :				
1. Op ten hoogste 3 maanden :				
a) Schatkistpapier	22.507	4,9	27.417	6,0
b) Diverse beleggingen	45.885	10,0	36.124	7,9
2. Op 3 tot 6 maanden :				
a) Schatkistpapier	7.674	1,7	3.182	0,7
b) Diverse beleggingen	46.605	10,2	58.196	12,7
3. Op meer dan 6 maanden :				
a) Schatkistpapier	51.547	11,2	51.665	11,2
b) Diverse beleggingen	26.353	5,7	24.010	5,2
	200.571		200.604	
VII. Andere activa	244	0,1	77	0,0
<i>Totaal activa...</i>	458.137	100,0	459.876	100,0

PASSIVA

I. Kapitaal :				
Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche goudfranken ieder	500.000		500.000	
Aandelen met 25 pCt. volgestort	125.000	27,3	125.000	27,2
II. Reserves :				
1. Wettelijke reserve	6.527		6.527	
2. Algemeen reservefonds	13.343		13.343	
	19.870	4,3	19.870	4,3
III. Langlopende deposito's :				
1. Deposito's op rekening van de Trust der Annuiteiten	152.667	33,3	152.667	33,2
2. Deposito der Duitse regeering	76.334	16,7	76.334	16,7
	229.001		229.001	
IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :				
(Diverse munten)				
1. Circulatiebanken voor eigen rekening :				
Dadelijk opvraagbaar	6.633	1,4	7.161	1,6
2. Circulatiebanken voor rekening van andere depositanten :				
Dadelijk opvraagbaar	1.154	0,3	1.154	0,2
3. Andere depositanten :				
a) Op ten hoogste 3 maanden	88	0,0	88	0,0
b) Dadelijk opvraagbaar	1.743	0,4	1.405	0,3
	1.831		1.493	
V. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :				
a) Op ten hoogste 3 maanden	251	0,1	251	0,1
b) Dadelijk opvraagbaar	19.870	4,3	21.229	4,6
	20.121		21.480	
VI. Diversen	54.527	11,9	54.717	11,9
<i>Totaal passiva...</i>	458.137	100,0	459.876	100,0

Nota: In deze staten zijn niet begrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor den Dienst der Internationale Leeningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL DER DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorloopig te beschouwen.)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.		PRODUCTIE.	
I. — Discontovoet en rentestand voor beleeningen	2	I. — Steenkoolmijnen en metaalbedrijven	55
II. — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	4	II. — Diverse producties	56
KAPITAALMARKT.		VERBRUIK.	
I. — Noteeringen van enkele publieke fondsen	14	I. — Verbruikindexcijfers	65
II. — Maandindexcijfers van de Beurs te Brussel	15	II. — Tabakverbruik	66
III. — Omzetten ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	III. — Slachtingen in de 13 voornaamste slachthuizen van het land	67
IV. — Noteeringen en rendementen van de voornaamste obligatietypen	16	VERVOER.	
V. — Kapitaaluitgiften in België en Belgisch-Congo	17	Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	70
Retrospectief overzicht;		a) bedrijfontvangsten en -uitgaven;	
Detail der uitgiften : December 1944;		b) vervoer der voornaamste zware goederen. — Gezamenlijk verkeer.	
Ingedeeld naar de belangrjkheid van het kapitaal.		Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij der Buurtspoorwegen.	
VI. — Overheidsleeningen	18	WERKLOOSHEID.	
VII. — Bankverrichtingen van het Gemeentecrediet	19	Aantal gecontroleerde werkloozen	80
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	BANKSTATISTIEKEN.	
RIJKSFINANCIEN.		I. — België :	
III. — Kwartaalstaat van het Fonds tot Delging der Rijksschuld	27	A. — Voornaamste posten der weekstaten van de Nationale Bank van België tot 31 Augustus 1944	85
INKOMEN EN SPAREN.		B. — Weekstaten van de Nationale Bank van België van af 11 Januari 1945	85
I. — Rendement der Belgische naamlooze vennootschappen	30	II. — Buitenlandsche circulatiebanken	
a) Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in December 1944;		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken;	
b) Retrospectief overzicht.		Staten :	
II. — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas..	31	Banque de France;	
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes;		Bank of England;	
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen ter Lijfrentekas.		Nederlandsche Bank;	
LOOP DER ZAKEN.		Banque Nationale Suisse;	
I. — Verrekeningskamers	35	Federal Reserve Banks;	
II. — Postchèque- en giroverkeer	36	Sveriges Riksbank.	
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	
			87